



# مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۱۰شنبه ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

- فهرست مطالب:
- ۱ - تصویب صورت مجلس
  - ۲ - تقدیم چند فقره سؤال بوسیله آقایان ریگی - دکتر معدل - مشار
  - ۳ - مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور
  - ۴ - تقدیم لایحه ترمیم حقوق معلمین بوسیله آقای وزیر فرهنگ
  - ۵ - مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع بودجه ۱۳۴۰ کل کشور
  - ۶ - تعیین موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس در ساعت ده و ربع صبح بریاست

آقای رضا حکمت تشکیل گردید

- ۱ - تصویب صورت مجلس**  
رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (به شرح زیر خوانده شد)  
غائبین با اجازه - آقایان: اریه - دکتر اسدی - دکتر اقبال - امیر عشایری - دکتر امین - بهادری - بهبهانی - جلیلی - رامبد - سترک - سنجی - شیخ الاسلامی - صراف زاده - دکتر طاهباز - دکتر عمیدی - طاهری - فریور - قوامی - معظمی - دکتر موسوی اصفهانی - سعید مهدوی
- رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست؟ آقای دکتر دادفر  
دکتر دادفر - در عرض روز چهارشنبه بنده یک اشتباهات جزئی چاپی است اصلاح میکنم میدهم به تصدی نویسی
- رئیس - بدهید اصلاح کنند، دیگر نظری نیست آقای کاظم مسعودی  
کاظم مسعودی - یک اشتباهاتی هست که تصحیح و به تند نویسی میدهم
- رئیس - بسیار خوب تصویب صورت مجلس اعلام میشود
- رئیس - آقای ریگی  
۲ - تقدیم چند فقره سؤال بوسیله آقایان ریگی - دکتر معدل - مشار  
امان اله ریگی - یک سؤالی است از رئیس سازمان
- رئیس - غائبین بی اجازه - آقایان: امیری - دکتر هدایتی - دیر آمدگان با اجازه - آقایان: اخوی - دکتر نفیسی - آرمین - دکتر نواب - اعظم زینکنه - دکتر اصلان افشار - امام مردوخ - امید سالار - برومند - مصطفی ذوالفقاری - دکتر رفعت - دکتر ضیائی - فرا چورلو - کدیور - هاشمی حائری

غین مذاکرات مشروح هیجدهمین جلسه از دوره بیستم قانونگذاری - اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

برنامه راجع به مهندسين مشاور خارجی تقدیم میشود  
رئیس - بدهید، آقای دکتر معدل

دکتر معدل - سئوالی است از وزارت کشور راجع  
بشهرداری شیراز و يك نامه‌ای از کارمندان دولت راجع  
ببازنشستگان

رئیس - آقای مشار

مشار قائم مقامی - يك سئوالی است از جناب آقای  
نخست وزیر راجع به قطع اشجار جاده و کیل آباد برای  
جلوی دانشگاه که هنوز دانشگاه ساخته نشده قریب شش  
هفت هزار درخت قطع شده و دیگر راجع بحقوق آقای دکتر  
سامیران و کرسیهائی که دارند و حقوقهائی که از چند جا  
می گیرند

۳ - مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع  
به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور

رئیس - دنباله پیشنهادات بودجه قرائت میشود  
(بشرح زیر خوانده شد)

جناب آقای سردار فاخر حکمت ریاست محترم مجلس شورای  
ملی: پیشنهاد مینماید که تبصره ذیل بماده واحده بودجه  
اضافه شود برای صرفه جوئی در بودجه وزارت فرهنگ  
کلیه تشکیلات اداری و مالی یونسکو در اروپا سفارت  
کبرای ایران در فرانسه انتقال یافته کارمندان وابسته به  
یونسکو که از وزارت فرهنگ حقوق میگیرند بشهران منتقل  
و از این محل ترفیعات عقب افتاده معلمین تأمین شود. محمد  
عبداله گرجی

رئیس - آقای گرجی

محمد عبداله گرجی - علت اینکه بنده این پیشنهاد  
را کردم برای این است که ما از این مؤسساتی که در دنیا  
دست میشود باید استفاده کنیم. برای اکثریت مردم و  
برای ترفیعات کشور مؤسسه یونسکو که يك مؤسسه  
جهانی است برای ارشاد مللی که زیاد ترقی نکرده اند  
ایجاد شده است که آن ها را راهنمایی کند  
و کمک کند در هدف های فرهنگی خودشان متأسفانه  
این تشکیلات مادر پاریس جنبه خیلی افراطی بخود گرفته  
است بقسمی که ما حتی سفیر کبیر هم پیدا کرده ایم و با  
وجود اینکه در خود کشور فرانسه ما سفیر کبیر هم داریم

يك اقدامی که دولت کرد این بود که يك سفیر کبیر هم درست  
کرد بهر حال ما تا چند روز پیش در کشور فرانسه سه  
سفیر کبیر داشتیم سفیر کبیر سرپرست محصلین لغو شد و  
بنده امیدوارم که این پیشنهاد من مورد توجه آقایان قرار  
بگیرد و این سفیر کبیر هم لغو شود و کارمندان نه آنجا  
هستند و حقوق های بسیار گزاف میگیرند آنها تمام منتقل  
بشوند بسفارتخانه یا بمرکز و من دلیل دارم، حقوقی که  
رئیس یونسکو ما در پاریس میگیرد در سال ۹۵ هزار تومان  
است و ۱۸۰ هزار تومان کمک هزینه میگیرد ۷ تا کارمند  
دارد که هر کدام ۷ هزار تومان هشت هزار تومان حقوق  
میگیرند بنابر این وقتی که ما نداریم بیست تومان به  
آموزگار اضافه بدهیم و حق دارند شاکی باشند ناله کنند  
نباید يك همچو هیئت هائی ما در خارج داشته باشیم برای  
رضایت يك عده معین این است که من خواهش دارم از  
دولت جناب آقای مهندس شریف امامی که بنده احساس  
کردم هر کاری میشود برفع مردم کرد قبول میفرمایند  
پیشنهاد بنده را قبول کنند نمایندگان محترم هم موافقت  
بفرمایند و از این محل که در حدود ۵ میلیون ریال میشود  
بآموزگاران بدهند که خودش تا حدی موجب رضایت  
آنان خواهد بود (احسنت)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ (دکتر جهاننشاء صالح) - از اینکه  
جناب آقای گرجی در ضد هستند که از هر مجلسی که بشود  
به معلمین کشور کمک کرد بنده خیلی متشکرم و از ایشان  
و سایر آقایان فرهنگیان این توقع را باید داشت ولی راجع  
بموضوع سفیر کبیر فرمودند دولت تجدید نظری در وضع  
محصلین و تشکیلات وابسته نمود و بطوریکه ملاحظه  
فرموده اید هیئت سرپرستی کل را تشخیص دادیم که صلاح  
نیست از نقطه نظر اینکه رئیس هیئت سرپرستی هر اندازه  
دلسوز باشد نمیتواند شخصاً با آلمان غربی و انگلستان و  
بلژیک سرکشی بکند این بود که تصمیم گرفتیم سرپرستی  
کل را لغو کنیم و گزارشش را هم در روزنامه دیدید اما  
موضوع یونسکو را هم بنده با جنابعالی موافقم از اینکه  
شاید يك قدری افراط و تفریط هست در عده اعضای آن ولی  
حذف اینرا خواهش می کنم اجازه بدهید مایک مطالعه ای

می‌شویم با اینکه از نظر فقدان بودجه نتوانیم اینکار را بکنیم بنظر من اینکار عقب می‌افتد و ما از این حیث خیلی عقب هستیم ۸۵٪ در صد مدارس ما آکادمی است این بطور تئوری اداره می‌شود تمام مردم شکایت دارند همه آقایان نمایندگان محترم شکایت دارند بدلیل اینکه مثلاً مدرسی که در دهات داریم آموزگار ندارد معلم ندارد برای اینکه این مدارس تبدیل بمدراس حرفه ای بشود.

بنده می‌خواستم از جناب آقای شاعری خواهش بکنم که اگر موافقت بفرمایند اگر از صرفه جوئی وزارت فرهنگ باقی بماند باینکار اختصاص بدهند اگر باقی نماند ما حرفی نداریم سال گذشته بیست میلیون وزارت فرهنگ صرفه جوئی داشته است که برگشته به وزارت دارائی.

**رئیس** - آقای وزیر دارائی؛

**وزیر دارائی (شاعری)** - دو سه مطلب بود یکی اینکه وزارت فرهنگ در سال گذشته صرفه جوئی داشته است برگشته بوزارت دارائی بنده خاطر من نیست - چنین چیزی حتی آخر سال وزارت فرهنگ یک مبلغی خواسته که در اختیارشان گذاشته شده و بنده خیال نمی‌کنم که از صرفه جوئی چیزی برگشته باشد مخصوصاً وزارت فرهنگ جائی نیست که صرفه جوئی داشته باشد اما راجع بدبیرستانها و دبستانهای حرفه ای بطوریکه ملاحظه فرمودید در بودجه فریب ۳۰٪ میلیون تومان برای ایجاد مدارس حرفه ای گذاشته شده است و بنظر بنده دیگر تکرار این مطلب یک قدری خسته کننده است که پول ندازیم محل نداریم و این حرفها، اینکه می‌فرمائید از محل صرفه جوئیها گذاشته شوند به نظر بنده یک تعارفی بیشتر نیست صرفه جوئی؟ کدام صرفه جوئی؟ ما سعی کرده ایم از هر گوشه و کناری بیاوریم و بمخارج لازم برسانیم باین ترتیب مخصوصاً در بودجه وزارت فرهنگ صرفه جوئی نخواهد شد بنده تصور می‌کنم که اجازه بدهیم که خود وزارت فرهنگ از جریان کار از هر جا بتوانند بمصرف اینکار برسانند این بهتر از آن است که صرفاً جنبه تعارف داشته باشند و انشاءالله هم خواهد شد آن خیلی تعارف است آقای وزیر فرهنگ همین دارم متوجه این مطلب هستند

بکنیم به اعضای زیادی و کسانی که حقوق زیادی داده می‌شود رسیدگی کنیم البته اینجا نباید تصمیم بگیریم که کاریونسکورا به سفیر کبیر پاریس محول کنیم شاید این يك اشکالاتی پیش بیاید ولی تجدید نظر میکنیم در تشکیلات سفیر کبیری یونسکو و نظر جنابعالی همانطور که فرمودید تأمین میشود و از این محل همانطوری که از سرپرستی کم شد این قسمت هم کم بشود و خواهش میکنم که جنابعالی پیشنهادتان را پس بگیرید بنده قول میدهم که این نظر تأمین بشود.

**رئیس** - آقای گرجی

**گرجی** - بنده نظرم اینست که مادر سفارت دبرای فرانسه ۱۷ عضو داریم.

**رئیس** - دو مرتبه توضیح نمیتوانید بدهید.

**گرجی** - چون بنده عقیده دارم که جناب آقای دکتر صالح اقدام میکنند پیشنهاد را پس میگیرم (احسنت)

**رئیس** - پیشنهاد دیگر قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

جناب آقای سردار فخر حکمت ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم که تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود.

وزارت فرهنگ مکلف است بمنظور تکمیل ساختمانهای هنرستانها و آموزشگاههای حرفه ای و مدارس کشاورزی و ایجاد مدارس حرفه ای جدید علاوه بر دوست ونود و پنج میلیون ریال که برای تعلیمات حرفه ای در بودجه سال ۴۰ منظور شده مبلغ دوست ملیون ریال از سایر مواد بودجه وزارت فرهنگ صرفه جوئی نموده و بودجه تعلیمات حرفه ای اضافه نماید بمحمد عبدالله گرجی

**رئیس** - آقای گرجی

**گرجی** - البته همانطور که نظر دولت در این است که مدارس حرفه ای و کشاورزی توسعه پیدا کند مخصوصاً در دهات اینکار البته بدون بودجه امکان پذیر نیست و سعی شده است تا آنجا که ممکن است برای این کار پولی بگذارند ولی بنده بامتصدیان مربوط که صحبت کردم بنظر میرسد کافی نیست بدلیل اینکه اگر بگوئیم صرفاً توسعه میدهم مدارس حرفه ای را ولی در عمل مواجه

رئیس - آقای دکتر متین مخالفید (دکتر متین موافقم) مخالفی نیست پس قرائت میشود رأی بگیریم (پیشنهاد آقای گرجی مجدداً بشرح بالا خوانده شد)  
رئیس - آقایانی که با این پیشنهاد موافقت میفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می نمایم تبصره زیر بقانون بودجه سال ۴۰/ اضافه گردد.  
بوزارت گمرکات و انحصارات اجازه داده می شود از کشاورزانی که بابت بذر دریافتی تا پایان سال ۱۳۳۹ اصل بدهی خود را پرداخته اند مطالبه جریمه و زیان دیر کرد و بهره صرف نظر شود، افخمی - موسوی  
رئیس - آقای افخمی

افخمی - عرض کنم در سنوات گذشته در نتیجه خشکسالی به تقاضای بعضی از کشاورزان بآنها بذری بعنوان وام داده شده این کشاورزان اصل وام خودشان را تأدیه کرده اند حالا مأمورین مربوط از آنها تقاضای بهره و زیان دیر کرد دارند بنده این پیشنهاد را کرده ام که از کشاورزان بیچاره دیگر زیان دیر کرد و بهره گرفته نشود تقاضا می کنم آقای وزیر دارائی هم مخالفتی نداشته باشند  
وزیر دارائی - دولت قبول میکند پیشنهاد را  
رئیس - مجدداً قرائت میشود (بشرح بالا مجدداً خوانده شد).

رئیس - آقایانی که با این پیشنهاد موافقت می کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد  
رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

تبصره - بوزارت دارائی اجازه داده می شود از کلیه اتومبیل های سواری که پنج سال از کار کردن آن گذشته و از مالیات معاف میباشند ماهیانه سیصد ریال (تا مدت ه سال) دریافت و آنرا منحصراً بمصرف اجرای قانون تعلیمات اجباری در دهات برسانند همچنین از این تاریخ اتومبیل های واگذاری وزارت کشور بکارمندان خود مشمول مالیات و عوارض میباشند. دکتر الموتی

رئیس - آقای دکتر الموتی  
دکتر الموتی - این پیشنهادی که بنده کردم از این قرار است:  
چون اتومبیلها تا پنج سال مالیات می پردازند و بعد از سه سال معاف هستند بنده پیشنهاد کردم از این اتومبیلهایی که دیگر مالیات نمی پردازند ماهیانه سی تومان بکیرند و این را دردهات بمصرف قانون تعلیمات اجباری برسانند با حسابی که بنده کردم شانزده هزار اتومبیل در تهران هست که این مالیات را نمی پردازند اگر این سی تومان گرفته شود در سال شش میلیون تومان می شود و با این شش میلیون تومان میتوانیم در اکثر دهات ایران ماکار تعلیمات اجباری را انجام بدهیم و هیچگونه تحمیلی هم بطقه مردم نیست یک راننده اتومبیل اگر ۳۰ تومان پرداخت بکند هیچ تحمیل نیست ولی اگر شش میلیون تومان بمدارس کمک شود دردهات خدمتی است برای قانون تعلیمات اجباری دیر و زبنده عرض کردم دردهات ماقطه در صد بچه ها با وسایل و تطبیق آماری که خود جناب آقای نخست وزیر دارند در تمام مؤسسات فرهنگی ما یک میلیون و چهل و هشت هزار نفر درس می خوانند در صورتیکه طبق آمار اداره آمار عمومی افراد بین شش تا یازده ساله چهار میلیون نفر هستند ولی قریب سه میلیون نفر آنها در نتیجه نداشتن بودجه نمیتوانند درس بخوانند بنده می خواستم از آقایان نمایندگان محترم استدعا بکنم که باین پیشنهاد رأی موافق بدهند این پیشنهاد کمکی است بدهات و بچه های ما که بتوانند درس بخوانند.

رئیس - آقای پور سرتیپ مخالفید (مخالفم) بفرمائید.

پور سرتیپ - عرض کنم بنده چون خودم دهاتی هستم از جناب آقای دکتر الموتی تشکر میکنم ولی متأسفانه باید بگویم که عملی نیست و غیر عادلانه هم است اتومبیل چهار سال عمرش است اتومبیلهای سیستم بعد از پنج سال مال کسانی است که قدرت و توانائی خرید اتومبیل ندارند (صحیح است) یک کسی بهر از زحمت می آید یک اتومبیل قراضه پنج ساله که چهار دست گشته می خورد تازه بیاید سی تومان هم برای دهاتیها بدهد این دهاتیها را باید دولت وسیله دیگری برای آنها فراهم کند و تعلیمات

ندارند بنده استدعا میکنم در این تبصره کلمه (صادرات) هم اضافه شود.

**وزیر دارائی** - موافقم

**رئیس** - فرائت میشود رأی میگیریم. آقای فخر

طباطبائی نظری دارید؛ بفرمائید

**فخر طباطبائی** - از عوارض شهرداریها نباید چیزی کم شود اگر این پیشنهاد تصویب شود کارهای عمرانی شهرستانها میخواهد برای اینکه اینها تعهداتی را جمع بلوله کشی وغیره دارند بنده از این جهت مخالفم

**رئیس** - آقای دکتر سنگ مخالفید (بنده عرضی ندارم) آقای فلیکس آقایان موافقم) بفرمائید

**فلیکس آقایان** عرض کنم چون خیلی علاقه بتشویق صادرات و ازدیاد صادرات داریم اگر بنا باشد عوارض مختلفی بر صادرات تحمیل بکنیم این کالای صادراتی ما

بقدری گران میشود که اصولاً صادرات میخواند علاوه بر این مایک قانون تشویق صادرات و تولید داریم که در سال ۳۳ بتصویب کمیسیونهای مجلس رسیده که در ماده اول

این قانون مقررات صادرات کشور از پرداخت هر گونه عوارض داخلی معاف است و انجمنهای شهر حق ندارند عوارض بهیچ عنوان بکالاهای ضروری کشور تحمیل و یا از کالا

های عبوری که از هر شهری عبور می نمایند عوارض مطالبه نمایند این قانون متأسفانه بطور دقیق اجرا نمیشود و شهرداریها از کالاهای صادراتی مطالبه

عوارض میکنند آنوقت صادر کننده میگوید من معاف هستم و کشمکش زیاد میشود و معطل میشود و برای کالاهای صادراتی مشکلات زیادی ایجاد می کند این است که بنده

استدعا میکنم عنایتی بفرمائید و این پیشنهاد را تصویب بفرمائید برای اینکه اگر قرار باشد عوارض فرهنگی یا عوارض دیگری که شهرداریها قانوناً نمیتوانند بصادرات

وضع کنند یا عوارض بهداشتی از اجناس صادراتی اگر بخواهند بگیرند بصادرات مالطه وارد میشود موافقت فرمائید که عوارضی بصادرات وضع نشود تا این مضیقہ ارزی

که ما امروز یکقدری داریم و موجب رکود اقتصادی می باشد تا حدی مرتفع شود دیگر بسته بنظر آقایان است

**رئیس** - پیشنهاد مجدداً فرائت میشود

اجباری را انجام بدهد دیگر اتومبیل قراضه که یک مرد بیچاره ای خریده که با هزار زحمت با آن کار کند و به تان زن و بچه اش برسد او هم از کار میماند (صحیح است)

**رئیس** - پس میگیرید یا رأی بگیریم

**دکتر الموتی** - پس نمیگیرم رأی بگیرید

**رئیس** - رأی گرفته می شود باین پیشنهاد آقایانی

که موافقت قیام کنند (کسی بر نخاست) تصویب نشد (خنده عده ای از نمایندگان) خنده ندارد چه خنده ایست من مجبورم که یکقدری با شدت مجلس را اداره بکنم وضع مجلس را حفظ کنید خنده ندارد اینجا مجلس است پیشنهاد دیگر خوانده می شود (به شرح زیر خوانده شد)

**تبصره** - مواد معدنی صادراتی طبقه ۲ از پرداخت عوارض اسکله و بندری و بارگیری و نظایر آن معاف میباشد  
مصطفوی

**رئیس** - آقای مصطفوی نیستند پیشنهاد دیگر خوانده می شود (پیشنهاد دیگر آقای دکتر الموتی شرح زیر خوانده شد)

در تبصره ۲۸ بعد از کلمه (ارزاق عمومی) کلمه (صادرات) اضافه شود

**رئیس** - آقای دکتر الموتی

**دکتر الموتی** - این پیشنهاد جناب آقای وزیر دارائی یک اصلاح عبارتی است در یکی از تبصره ها نوشته شده که انجمن ها اختیار دارند که عوارض بگیرند (یک نفر

از نمایندگان - آن تبصره را بخوانید) تبصره ۲۸ - شهرداریها مکلفند بمدلول ماده ۲۲ قانون فرهنگی مصوب ۱۲۹۰ و ماده هشتم قانون تعلیمات اجباری مصوب ۱۳۲۲

طبق نظر شورای فرهنگ شهرستان عوارض مخصوصی به استثنای از راق عمومی برای کمک بنامین مخارج آموزش ابتدائی پیش بینی و برای تصویب بانجمن شهر پیشنهاد نماید

تأسیس از تصویب انجمن با مقام آن طبق آئین نامه ای که شورای عالی فرهنگ تصویب می نماید زیر نظر شورای فرهنگ شهرستان بمصارف تعلیمات ابتدائی بهمان شهرستان

منحصراً برسد. شهرداری مکلف است عواید حاصله از این عوارض را در حسابی خارج از بودجه شهرداری نگاهداری نماید چون شهرداری ها حق وضع عوارض بصادرات

(بشرح سابق خواهد شد)

**رئیس** - در تبصره ۲۸ بعد از کلامه از راق عمومی کلمه صادرات هم اضافه میشود آقایانی که با این پیشنهاد موافقت فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگر خوانده میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

جناب آقای سردار فخر حکمت ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می‌کنم تبصره ذیل بماده واحده بودجه اضافه شود چون طبق قانون مأمورین سیاسی بیش از چهار سال نمیتوانند در خارج از کشور بمانند کلیه مأمورین اعزامی وزارت فرهنگ به خارجه نیز مشمول قانون مذکور بشوند

**رئیس** - آقای گرجی

**گرجی** - عرض کنم علت اینکه بنده این پیشنهاد را کردم این است که اکثر مأمورینی که به خارج میروند چه مال وزارت فرهنگ چه مال وزارت خارجه زیادند مانند هوس آمدن ندارند بقسمی که الان مأمورینی داریم که سیزده چهارده سال تشریف کرده و دیگر نمیآیند مثلاً وابسته فرهنگی لبنان تجارت هم میکنند در محل بنده حضور جناب آقای وزیر فرهنگ عرض کردم فرمودند احضارشان می‌کنم بنده پیشنهاد کردم که همان قانونی که در وزارت خارجه معمول است که بیش از چهار سال حق اقامت در خارجه ندارد، در وزارت فرهنگ هم اعمال شود

**رئیس** - آقای وزیر فرهنگ

**وزیر فرهنگ** - تصور میکنم نظر جناب آقای

گرجی یک نظر اصولی است که در وزارت خارجه هم معمول است ولی برای اقامت بیش از چهار سال سرپرستی هاشاید این فکر شده است که اگر سرپرستی سه چهار سال بیشتر بمانند بیشتر وارد با وضاع شده و وی این اصل مانده اند بهر حال ما تابع نظر مجلس هستیم نظر خصوصی نداریم

**رئیس** - مجدداً قرائت میشود (بشرح بالا مجدداً

خوانده شد)

**ونوق** - بنده مخالفم

**رئیس** - بفرمائید

**ونوق** - آنچه را که جناب آقای گرجی راجع به

مأمورین وزارت فرهنگ فرمودند این اصلی است که در بعضی موارد کنار گذاشته شده است بنا به مقتضیات در بعضی موارد ۹ سال است که مانده اند این بسته به تشخیص وزارتخانه است راجع به سرپرستی بنده عقیده دارم آقایانی که اعزام می‌شوند مهندس باید کمتر می‌خواهند طبیب یا مهندس بشوند دوره آن شش هفت سال است لازم است اگر سرپرستی بخواهد ایشان ندمه حملین را باید این مدت بمانند این موزدها است و اگذار کنند بداعل فن و محدودیتی قائل نشوند و این محدودیت ممکن است در تحصیل دانشجویان اشکالی تولید کند بنده مخالفم با این نظر

**رئیس** - یک مرتبه دیگر قرائت شود (بشرح بالا

خوانده شد) آقایانی که با این پیشنهاد موافقت فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت می‌شود

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد می‌کنم

دکتر جمید اعتبار شرکت سهامی معاملات خارجی هیتی شرکت از دفتر آقایان زیر

- ۱- رئیس دیوان کشور ۲- دادستان دیوان کشور
- ۳- نماینده وزارت بازرگانی ۴- نماینده وزارت دارائی
- ۵- نماینده شرکت سهامی معاملات خارجی فوراً تشکیل و بحساب بدهی انتحالی بدشکت رسیدگی و در ظرف دو ماه از انحلال گزارش دهند - با تقدیم احترام دکت

حمید اعتبار

**رئیس** آقای دکتر حمید اعتبار

**دکتر حمید اعتبار** همانطور که آقایان اطلاع دارند شرکت معاملات خارجی در حدود ۵۰ الی ۶۰ میلیون تومان از یک عده آقایان تجار طلبکار است و این توهم ایجاد شده است که یکی از علل انحلال شرکت معاملات خارجی برای اینست که شاید بیک نحوی این طلبها از بین برود و آن طوریکه بنده پیشنهاد کردم یک هیئت تصفیه ایجاد شود از ه نفر آقایان رئیس دیوان کشور دادستان دیوان کشور و نمایندگان وزارت دارائی و بازرگانی و شرکت معاملات

خارجی که در ظرف دو ماه تشکیل و باین حساب رسیدگی شود

**رئیس** - آقای د کتر متین مخالفید بفرمائید  
**د کتر متین** - صحبت از انحلال شرکتهای سهامی معاملات خارجی است و پیشنهاد آقای د کتر اعتبار اولاً شرکتهای معاملات خارجی یکی اوشر کتهائی است که طبق قانون تجارت تشکیل شده و اگر بنا است منحل بشود باید هیئت تصفیه طبق همان قانون تشکیل شود و منحل بشود از طرف دیگر این شرکتهای معاملات خارجی سروصدا زیاد پیا کرده است منظور از انحلال این شرکتهای اولاً بیکار کردن و تعطیل و باطل کردن عدهای از کارمندان شرکتهای است و ثانیاً از بین رفتن بیش از ۵۰ میلیون طلبی است که شرکتهای معاملات خارجی از اشخاص دارد (صحیح است) فرض کنید این شرکتهای منحل بشود و یک هیئت همانطور که آقای د کتر اختیار فرمودند برای تصفیه اینکار در نظر گرفته شود درست شبیه مؤسسه دولتی خواهد بود که کار تهرانشان چند روز پیش داشتیم و آن بانک اعتبارات و بانک صنعتی سابق بود که بعداً بایک تابوئی در یک دوچه خیابان حافظ بود که دروش نوشته شده بنده مستقل تصفیه بانک صنعتی سابق را بنده سازمان بر نامه و بیش از ۷ تا ۸ میلیاردی آنجا بوده و بعداً که با انجام دادند معلوم شد طلبی را که وصول کردند معادل دو برابر آن خرج پرسنل و بوقولای عدلیه داده اند و وکیل عدلیه کار خودش را کرده و حق الوکاله گرفته، منظور این است ولی آن آقایانی که این را میخواهند تصفیه بکنند اینکار را کرده اند و در این موضوع معاملات خارجی بنده یک سؤالی کرده ام که دولت جواب خواهد داد و بقیه جریانات بمعاملات خارجی که نیک رفته است که سرحد از دارد و از پشت همین تریبون بعرض خواهم رساند و استدعای کنم که پیشنهاد را پس بگیرد.

**رئیس** - آقای موسوی موافقت (موافقم) بفرمائید  
**سید اسداله موسوی** - هر نوع پیشنهاد و اصلاح نظری که اموال عمومی را بهتر حفظ کند بنده موافقم ولی یک اشاره ای فرمودید و آن این بود که فرمودید که این توهم است که فدر انحلال از نظر حمایت از مدیونین بوجود آمده بنده از نقطه نظر عضویت کمیسیون بودجه

لازم میدانم که توضیح عرض کنم این مطلب چیزی نبود که در لایحه دولت باشد و در کمیسیون بودجه بحث زیادی راجع به شرکتهای دولتی من جمله بر گشت معاملات خارجی بمیان آمد بدون اینکه سابقه خاصی باشد یا کسی از اعضای کمیسیون نظر خاصی داشته باشد مخصوصاً بعد از توضیحاتی که آقای د کتر الموتی بسابقه بازرسی که در دولت گذشته شرکتهای آنها اطلاع بسیار میسوطی از سوء استفاده های آن شرکتهای داشتند که در این شرکتهای واقع شده اعضای کمیسیون بودجه تصمیم بانحلال این گرفتند هیئت محترم دولت هم باین نظر اظهار مخالفتی فرمودند بلکه موافقت داشتند بنابراین خواستم عرض کنم نکته تفکر انحلال از نظر مدیونین بوجود نیامده (د کتر اعتبار) بنده بکلام شرکتهای باقی بماند اقدام پیشنهاد حضرت تعالی نیست چون پیشنهاد حضرت تعالی پیشنهاد ابقاء نیست بعقیده بنده بفرمانی که در دست است عده زیادی هستند که بدون زیادی باین شرکتهای دارند و با وجود امانت فائزینی و وسائلی که در اختیار شرکتهای بود شرکتهای بود بوسول مطالبات دولت نبود و خلاف فکر انحلال شرکتهای مدیونین کردن لایحه را با احتیاط کرده است و الا ابقاء همانطور که تا حالا بدفع آنها بوده بعداً هم باز بنبغ آنها خواهد بود استدعا میکنم این توضیح بنده را آقایان توجه بفرمائید و از نقطه نظر مصلحت کشور هر طور صلاح میدانید عمل بفرمائید

**رئیس** - پیشنهادهای زیادی راجع باین معاملات خارجی هست که تا تکلیف آن پیشنهادت معلوم نشده نمیتوان باین پیشنهاد رأی گرفت

**د کتر حمید اعتبار** - بنده پس بفرستم  
**رئیس** - بسیار خوب پس آن پیشنهادت موقع خود مطرح میشود پیشنهاد دیگری خوانده میشود  
 (بشرح ویر خوانده شد)

پیشنهاد مینمایم - بهره مالکانه اراضی خالصه خوزستان که بمنظور آبیاری و عمران بطور مزارعه در اختیار اشخاص قرار دارد و خود زارعین بوسائل مختلف تأمین آب نموده یا مینمایند معادل صدی هفت و نیم از کل محصول خواهد بود نماینده اهواز - احمدی غامری نماینده دشت میشان - معین زاده موسوی

رئیس - آقای موسوی معین زاده بفرمائید

**موسوی** - اراضی دشت خوزستان که اکثر اخالصه دولت می باشد مورد کشت زارعین بخصوص کشاورزان مرز نشین است. بنگاه خالصه جات سابقاً پانزده درصد از مجموع محصول بنام حق مالکانه دولت مطالبه و دریافت مینموده در سال ۱۳۳۸ دولت بمنظور تشویق کشاورزان به جای پانزده درصد هفت و نیم درصد بابت بهره مالکانه دریافت نمود همین موضوع موجب تشویق و خوشحالی کشاورزان گردیده و بالنتیجه در نقاط دشت خوزستان اشخاص مختلف با استقراض در صد افزایش خرید و نصب موتور پمپها بمنظور آبیاری زراعت دیم بر آمده و تعداد موتور پمپها بمقدار قابل توجهی افزایش یافته و سطح کشت اضافه گردید متأسفانه در سال ۱۳۳۹ بنگاه خالصه به جای صدی هفت و نیم که در سال ۳۸ دریافت نموده بود مجدداً صدی پانزده مطالبه نمود که موضوع بین کشاورزان و صاحبان موتور پمپ و بنگاه خالصه مورد اختلاف قرار گرفت و هنوز هم حل نگردیده با توضیح اینکه صدی شصت و شش از مجموع محصول عاید کشاورز میشود و صدی سی و چهار به صاحبان موتور پمپ و مکانیزم میرسد و کلیه سرمایه خرید موتور پمپها و استهلاک و هزینه های ضروری از قبیل قیمت کازوئیل روغن لوازم یدکی تعمیرات حقوق میکانیسین و غیره بر عهده صاحبان سرمایه می باشد و اگر صدی پانزده بدولت داده شود صدی نوزده دیگر کافی بر جبران خسارات و هزینه های متعلقه نخواهد بود از طرفی دیگر هم فقر و استیصال کشاورزان بآنها اجازه نمیدهد که خود در درصد خرید موتور پمپ و تهیه آب بز آیند - موضوع با جناب آقای وزیر کشاورزی مذاکره و با توضیحاتی که داده شد عقیده اینجانبان بر اینکه صدی هفت و نیم بهره مالکانه بدولت داده شود مورد موافقت و قبول دولت قرار گرفت لیکن چون بابعضی از کشاورزان قراردادهائی از سابق داشته اند اجازه مجلس مقدس شورای ملی را ضروری تشخیص فرمودند بمنظور افزایش سطح کشت آبی در تمام اراضی خالصه خوزستان و ایجاد زندگی نسبتاً راحت و مرفهی برای کشاورزان که اکثر آرزویشان و توجیه به بهبود حال آنها به جهات متعدد لازم الرعایه است جناب آقای احمد

غامری نماینده محترم اهواز و این بنده پیشنهاد نموده ایم که به جای صدی پانزده دولت بابت حق مالکانه صدی هفت و نیم از کشاورزان و اشخاصی که بمنظور عمران و آبادی در اراضی دولت بطور مزارعه و زراعت آبی مینمایند دریافت نمایند امیدوارم هیئت محترم دولت و همکاران محترم که مسلماً به پیروی از نیات مقدس شاهنشاه آرزوی همگی آرایش عموم افراد بالاخص طبقات کشاورز و زحمتکش می باشد باین پیشنهاد موافقت و تصویب فرمایند **وزیر کشاورزی** - دولت موافق است باین پیشنهاد **رئیس مخالفین** نیست ( اظهار می شود ) و رأی میگیریم ( مجدداً بشرح بالا خوانده شد ) آقایانی که باین پیشنهاد موافقت فرمایند ( اکثر برخاستند ) تصویب شد، پیشنهاد دیگر خوانده شد ( بشرح زیر خوانده شد )

**تبصره** - مواد معدنی صادراتی طبقه ۲ از پرداخت عوارض اسکنه و بندری و بارگیری و نظایر آن معاف میباشد. مصطفوی

رئیس - آقای مصطفوی

**مصطفوی** - بنده دیروز عصر راجع باین عوارضی که بمواد معدنی بشسته شده و موجب رکود کار معادن شده و موجب بیکاری عده ای از کارگران در حوزه انتحاییه بنده شده است عرضی عرض کردم بنده باید توضیح بدهم که این پیشنهاد، پیشنهاد مکرری نیست دوسه نوع گرفتاری برای صادر کنندگان محصولات معدنی هست یک مطلب تازه دیگری هست که این را بنده باید خدمت جناب آقای نخست وزیر توضیح بدهم خیال می کنم این قسمت اخیر را بایک امریه که صادر بفرمائید رفع اشکال بشود قانونی تصویب شده که شهرداریها باید اروضع عوارض نسبت بکالاهای صادراتی خودداری نکنند بموجب این قانون شهرداریها برای کالاهای صادراتی معادن عوارض وضع نمیکنند ولی یک کلاه شرعی سر این کار میگذراند یعنی اتومبیلها و کامیونها که حامل مواد معدنی است بنام عوارض اتومبیل ۱۵ تومان ۱۰ تومان میگیرند که در حقیقت بکالاهای معدنی افزوده میشود بنده این پیشنهاد را بنا بفرمایش جناب آقای نخست وزیر



(اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم تبصره زیر بلاوجه بودجه سال ۱۳۴۰ علاوه گردد.

**تبصره** - میزان حق التدریس در دانشگاه پلیس برابر میزان آن است که بموجب آئین نامه حق التدریس دانشگاه تهران مصوب دیماه ۱۳۳۹ تعیین شده است. گر گاهی

**رئیس** این پیشنهاد خرج است و نمی شود رأی گرفت مگر دولت موافقت کند (وزیر دارائی - موافقت نمی شود) چون دولت موافق نیست پیشنهاد دیگری قرائت می شود (به شرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید تبصره ۴۷ در عوض هیئت وزیران (وزیر) قید شود. فلیکس آقایان

**رئیس** - آقای فلیکس آقایان

**فلیکس آقایان** - عرض کنم در این تبصره ۴۷ لایحه مقرر است که جمع پاداشی را که میتوان در عرض سال بیک کارمند دولت داد نبایستی از حقوق یکماه تجاوز کند مگر در موارد استثنائی آنها را تصویب هیئت وزیران ملاحظه بفرمائید هیئت وزیران کم کم دارد تبدیل میشود بیک کارگزینی کل کشور، پیشنهادی که دیر روز دادند اضافه حقوق با تصویب دولت و این می شود کارگزینی آنوقت معلوم نیست که دولت کی بکارهای مملکت میرسد! اگر اینها کارشان تصویب پاداش باشد و هیئت دولت اضافه حقوق بدهد کارهای اساسی مملکت را کی انجام میدهد

این کارها خیلی کوچک است و اگر اینها مشغول این کار میشوند امور عالی مملکت را کی میتواند اداره کند، بهر حال این مقررات مختلف استخدا می که در ایران است که موجب همین تبعیضاتی است که آقایان ایراد فرمودند و این تبصره برای آقایان باز هم موجب استفاده میشود، یعنی طرح تصویب نامه برای پاداش در موارد استثنائی، یا برای مدیر کل و رئیس بانک و معاون بیست دولت میبرند اما برای یک کارمند جزء که بایستی سیصد تومان یا چهارصد تومان یا هزار تومان باشد کسی نمی آید تصویب نامه ای تهیه بکند و بیست دولت ببرد که آقای تصویب

و جناب آقای دکتر سجادی پس میگیریم استدعا میکنم راجع به عوارض معدنی که شهرداریها می گیرند و ممنوع هستند دستور بفرمائید نگیرید و از این کلاه شرعی ها هم که غیر مستقیم عوارض صادراتی است صرف نظر نمایند  
**رئیس** - پیشنهاد دیگری خوانده میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی - پیشنهاد مینماید تبصره ۴۸ بشرح زیر اصلاح شود، تبصره ۴۸ نمایندگی سهام دولت در بانک کشاورزی بعهدہ وزراء دارائی و وزیر کشاورزی و یک نفر دیگر از وزیران با انتخاب هیئت وزیران خواهد بود. فلیکس آقایان

**رئیس** - آقای فلیکس آقایان

**فلیکس آقایان** - در این تبصره پیشنهادی قید شده است که نمایندگی صاحب سهام در بانک کشاورزی با وزارت کشاورزی باشد و نفر دیگر از وزیران با انتخاب هیئت دولت (موسوی - یکیش وزیر دارائی است) این در تبصره منعکس نیست ممکن است بشود و ممکن است نشود، بنده از نظر اصولی پیشنهاد کردم که نماینده صاحب سهام یعنی در حقیقت نماینده سرمایه آن سرمایه ای که مال دولت است و امور مالی دولت هم در خزانه متمرکز است و خزانه هم زیر نظر وزیر دارائی که مسئول امور مالی دولت است اداره میشود و مسلماً به پیروی از این اصل میبایستی که وزیر دارائی حتماً قید بشود و وزیر کشاورزی هم از نظر برنامه های کشاورزی باشد یک نفر دیگر هم از وزراء با انتخاب هیئت وزیران باشد ولی بهر حال لازم است که اسم وزیر دارائی ذکر شود. چون ممکن است وزیر کشاورزی شخص واردی در امور مالی نباشد باید وزیر دارائی هم باشد.

**وزیر مشاور** - (اشرف احمدی) دولت قبول میکند.

**رئیس** (خطاب به آقای احمدی) بعد از این هر وقت فرمایشی بفرمائید نشسته صحبت بفرمائید بفرمائید پیش تریبون، آقای دکتر متین

**دکتر متین** - بنده موافقم

**رئیس** پیشنهاد مجدداً قرائت می شود (بشرح سابق قرائت شد) آقایانی که با این پیشنهاد موافقت می کنند

تصرفهائی است که در ذیل ماده واحده بودجه سال ۱۳۴۰ گنجانده شده و جلوگیری میکند از ریخت و پاش ها و تبعیضاتی که بعضی از وزراء برای ارضی کردن اشخاص و کارمندان مورد توجهشان اعمال میکنند اما آنچه که تصور میکنم مورد نظر همکار محترم آقای فلیکس آقایان بوده این بوده است در پیشنهاد ایشان که خیال کردند برای هر پاداشی باید یک تصویب نامه در هیئت وزیران تصویب بشود و حال این که متن تبصره غیر از این است میگوید آنچه وصولی شود طبق آئین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید از طرف وزیر دارائی بمصرف خواهد رسید یعنی که هیئت وزیران برای یک بار یک آئین نامه کلی را تصویب می کنند که بموجب این آئین نامه پاداش به افراد مختلف از مجلسی که در تبصره است پرداخت بشود و بنا بر این احتیاج نیست که برای هر فردی یک تصویب نامه بگذرد. از طرفی بنظر من هیچ لزومی نمیبینم که این اختیار را از هیئت دولت بگیریم و بدست یکی از آقایان وزراء یا یکی از کارمندان عالی رتبه بدهیم، بخصوص که در خاتمه هم در آن آخر تبصره نوشته شده است وقتی این آئین نامه تصویب شد از طرف شخص وزیر دارائی این وزیری که مورد توجه آقای فلیکس آقایان هست پرداخت خواهد شد و این بود علت مخالفت من با پیشنهاد آقای فلیکس آقایان

رئیس - آقای ملک زاده آملی.

ملک زاده آملی - بنده مخالفم و آقای دکتر تفضلی

در مخالفت بیاناتی فرمودند.

رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت میشود (بشرح

سابق قرائت شد)

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فلیکس آقایان

آقایانی که موافقت قیام فرمایند (چند نفری برخاستند)

تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح ذیل

قرائت شد)

پیشنهادی کنم که تبصره ۳۴ بشرح زیر اصلاح

گردد.

نمایند کمی سهام دولت در بانک ساختمانی ما وزیر

دارائی دو نفر دیگر از وزراء یا انتخاب هیئت وزیران می-

باشند دکتر دادفر

بفرمائید که این کارمند سیصد تومانی فلان خدمت را کرده هزار تومان پاداش بکیرد آقایان خوب توجه دارند این موضوع ممکن است باز یک تبعیض علاوه بر تبعیضات قبلی بشود. این است که بنده استدعا کردم وزیر مربوطه مجاز باشد این پاداش را بمسئولیت خودش بدهد، در موارد استثنائی مخصوصاً در مورد کارمندی که حقوقشان کم است و زیر تصویب بکند و دیگر بهیئت وزیران نرود دلیل دیگری که داریم این است امروز بعضی از جوانان ما

رئیس - آقای فلیکس آقایان پنج دقیقه شما تمام

شده است. آن ساعت را برای این روی میز گذاشته اند که خود آقایان متوجه وقت باشند

فلیکس آقایان - بسیار خوب استدعا میکنم جناب

آقای نخست وزیر توجه بفرمایند

رئیس - آقای مرتدس والا مخیر کمیسیون بودجه

(مخیر کمیسیون بودجه) - این قسمت آخر تبصره

۴۷ یکی از پیشنهاداتی است که در کمیسیون بودجه اضافه شده والا اگر قرار بود که خود آقایان وزراء در تقسیم پاداش آزادی عمل داشته باشند همانطور که در سابق در متن قانون مالیات بر درآمد سابق بود از همین صدی دو از مالیاتهای مستقیم می گرفتند.

وزیر دارائی - آنچه دیگر است (اختصاص به

پاداش داشت چون شایعاتی در خارج بوجود آمد که پاداشها

اصولاً بروی استحقاق کمتر داده میشد این است که در

کمیسیون بودجه بحث شد و قرار شد که عنوان پاداش

محدود باشد و اگر احياناً کارمندی خوب خدمت کرد و

واقعاً استحقاق این را داشت که کمك بیشتری بهتر بشود

البته این در هیئت وزیران مورد بحث قرار میگیرد و اگر

استحقاق داشته باشد آن پاداش باو داده خواهد شد و

محدودیتی که در کمیسیون بودجه بوجود آمد بخاطر این

بود که جلوگیری از شایعات بکند و اصولاً اگر قرار است

پاداش داده شود با یک نظر کلی داده خواهد شد

نه اینکه نظر خصوصی اعمال شود.

رئیس - آقای دکتر تفضلی مخالفید بفرمائید.

دکتر تفضلی - به نظر من این تبصره یکی از بهترین

رئیس - این پیشنهاد در تبصره تأمین شده است.  
 دکتر دادفر - اگر تأمین شده است بنده عرضی ندارم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی  
 محترماً پیشنهاد می نمایم که جمله و لیسانسیه امائی به تبصره ۳۱ ماده واحده بعد از جمله لیسانسیه اداری اضافه شود. کیهان یغمائی

رئیس - اینهم مستلزم خرج است مگر اینکه دولت قبول کند.

وزیر دارائی - پیشنهاد خرج است، بنده موافقت نمی کنم.

کیهان یغمائی - اجازه بفرمائید توضیحی عرض کنم.

رئیس - توضیح ندارد پیشنهاد دیگری قرائت می شود (به شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد راجع باصلاح بدفالت از ماده واحده بعد از جمله (مجموع اعتبارات) مصوبه جمله و با توجه باقلام ریز تفکیکی بودجه تفصیلی، اضافه شود. فریدون نعیمی اکبر  
 رئیس - آقای نعیمی اکبر

نعیمی اکبر - عرض کنم بنده تصور می کنم که سه موضوع آفت عدم توفیق دولتها در زندافکار عمومی است یکی تملق است یکی تکبر و یکی هم تظاهر، خوشبختانه رأیی که بهیر نامه دولت و رأی اعتمادی که بهیر نامه دولت و یکدوازدهم داده شد. و رأیی که باین بودجه خواهند داد صرفاً گذشته از دیسپلین حزبی روی این تشخیص است که دولت جناب

آقای شریف اهامی دارای این سه آفت نیست یعنی شخص ایشان در ضمن نطقها اهل تکبر نبود و نسبت به مراجعین تکبر نداشت و تملق هم نداشت و تظاهری هم در رادیو و سایر اوضاع و احوال نبود آقایان اصرار دارند که پیشنهاد ایشان بتصویب برسد بنده هم سعی میکنم که از این پنج دقیقه دو دقیقه بیشتر استفاده نکنم و هم مطلبی که عرض میکنم چون با داشتن این سه صفت حسن نیت در بین است اصراری در تصویب آن نخواهم داشت اگر دولت موافقت نکرد بنده

هم عرضی ندارم در اصل لایحه ای که گزارش آن از کمیسیون بودجه آمده این استناط می شود که اصولاً کمیسیون بودجه گفته است نمیتوانم به اقلام ریز رسیدگی کنم آمده اند در حدود اعتبارات سال ۱۳۳۹ این اعتبارات را برای دولت قابل پرداخت دانسته است، نظر باینکه معلوم نیست کمیسیون بودجه تا چه وقت توفیق پیدا کند که اقلام ریز بودجه را بگذراند بطور درست این اقلام را در ماده واحده گنجانیده است بنده عقیده دارم برای اینکه در اقلام ریز با توجه به بودجه سال ۳۹ جابجا نشود یعنی از هر قلم بجای دیگری استفاده نشود قیدی در بین باشد که بر اساس همان تقسیمات اقلام ریز بودجه سال ۳۹ خرج شود و دولت مراقبت کند که این کلمه بماده واحده اضافه شود که مجموع اعتبارات با توجه باقلام ریز تفکیکی بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ که اینک بطور درست فرمودید که دولت اختیار دارد که در بودجه سال ۱۳۴۰ در حدود اعتبارات سال ۱۳۳۹ استفاده کنند تا کمیسیون بودجه اقلام ریز را رسیدگی بکنند بنا بر این لازم است این جمله (اقلام ریز) اضافه کنید بهر حال اگر دولت نسبت باین پیشنهاد موافقت دارد من حرفی ندارم اگر مخالفت هم بکنید باز من حرفی ندارم

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - بنده خیال میکنم اولاً جای اینمطلب در تبصره یک بود نه در ماده واحده تا بنظر بنده همیسن مطلبی که در اینجا نوشته شده جامع تر و شامل تر از این پیشنهاد باشد.

نعیمی اکبر - عرض کنم اگر موافق نباشند مسترد میدارم بنا بر این پیشنهاد را پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد راجع باصلاح تبصره ۱ سال مالی ۱۳۴۰ تبصره ۱ - بشرح زیر اصلاح شود.  
 تبصره ۱ (بودجه بر نامه سال ۱۳۴۰ وزارت خانه ها و ادارات و کلیه مؤسسات دولتی بشرح مندرج فصل دوم پس از رسیدگی و تصویب کمیسیون بودجه و مجلس شورای ملی قابل اجرا خواهد بود کمیسیون بودجه مکلف است حد اکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۴۰ بودجه های تفصیلی

سال مزبور برای رسیدگی و تصویب نهائی بمجلس شورای ملی تقدیم دارد مادام که بودجه های تفصیلی سال مزبور بتصویب نرسیده بر اساس جمع اعتبارات مصوب بودجه سال ۱۳۳۵ و بودجه تفصیلی همان سال به شرط اینکه از حدود اعتباریکه ضمن بودجه سال ۱۳۳۵ منظور شده تجاوز ننمایند قابل پرداخت خواهد بود. فریدون نعیمی اکبر

رئیس - آقای نعیمی اکبر.

**نعیمی اکبر** - در این پیشنهاد سه اصلاح نسبت به تبصره يك وجود دارد که یکی راجع به آقای وزیر دارائی تأیید فرمودند که جای این اصلاح اینجا است تا توجه به بودجه های تفصیلی بنا بر این با آن بیانی که فرمودند اگر اینجا باشد بدنیست و بنده توجه داشتم این اصلاح را گذاشتم که در اینجا شود. مطلب دومی که در این پیشنهاد عنوان شد این است که بحث مفصلی شد که بودجه تفصیلی بمجلس بیاید یا بتصویب کمیسیون بودجه برسد بنده عقیده دارم که اگر موافقت بشود گزارش بودجه تفصیلی بمجلس بیاید که آقایان اظهار نظر بفرمایند خواهی بود و مطلب سوم که فکر میکنم از نظر دولت مفید باشد این است که به کمیسیون بودجه پیشنهاد گردد که تا پایان اردیبهشت یا ۱۵ خرداد مکلف باشد که بودجه های تفصیلی را رسیدگی و بمجلس بدهد همانطور که عرض کردم فکر میکنم برای دولت مفید باشد و جناب آقای وزیر دارائی فرمودند اشکالی ندارد که در اینجا مطرح میشود با این حال اگر از نظر صرفه جوئی در وقت دولت اصرار داشته باشد وضع دیگری عمل بشود بنده حرفی ندارم.

رئیس - آقای مهندس والا.

**مخبر کمیسیون بودجه** - در جلسه دیر وزیر راجع باین موضوع بحث مفصلی شد بطوریکه جناب آقای دکتر دادفر يك همجو پیشنهادی داده بودند و بنا بر خواهش بنده و توضیحاتی که عرض شد مسترد کردند اولاً يك مطلبی که در ماهه واحده در کمیسیون بودجه بهش توجه شد و بنده خودم در اینجا عرض میکنم این است که در لایحه دولت نوشته شده بود در حدود درآمدهای وصولی کمیسیون بودجه پیشنهاد کرد و دولت قبول کرد و با قبول این پیشنهاد کمیسیون بودجه به عبارتی در آمد که دولت تقریباً مکلف

شد که در حدود درآمدهائی که در این ماهه واحده ذکر میشود این درآمدها را مکلف بوصول شد و عبارت باین ترتیب تصحیح شد و مطلبی که آقای نعیمی اکبر استناد فرمودند این بود که گزارش کار به مجلس شورای ملی تقدیم شود البته همانطور که بنده دیر وزهم عرض کردم هر کمیسیونی اعم از کمیسیون بودجه یا سایر کمیسیونها موظفند در پایان هر ماه گزارش کار خودشان را تقدیم ریاست بکنند و اصولاً خود آقایان آزاد هستند که باین کمیسیونها بیایند بنا بر این دوماً به گزارش بیاید بمجلس و بحث شود و اعتراض شود هم دست دولت را می بندد وظایف کمیسیون نهائی که از طرف خود مجلس تعیین شده اند محدود میشود و گرفتاری نهائی پیدا میکنیم در مورد مطلبی که در قسمت سوم بیان فرمودند راجع به اعتبارات مصوب بود بایستی توجه بفرمایند که میزان پیش بینی هزینه بر اساس قانون سال ۳۹ بیه گذاری شده و مطابق آن دولت باید خرج کند و زائد بر آن که نمیتواند چیزی را بعهده بگیرد و تعهد کند و خود لایحه وقتی تصویب میشود بصورت قانون در میاید بنا بر این بیائیم يك چیز دیگر اضافه بکنیم خلط مبحث میشود و بنده استدعا میکنم پیشنهادشان را همان طور که عقیده داشتند مسترد بفرمایند و بر بنده منت بگذارند.

رئیس - مسترد فرمودید.

نعیمی اکبر - بله قربان.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم باخر تبصره سه اضافه شود: وزارت خانه مزبور مکلف است حد اقل يك ماه قبل از بدست آمدن محصول غله (گندم و برنج و غیره) و چای و مواد دخانیه نرخ خریداری و آماه گی خود را برای خرید اعلام و کلیه وسائل خرید را در مخلفهای خرید مستقر سازد. فریدون نعیمی اکبر.

رئیس - آقای نعیمی اکبر.

**نعیمی اکبر** - عرض کنم در اینکه دولت در تبصره سه عنوان کرده است که مبلغی پول در اختیار وزارت

گمرکات میگذارد که محصول برنج و جای بخرد

در این بحثی نیست و هر سال اینکار را میکنند ولی مطلبی را که بنده میخواهم جناب آقای نخست وزیر توجه کنند این است موقعی که میخواهند خرید را شروع کنند بیست روز بعد از بدست آوردن محصول شروع میکنند و در موقع بدست آمدن محصول زارع چون گرفتاری دارد محصولش را بسبب گرفتاری میآورد بیبازار و در بازار بضمن بخش تجار و سلف کاران میفروشد موقعی که دولت وارد میدان می شود تمام محصول نزد تجار بلو که شده است

بنابر این در آن موقع زارع روی سلف و معاملاتی که کرده است جنس را از دست داده و محصول نزد تجار و سلف کاران جمع شده است، اصولاً مزارع در بهار یکبار برنج را که ۱۳۲ کیلو است با سلف کاران بشخصه تمامان معامله میکنند یعنی میخورد

موقع پائیز که برنج دست میآید بایستی این زارع ده بار شلتوک تحویل بدهد تا قرضش مستهلك شود بنابر این بنده خواستم عرض کنم یکماه قبل از اینکه محصول درو بشود نرخش را اعلام بکنید و در محل آماده خرید باشند که زارع باین امید باشد و بیاورد بدولت بفروشد نه بسلفکار و این يك کار مفیدی است و بنده استدعا دارم که دولت قبول بکند و آقایان هم رأی بدهند

**رئیس** - آقای پورسرتیب

**پورسرتیب** - بنده موافقم

**مخبر کمیسیون بودجه** - دولت موافق است با این

پیشنهاد

**رئیس** - دولت موافقت کرده رأی گرفته می شود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام فرمایند ( اکثر برخواستند ) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود: ( بشرح زیر قرائت شد )

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می نمایم که به تبصره ۲۱ اضافه شود ( دولت مکلف است بمنظور جلوگیری از انهدام بندر پهلوی و انسداد کانال بندر مزبور و تأمین عبور و مرور کشتیها برای تسهیل در امر صادرات مبلغ پنجاه میلیون ریال از محل اعتبار مخصوص بنادر برای تنقیه کانال مزبور اختصاص دهد و پس از تصویب این بودجه

الافاصله اقدام لازم بعمل آورد - فریدون نعیمی اکبر

**رئیس** - پیشنهاد خرج است

**نعیمی اکبر** - مجلس تأمین شده

**رئیس** - درست است منتهی شما میگویند در جای

معینی خرج شود البته يك اعتباری برای بنادر است اگر

دولت موافقت کند من رأی میگیرم آقای وزیر دارائی

اگر میتوانید قبول کنید اگر لازم است که این خرج در

آنجا به شود مانعی ندارد

**وزیر دارائی** - نمیتوانیم قبول کنیم

**نعیمی اکبر** - اجازه بفرمائید بنده توضیحی عرض

کنم اگر دولت موافقت نکرد پس میگیرم خواهش میکنم

اجازه بفرمائید

**رئیس** - دولت موافقت نکرد - بنده مخالف آئین

نامه عملی نخواهم کرد - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

( به شرح زیر قرائت شد )

پیشنهاد مینماید تبصره ۷ باین شرح اصلاح شود

باخر تبصره ۷ اضافه شود: تمام مبالغی که از اینراه

بسرمايه بانك رهنی اضافه می شود صرفاً در ولایات قابل

مصرف خواهد بود. فریدون نعیمی اکبر

**رئیس** آقای نعیمی اکبر

**نعیمی اکبر** - در این مورد روز گذشته پیشنهاد

دیگری مطرح شده بود که جناب آقای وزیر دارائی توضیح

دادند و آن توضیح بنده را قانع نکرد باین جهت که

فرمودند این پولها قبلاً داده شده و اما میخواهیم

مجوزش را تحصیل کنیم اگر پولها قبلاً داده شده

بچه مجوزی داده شده و اگر مجوزی داشتید این تبصره

برای چیست که باید تصویب کنیم

بنابر این عرض این بود که ساختن شهرهای نارمک و

امثال آن که هر شب که در تهران میخواهیم صبح میبینیم که يك

شهر دیگر اضافه شده باور کنید موجب خرابی و بدبختی تمام

شهرهای ایران شده شما این تبصره را قبول کنید که این قید باشد

این ضرری برای دولت ندارد که اگر سرمایه ای بهر

عنوانی ب سرمایه بانك رهنی اضافه می شود اول برای

شهرستانها خرج شود و در شهرستانها مورد استفاده قرار

گیرد و اگر واقعاً چنین پولی نیست اعتباری وجود ندارد

از اراضی که فرود گاه اشغال میکند عوض زمین یا پول بدهند این مطلبی است که درست است من اضافه کردم که اجازه بفرمائید در همان استان عوض داده شود که سوء تعبیر نشود که مثلاً یک فرود گاهی در بندر پهلوی باشد عوض از زمین خالصه مثلاً در خیابان شاه رضای تهران داده شود این کلمه همان استان را بنده اضافه کردم موافقت بفرمائید که اضافه شود یعنی اگر عوض خواستند زمین بدهند در همان استان بدهند (دکتر سجادی وزیر مشاور - اگر نبود چه بکنند؟) اگر نبود پول میدهند، این بسته بنظر آقایان است من فکر میکنم این پیشنهاد مفید باشد برای جلوگیری از کارهایی که دستگاههای پائین عمل میکنند این عقیده من است.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - این تبصره ای که پیشنهاد فرمودید بنظر بنده يك خورده غیر لازم بنظر میآید اولاً این بسیار فکر بعیدی است که اگر فرود گاهی در بابل سر ایجاد شده و زمین از کسی در آنجا گرفته شده بگویند از اراضی سمیرم باو بدهند این فکر بنظر بنده بسیار بعید است (پورسرتیپ اشکالی هم ندارد) البته ممکن است يك كفی پیدا شود که اینقدر وسعت نظر داشته باشد و بخاطرش بیاید اما توجه بفرمائید که در سطر دوم این تبصره نوشته شده اگر نخواست پول بهش بدهند بنا بر این اصلایك همچو تصویری که ممکن است از کسی زمین گرفته اند و او بگوید يك جای دیگر مملکت زمین میخواهد این فکر بنظر بنده يك قدری دور از نظر است و بعینه استدعا میکنم که استرداد بفرمایند.

رئیس - آقای پورسرتیپ مخالفیند بفرمائید.

پورسرتیپ - بعرض جناب آقای نعیمی ا کبر برسانم حق همین بوده که شده نباید دست دولت را بست برای اینکه هیچ اشکالی ندارد که صاحب زمین فرود گاهی که مثلاً در بندر پهلوی ساخته شده يك ملک هم در شیراز داشته باشد یا دولت باید باو پول بدهد یا معادل پولی که ارزش دارد از املاک خالصه دیگر زیادتر که نمیدهد این محدودیت لازم نیست منتهی باید از لحاظ مدت دولت را محدود کرد و از دولت تقاضا کرد که این مدت را هر چه

که اصلاً پیشنهاد این تبصره در بودجه مورده ندارد و اگر دارد اجازه بفرمائید که پیشنهاد بنده تصویب شود و يك توجهی بولایات بشود چون مشکلات این است که این پولها در تهران خرج می شود و ولایات روز بروز دارد از بین میرود و خراب می شود.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - قبلاً بنده توضیح عرض کردم پولی بود که در سال ۱۳۳۹ برای تکمیل سرمایه بانک رهنی از طرف دولت پرداخته شد در آن موقع مجلس نبود در غیبت مجلس این کار شد ما از محل درآمدهائی که در بودجه گذاشته شده بود و بایستی بمصارف معین می رسید اضافاتی داشتیم از این محل این پول پرداخت شد حالا بران آن پرداخت مجوز لازم است اینکه در اینجا گذاشته شده از نظر تحصیل مجوز است.

اما این که فرمودند پولی هست یا نیست این پول که داده شد ببانک رهنی او به جریان معاملات بر طبق مقررات قانونی و اساسنامه اش که هست گذارده است و عمل ببانک بوسیله شورائی خط مشی آن معین می شود و بمصارف خود رسید حالا میفرمائید که الان بیائیم صدی هشتاد از آن پول را بدهیم بشهرستانها، این الان عملی نیست، بنظر من میآید که در یکی از جلسات جناب آقای نخست وزیر فرمودند که دستور میدهم نه تنها ببانک رهنی ببانک کشاورزی ببانک ساختمانی که برای این کارها تأمین شده اند و سایر دستگاه هائی که باین منظور بوجود آمده اند که بیشتر بشهرستانها توجه بکنند و بنده استدعا میکنم که همین مطلب را قبول بفرمائید و پیشنهاد را مسترد کنید.

نعیمی اکبر - چون آقای وزیر دارائی وعده فرمودند که اینکار را بکنند بنده استرداد میکنم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در تبصره ۸:

بعد از جمله از اراضی دولت در همان ناحیه یا استان اضافه شود فریدون نعیمی اکبر

رئیس - آقای نعیمی اکبر.

نعیمی اکبر - در تبصره ۸ پیشنهاد فرمودید که در

ممکن است بحد اقل تقلیل بدهد که پول زمینهای مردم بهشان داده شود و الا دولت را محدود بکنیم که حتما در در استان کیلان باید آن صاحب زمین کیلانی زمین بدهد ممکن است دولت در استان کیلان جائی نداشته باشد این بود که بنده مخالفت کردم باید معادل پولی که آن شخص طلبکار است بازضایت خودش با عوض داده شود و الا نباید دولت را محدود کرد و بنده استدعا میکنم که این پیشنهاد را مسترد بفرمائید.

**نعمی اکبر** - با توضیحاتی که آقای پورسرتیب دادند بنده پیشنهاد را مسترد میدارم (اجسنت)  
**رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت می شود  
(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد راجع باصلاح تبصره ۲۹  
تبصره ۲۹ بشرح زیر اصلاح شود بعد از کلمات (دریافت میدارند) کلمات (نسبت بمازاد) اضافه شود  
فریدون نعمی اکبر

**رئیس** - آقای نعمی اکبر -

**نعمی اکبر** - عرض کنم نسبت بکسور باز نشستگی هزار تومان صدق ۱۰٪ نوشته شده و از آن بنا لا نوشته اند صدی دوازده ۱۲٪ بنده پیشنهاد اینست که تا هزار تومان صدی ده باشد و آنهایی که از هزار تومان بیشتر میگیرند مثلا هزار و ده تومان میگیرند تا هزار تومان را صدی ده بدهند و مازاد هزار تومان را صدی دوازده این پیشنهاد عادلانه است شما اگر تاهزار تومان را صدی ده و مثلا هزار و هشت ۱۰۰۸ تومان را صدی دوازده بگیرید این عدالت نیست و پیشنهاد بنده این است که نسبت بمازاد ده هزار ریال صدی دوازده بگیرید (صحیح است) و الا اگر هزار تومان را صدی ده از تمام هزار و پنجاه تومان صدی دوازده بگیرند این عدالت نیست و من تقاضا میکنم باین پیشنهاد دولت موافقت کند و آقایان محترم رأی موافق بدهند.

**رئیس** - آقای وزیر دارائی

**وزیر دارائی** - موضوع باز نشستگی یعنی صندوق باز نشستگی يك موضوعی بفرنجی شده و بنظر بنده کم کم بفرنج تر میشود برای اینکه الان پنجاه و پنج میلیون تومان

بیشتر در صندوق باز نشستگی نیست و این هم در بانکها بعنوان ودیعه یا سرمایه گذاشته شده ما برای پرداخت حقوق باز نشستگی در هر ماه پنج میلیون تومان کسر داریم یعنی در سال در حدود شصت میلیون تومان کسر داریم این کسر را از کجا باید پرداخت کنیم موضوع حقوق باز نشستگی يك صورتی پیدا کرده است که بسیار صورت ناراحت کننده ای دارد، يك نفر از ابتدای خدمت تا آخر خدمت بطوری که دقیقاً حساب شده شش هفت هزار تومان بیشتر نمیدارد و بعد از باز نشسته شدن آن شش، هفت هزار تومان را در طرف شش هفت ماه میگیرند و بسا هست بیست سال دیگر هم باید داد، از کجا باید داده شود باز نشستگی بطوری که در کمیسیون بودجه مفصلاً روش صحبت شد شاید بیشتر جنبه يك نوع بیمه داشته باشد و کسانی که باید بعدها از این صندوق استفاده کنند و باز نشسته میشوند باید در دوره خدمت و اشتغال کمی هم به کشیدن این بار کمک کنند اگر بنا بشود که آقایان در دوره خدمت نپردازند یا کم بپردازند این نخواهند توجه کنند روزی خواهد رسید که اساساً پولی در صندوق باز نشستگی نخواهد بود این میزانی که اینجا نوشتیم يك تفاوت جزئی است (نعمی اکبر - جزئی نیست آقا) ماضی هشت میگرقتیم آن را کردیم صدی ده و صدی ده را کردیم صدی دوازده توجه بفرمائید کسی که مثلا هزار تومان حقوق دارد و سابقاً میداده هشتاد تومان حالا میدهد صد تومان و بیست تومان يك تحمیل بسیار سنگینی برای یک نفر نیست مضافاً اینکه با پرداخت بیست تومان اضافه کمک به آتیه خود کرده است راجع به اینکه از مازاد بگیریم یا بیشتر از ده هزار ریال را از مازاد ده هزار ریال بگیریم این هم بنظر بنده يك اشتباه کوچکی است اولاً فرض فرمودند از هزار تومان بیلا مثلا هزار و ده تومان یا هزار و بیست تومان است ما حقوق هزار و ده تومان و هزار و پنجاه تومان و هزار صد تومان هم نداریم از هزار تومان که برود بالا از هزار و صد تومان بیشتر میشود و این تفاوتش آنطور نیست که بگوئیم کمزنده حقوق هزار و پنجاه تومان پس از وضع کسر تقاعد کمتر از کسی خواهد شد که بیش از هزار تومان میگیرد اینکه فرمودند از مازاد بگیریم یکی آنکه کمتر از آنچه حساب

شده گیر صندوق میآید و دیگر اینکه حسابش اشکال ایجاد میکند که خود این باب در سر است این تفاوت بطوریکه حساب شده در ماه در حدود دو میلیون تومان عاید می شود و آن وقت دولت هم در بودجه خودش پانزده میلیون تومان برای ترویج صندوق تقاعد گذاشته که جمع این دو عایدی سه میلیون و نیم در ماه خواهد شد و تازه یک میلیون و نیم کسر داریم که باید از موجودی تقاعد برداشت کنیم و بنده استدعا می کنم که موافقت بفرمایند این تبصره باین صورتی که هست باشد هر چه از این کم بشود باین صندوق لطمه خواهد خورد استدعا می کنم موافقت بفرمائید.

رئیس - آقای دکتر متین مخالفید؟

دکتر متین - بنده موافقم بایشتهاد.

رئیس - آقای مهندس بهبودی.

مهندس بهبودی - بنده بایشتهاد موافقم:

رئیس - یک بار دیگر قرائت می شود که رأی گرفته

شود (شرح سابق مجدداً قرائت شد) رأی گرفته می شود باین پیشتهاد آقایانی که موافقت فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد. پیشتهاد دیگری قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشتهاد می نمایم بآخر تبصره ۳۹ اضافه شود: دادن

گواهی نامه همگانی با افراد مجرد ممنوع است. فریدون نعیمی اکبر.

چند نفر از نمایندگان - بیست پیشتهاد که نمی -

شود داد.

رئیس - آقایان توجه داشته باشید ایشان از حق

خودشان استفاده میکنند و اگر پنجاه پیشتهاد هم بدهند مطرح خواهد کرد بفرمائید آقای نعیمی اکبر.

نعیمی اکبر - در این تبصره پیشتهاد شده است که

از گواهی نامه های رانندگان سی ریال گرفته شود بنده اضافه کردم که گواهی نامه های همگانی یعنی دارندگان گواهی نامه ای که باید مسافر ببرند اگر مجرد باشند باینها گواهی نامه ندهند برای اینکه بعقیده بنده تا کسی بچه نداشته باشد وقتی که جلوی مدرسه میرسد.

هیچ احساساتی ندارد که ماشین خود را متوقف کند که این بچه رد بشود و کسیکه متأهل نباشد هیچ وقت از لحاظ عفت رعایت خیلی نکات را نمیکند و گذشته از اینکه این موضوع تأثیر اجتماعی هم دارد و در موضوع ازده واج هم تأثیر به سزا دارد بنده گواهی نامه های شخصی را عرض نکردم هر کسی اتومبیل شخصی داشت آزاد است اما آن کسیکه میآید زن و بچه و خانواده ما را مثلاً از اینجا بشیراز می برد باید یک آرامش داشته باشد یا جلوی مدرسه که می رود باید احساس نسبت بکودکان داشته باشند آنهایی که زن و بچه ندارند این احساس را ندارند بنا بر این بنده خیال میکنم این پیشنهاد را خود دولت قبول بکند و آقایان نمایندگان محترم رأی بدهند این پیشنهاد بسیار مفیدی خواهد بود و بحد کافی هم راننده درجه دو هست و به آنهاییکه متأهل نیستند گواهی نامه همگانی که زن و بچه مردم را حمل میکنند داده نشود.

رئیس - آقای پور سر تیب مخالفید.

پور سر تیب - بنده معتقدم که در امر قانونگذاری

نباید زیاد تابع احساسات بود. اگر یک شو فری زن نداشته

و یک عمل خلافی کرده صدها نفر را بجرم اینکه زن

ندارند نباید محروم کنیم (ه کتر معدل - صدها نیست) چه

مانعی دارد دوشیزه ها و آنهاییکه شوهر ندارند آنها را

هم محروم کنید. عرض کنم که دولت باید قوانینش را

راجع با امور رانندگی و مجازات آنها بشدت اجرا بکند

ولی حقی از کسی سلب نشود همه کس حق دارد برود

امتحان بدهد و گواهی نامه رانندگی بگیرد البته

اداره ای که گواهی نامه میدهد بایستی حسن سابقه او

را در نظر بگیرد پس چرا میفرستید بداد سرا که تصدیق

عدم سوء سابقه بیاورد این برای جلوگیری از همینکارها

است بنده عقیده ندارم که مامحتود بکنیم و حقوق افراد

را تضییع بکنیم برای اینکه اگر در میان جمعی دو نفر

هم بدو وجود داشته باشد آن بدها را باید تعقیب و تنبیه کرد.

ولی همه رانمی شود بایک چوب راند.

رئیس - آقای باقرزاده بفرمائید.



**باقرزاده** - بنده خودم سالها مشاغل مهم قضائی را داشتم و دیده‌ام اشخاصی که این اقدامات را کرده‌اند اکثرآ مجرد بوده‌اند (صحیح است) و بهمین منظور دولت گذشته ماده واحده‌ای بمجلس آورد که اگر زانندگان زنبا و جوانها را ربودند و اگر با آنها عملی انجام دادند محکوم باعام هستند و محکمه هم حق ندارد طبق ماده ۴۴ در باره آنها ارفاق بکند و اکثرآ هم در مدت ۱۷-۱۸ سال سابقه قضائی که دارم بهیچ وجه تا امروز ندیده‌ام که يك راننده متاعلی این عمل را کرده باشد و اصولا تمام اینها افراد مجرد بودند و درجه يك همگانی آنهائی دارند که در خارج از شهرها کار میکنند چون در قانون ما دونوع راننده داریم يك و دو، دارندگان گواهی درجه يك آنهائی هستند که خارج از شهر کار میکنند بنده با این پیشنهاد موافقم و بلیات آنها را هم زیاد دیده‌ام واحکام اعدام هم صادر شده است واستدعای تصویب این پیشنهاد را دارم.

**رئیس** - پیشنهاد مجدداً خوانده می‌شود که رأی بگیریم.

(مجدداً بشرح زیر قرائت شد)

**رئیس** - رأی می‌گیریم به این پیشنهاد آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای نعیمی اکبر بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد راجع به تکمیل و اصلاح تبصره ۵۲ - بعد از کلمات (مؤسسات فرهنگی) کلمه (وبهداری) اضافه شود - نعیمی اکبر

**رئیس** - آقای نعیمی اکبر بفرمائید.

**نعیمی اکبر** - در تبصره ۵۲ دولت پیشنهاد کرده است که اراضی را که برای تأسیس مدارس لازم دارد بتواند از صاحبانش بخرد بنده اضافه کردم که وزارت بهداری برای درمانگاه و تأسیسات بهداری هم اگر زمینی لازم داشته باشد بتواند بخرد و این تسهیلاتی برای دولت و در کار بودجه فراهم میکند. اگر کلمه بهداری اضافه شود تسهیلاتی در کار دولت ایجاد میکند برای خرید زمین برای درمانگاه و بیمارستان و از این قبیل تأسیسات

**رئیس** - مخالفی نیست؟

**دکتر سجادی** - دولت موافق است.

**رئیس** - پیشنهاد قرائت می‌شود که رأی بگیریم

(پیشنهاد به شرح سابق مجدداً قرائت شد)

**رئیس** - آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام

فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگری خوانده می‌شود

(پیشنهاد آقای دکتر معدل به شرح زیر قرائت

شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - تبصره ذیل

را برای تصویب ضمیمه بودجه سال ۱۳۴۰ پیشنهاد می‌نمایم:

**تبصره** - دولت موظف است حداکثر در ظرف سه ماه

به حساب کلیه مهندسين و شرکتهای مشاور سازمان برنامه رسیدگی نموده و بخدمت آنها خاتمه دهد و نتیجه را بمجلس

شورای ملی گزارش نماید - دکتر معدل

**رئیس** - آقای دکتر معدل بفرمائید

**دکتر معدل** - آقایان نمایندگان محترم مسبق

هستند که بعد از نطق قبل از دستور یکی از همکاران ما

جناب آقای آرامش وزیر محترم مشاور خودشان بمجلس

تشریف آوردند و راجع به خلاف کاریها و سوء استفاده های

مهندسين مشاور که در سازمان برنامه شده گزارش مفصلي

به مجلس دادند و در جلسات کمیسیون سازمان برنامه هم

مفصلتر از آنچه در جلسه رسمی صحبت کردند. گزارشاتی

دادند و آنچه که بنده استنباط کردم از صحبت های ایشان

خودشانهم قول دادند که در ظرف مدت قلیلی به این کار

رسیدگی بکنند و بخدمت آنهائی که سوء استفاده کرده‌اند

و قرارداد هائی بوسیله آنها برخلاف مصالح و منافع ایران تنظیم

شده خاتمه بدهند و بنده این پیشنهاد را از این جهت دادم بخصوص

که در جریان مذاکرات راجع به کلیات بودجه ماده واحده

اکثر همکاران ما انتقاد کردند از جریان امور سازمان

برنامه در سالهای اخیر.

بنابر این با اینهمه احساساتی که آقایان نمایندگان اظهار

داشته‌اند بنده فکر میکنم که الان بهترین موقعیت است

این گوی و این میدان. تصور میکنم که خود دولت هم موافق

است بنده اطلاع دارم که آقای وزیر مشاور به این کارها

دارند رسیدگی میکنند و آنچه را که اینها خلاف کرده‌اند و ضرر زده‌اند حداقل ضرر اینست که مدتش را کوتاه کنند جلوی شر را بگیرند و در مدت سه ماه رسیدگی بکنند و نتیجه‌اش را به مجلس گزارش بدهند و بنده فکر میکنم که اکثر آقایان نمایندگان باین فکر موافقت بفرمایند برای اینکه بمصالح مملکت و ملت است.

رئیس - آقای مهندس والا بفرمائید

مخبر کمیسیون بودجه - جناب آقای پور سرتیپ

اینجا مطلبی را بیان فرمودند که بنظر بنده مطلب ایشان مثل همیشه کاملاً اساسی است.

ایشان فرمودند در مورد قانونگذاری و وضع قوانین احساسات را نباید دخالت داد. مامتأسفانه در بسیاری از موارد افراط و تفریطی کنیم و افعاد در موارد بسیاری هست که بعضی از دوستان و نمایندگان محترم توجه بتهدات دولت و توجه به

وضع کار نمیفرمایند بنده بانهایت ارادت که با آقای دکتر معدل دارم بایستی عرض کنم که اولاً مجوز استخدام از طرف دولت توسط دستگاههای قانونگذاری است اعم از اینکه دربرنامه باشد یا در یکی از مؤسسات دولت بنا بر این وضع استخدامی اینها در سازمان بر نامه مسلمان در کمیسیون مشترک بر نامه مجلسین مورد بحث قرار گرفته و تأیید شده و بعد رفته‌اند با اینها يك قرارداد هائی بسته‌اند اصولاً اگر قرار باشد که ما بیائیم با افراد خارجی و شرکتهای خارجی یا بنگاههای خارجی قرار دادی امروز ببندیم و ضمانت اجرائی نداشته باشد و فردا با يك قیام و قعود و نظر احساساتی بخواهیم اینها را از بین ببریم بنده تصور میکنم از نظر پرسیتر ایران در خارج مورد گفتگو خواهد شد بنا بر این اگر مهندس مشاورى تعهدات خودش را عمل نکرده انجام وظیفه ننموده دولت میتواند مطابق قرار دادی که دارد و مسلمات ضمانت اجرائی هم دارد قراردادش را لغو بکند حتی خسارتش را بگیرد بنابراین بنده استدعا میکنم که اجازه بفرمایند همان کمیسیون مشترک باین کارها رسیدگی بکند و اگر لازم بتوضیح و کسب اطلاعاتی هست وزیر مسئول نباید توضیحات خودش را بدهد و اگر خدای نکرده یکی از افراد خارجی و مؤسسات خارجی کار خودش را نکرده باشد و از حدود قرارداد تخطی

کرده باشد یا انجام وظیفه نکرده باشد مسلماً دست دولت باز است (پور سرتیپ - با کو کس همین معامله را کردند) بله، قرارداد را لغو کنند.

رئیس - آقای محمد علی مسعودی مخالفت بفرمائید

محمد علی مسعودی - بنده خیلی تعجب میکنم از

جناب آقای دکتر معدل که يك جوان تحصیل کرده‌اند ما نباید هیچوقت تابع احساسات بشویم (احسنت) بایستی که همیشه عقلانی فکر کرد. يك وزیر آمده در اینجا يك حقایقی را گفته و مشغول تعقیب است اما تعقیب صحیح نه اینکه ما بیائیم اساس يك جائی را يك هو بهم بزنیم (صحیح است) بنظر بنده وقتی که يك وزیر آمد خبر اینها را گذشته را گفت و خودش هم مشغول تعقیب و رسیدگی است بنابراین

این ما نباید بیائیم اینجا و بطور مطلق تمام اینها را با يك قیام و قعود از بین ببریم. از کجا يك مشاورینی نبوده‌اند که هم کارشان را بنحو مطلوب انجام داده باشند و هم خدمتی کرده باشند بطور اعم آمدن و گفتن که کلیه قراردادهائی که دولت با يك مؤسسات خارجی بسته از بین برود این فکر بنظر بنده صحیح نیست و این شایسته ما نیست که اصلاً يك چنین پیشنهادی بکنیم بنده میل دارم که جناب آقای دکتر معدل این پیشنهاد را پس بگیرند بخصوص که وزیر مسئول مشغول رسیدگی است و تعقیب خلاف کارها را مجلس شورای ملی تأیید میکند و هر دستگاهی خلاف کاری را واقعاً مورد رسیدگی و وقت قرار بدهد و تسلیم محکمه کند مورد تأیید مجلس است ولی نه با هو و جنجال بنا بر این استدعا میکنم که پیشنهادتان را پس بگیرید.

رئیس - آقای ریگی بفرمائید

ریگی - بنده يك پیشنهادی دارم در تکمیل

پیشنهاد آقای معدل که ممکن است بهتر باشد.

دکتر معدل - بنده حاضر کملمه در صورت عدم احتیاج را بهش اضافه کنم (عده‌ای از نمایندگان - چه فایده دارد) آقایان وقتی وزیر مشاور خلافتکارها را می-گفتند چرا میفرمودید صحیح است.

رئیس - به پیشنهاد آقای دکتر معدل با اضافه کردن

جمله «در صورت عدم احتیاج» رأی میگیریم آقایانیکه موافقت فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد

قوانین متعددی دارند برای تصرف اراضی مردم شرکت نفت برای توسعه عملیات شرکت، قانون شهرداریها برای توسعه معابر اخیراً این راهم آورده اند برای توسعه فرودگاهها بنظر بنده اینها لازم است برای تأمین منافع عمومی ولی دولتها که این کارها را می کنند باید منافع مردم را هم رعایت بکنند، همین شرکت نفت یک لوله کشی در سمنان کرده بنده نامه ای از یکی از آقایان خودم دارم که چندین سال است که لوله از آنجا عبور کرده و زمینهای زارعین را که شرکت گرفته و لوله را از آنجا عبور داده اند هنوز پول اینها را پرداخت نکرده اند وقتی دولت قانونی می آورد باید فکر پرداخت پول مردم راهم بکند یک زارع بیچاره در سمنان اگر یک قطعه زمینی دارد و شرکت نفت زمین او را تصاحب می کند باید پولش را پرداخت بکند یا مثلاً همین جاده سوم آقایان میدانند که قانونی چند سال پیش آوردند که یک جاده سومی میخواهند بکشند به شمال تهران و در این چند سال تکلیف عده زیادی از مردم روشن نیست زمینها مانده نه جاده راهی کشند و نه تکلیف مردم را روشن میکنند بنده از دولت تقاضا میکنم هوقمی که این نوع قوانین را می آورد رعایت حقوق مردم را بکنند مثلاً یکی همین فرودگاههاست دیر و عده ای جلو مجلس جمع بودند که صاحبان اراضی فرودگاه مهرآباد بودند بنده از این پیشنهاد نخواستم که دولت در تنگدستی باشد فقط خواستم این مدت را که به پنج سال موکول کرده اند یک خورده کمتر بکنند من از دولت جناب آقای شریف امامی تقاضا دارم که با تقلیل این مدت موافقت فرمایند

**رئیس** - آقای موسوی مخالفید بفرمائید

**اسداله موسوی** - خواستم به جناب آقای ریگی عرض کنم اگر چنانچه امکان پرداخت بودند دولت راضی میشد که از اراضی خالصه که باقوانینی که گذشته برای فروش بزارعین الزامی باید باشد باین اشخاص بدهند اگر پول داشت پول آنرا میداد این که پنج سال پیش بینی شده است موضوع نبودن پول است (ریگی - مردم چکار کنند) و این تبصره ای که در بودجه در نظر گرفته شده خوب کاری است شده بهترین راهی که مردم به پولشان و حقوقشان برسند همین کار بود بنا بر این استدعا میکنم اگر صلاح میدانید

پیشنهاد دیگری فرات می شود.

(پیشنهاد آقای امان اله ریگی بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می - شود تبصره ۳۱ بشرح زیر تغییر یابد:

«در سطر دوم بعد از کلمه کارمندان لیسانسیه اداری

کلمه (و شهربانی) اضافه گردد.

با تقدیم احترام - امان اله ریگی

**رئیس** - منظور شما حاصل است لیسانسیه های

شهربانی هم استفاده میکنند.

**ریگی** - بنده برای تأیید دارم

**رئیس** - پیشنهاد دیگری خوانده میشود

(پیشنهاد آقای ریگی بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - خواهشمند

است مقرر دارند تبصره زیر به لایحه بودجه دولت اضافه شود.

**تبصره** - «بدولت اجازه داد، می شود حقوق و مزایای

افسران شهربانی را از اول سال ۱۳۴۰ با حقوق و مزایای

افسران ارتش و ژاندارمری یکسان نموده و اضافه مخارج

آن را از محل پس اندازهای دولت پرداخت نماید» با تقدیم

احترام - امان اله ریگی

**رئیس** - این پیشنهاد مستلزم خرج است و نمی

شود رأی گرفت برای اینکه نظایر اینهم پیشنهاد شده و

دولت موافق نبوده رأی گرفته نشده است پیشنهاد دیگری

فرات می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می -

شود تبصره ۸ از لایحه بودجه بطریق زیر تغییر داده شود:

«در سطر ۷ مدت پرداخت اقساط از سال ۵۳ به ۳ سال و شروع

پرداخت اقساطهای اراضی فرودگاهها که دولت تصرف نموده

است بجای سال ۱۳۴۱ از سال ۱۳۴۰ آغاز گردد. با تقدیم

احترام - امان اله ریگی

**رئیس** - آقای ریگی بفرمائید

**امان اله ریگی** - این برای بنده یک فرصتی است که

از یک اصلاح مسلمی که اغلب مورد رعایت دولتها واقع

نشده در این پیشنهاد دفاع بکنم و آن اینست که که تا بحال

پیشنهادتان را پس بگیرید.

**رئیس** - آقای پورسرتیب موافقت بفرمائید

**پورسرتیب** - عرض کنم که تنها اشکالی که بنظر

بنده میرسد اینست که ما شهرستانی هاهمیشه باید چوب تهران را بخوریم باید چوب اراضی گران قیمت فرودگاه تهران را بخوریم اگر پرداخت دولت بطوریکه آقای ریگی پیشنهاد فرمودند محدود بشود به شهرستانها بسیار خوبست برای اینکه فرودگاه مهرآباد قیمتش زیاد است آنرا حرف نداریم که همان پنج سال باشد باز برای سرشان زیاد است اگر موافقت بفرمائید آقای ریگی که پیشنهادشان اینطور اصلاح بشود که بهای اراضی فرودگاههای شهرستانها را اینطور بپردازند بهتر است.

**رئیس** - پیشنهاد مجده آقرائت میشود که رأی

بگیریم.

(پیشنهاد آقای ریگی مجدداً بشرح بالا خوانده

شد)

**رئیس** - آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام

فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم

تبصره ۱۱ بودجه را بطریق زیر اصلاح فرمایند

قبضه - بوزارت دارائی اجازه داده میشود برای

جبران خسارتی که در اثر زلزله به اهالی لارستان وارد

آمده از دریافت مالیات مستغلات مزروعی سالهای ۳۸ و

۳۹ و ۴۰ صرف نظر نماید - کاظم پزشکی

**رئیس** - آقای پزشکی بفرمائید

**کاظم پزشکی** - آقایان نمایندگان محترم واقفند

که سال گذشته زلزله وحشتناکی هستی مردم بیگناه

لار را بباد نیستی داد و گرومی از هموطنان ما قربانی خشم

طبیعت شدند خسارتهای جبران ناپذیری بجان و مال آنها

وارد آمد اگر در آن هنگام فرمان شاهنشاه جمعیت شیر

و خورشید ایران بالتیام جراحات و تسکین آلام مردم

نمیبوداخت و منظر بودند دولت دستی از آستین کرم بر آورد

شاید این آرزو تاکنون جامه عمل نمی پوشید

مردم لار در اثر بی اعتنائی دولتها باهمان وسائل

بشر ما قبل تاریخ زندگی میکنند و از تمام مزایا و نعمتها

محرومند بهداشت ندارند راه ندارند آب آشامیدنی ندارند

اگر یکسال آسمان نبارد آب انبازها تهی میماند و مردم

از بی آبی جانیشان بلب میرسید در زمانی که دیگران از

تسخیر آسمان سخن میگویند ما باید با کمال تأسف

درباره ابتدائی ترین مسائل زندگی گفتگو کنیم و مثلاً

راجع باب آشامیدنی یا تهیه برق یا ایجاد خیابان سخن

بمیان آوریم.

ایر اغراق شاعرانه نیست حقیقت دردناکی است

که ناچار باید بآن اعتراف کرد.

حالا هم که خواسته اند قدمی در طریق کمک بمردم شریفه

لار بردارند میخواهند آنها را بمدت یکسال از پرداخت

مالیات مستغلات معاف کنند اصلاً در لار مستغلی وجود ندارد

که مشمول مالیات باشد.

من خودم وارد کارهای مالی و اداری هستم اگر این

پیشنهاد راداده ام برای جبران خسارت مالی مردم است اگر

سه سال مردم لار را از پرداخت مالیات برود آمد و مزروعی

معاف نمایند هیچ زبانی بدستگاه وارد نمی آید زیرا مجموع

این مالیاتها بقدری ناچیز است که قابل توجه نیست.

من از آقایان نمایندگان محترم مجلس تمنا دارم

بخاطر همدردی با مردم زلزله زده لارستان با این پیشنهاد موافقت

فرمایند.

و واقعاً اگر این تقاضا را نمی پذیرند تبصره دولت

را حذف کنند تا باین منت نایجا روح استغنا و طبع منیع لار

جر بجهت دار نشود.

**رئیس** - آقای فرامرزی (فرامرزی - موافقم) آقای

دکتر تفضلی (دکتر تفضلی - موافقم) در حقیقت سالیانه

بانتقاء موضوع است نوشته اند سال ۳۸، سال ۳۸ زلزله بوده

و ۳۹ هم که مستغلی نبوده و می ماند سال ۴۰ گمان میکنم

که دولت موافقت بکند. آقایانیکه با این پیشنهاد موافقتند

قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگری

قرائت شود.

(پیشنهاد آقایان باقرزاده و افتخار هشرودی بشرح

زیر قرائت شد)

مقام محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می -

(صحیح است)

**رئیس -** آقای کر دانی مخالفید بفرمائید  
**گرگانی -** عرض کنم که داد گاه عالی تجدید

نمایم که تبصره زیر بماده واحده لایحه بودجه ضمیمه شود.

**تبصره -** احکام داد گاه عالی انتظامی - در مورد ترفیع قضات در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدید نظر در داد گاه عالی تجدید نظر انتظامی است. قضاتی که ترفیع آنها در سال ۳۹ از ظرف داد گاه انتظامی رد شده مشمول این تبصره بوده و در عرض یک ماه از تاریخ ابلاغ حق درخواست تجدید نظر دارند - حسن اقتضای هشترووی - محمود باقرزاده.

**رئیس -** آقای باقرزاده بفرمائید

**باقرزاده -** متأسفانه قضات ما از همه چیز محروم هستند. نارمندان اداری اگر تقاضایم نکنند رتبه هایشان خود بخود داده میشود و هیچ احتیاجی به این ندارند که تقاضا بکنند ولی قضات اگر در موقع معین تقاضا نکنند حقشان ضایع میشود و ترفیعات قضات دو مرحله دارد یکی مرحله اداری است که آقای مدیر کل اداری می نشینند میگوید صلاحیت دارند یا ندارند بعد میرسد بداد گاه عالی انتظامی، داد گاه عالی انتظامی هم بدون اینکه قاضی را احضار بکنند لایحه ای بخواهد ترفیع او را یازد میکند یا قبول میکند رد کردن رتبه یک نوع مجازات است که در هیچ جای دنیا سابقه ندارد. که مجازات بدون دفاع باشد یا حضوری یا کتبی متأسفانه در سال گذشته از ۲۰ نفر قاضی که استحقاق ترفیع داشتند ۸۹ تقاضا رد شد این ۸۹ نفر از بهترین قضات ما بودند که بنده یکی از آنها را اسم میبرم آقای حاج هاشمیان از بهترین قضات داد گستری ماست که هیچ لکه ای ندارد داد گاه عالی انتظامی این جور استدلال کرده است که ایشان پیشرفت علمی نکرده از کجا معلوم است که نکرده است رتبه های اداری دو سال بنده دو سال است رتبه های قضائی چهار سال به چهار سال قضائی داریم که ۲۰ سال است قاضی هستند هنوز رتبه ۶۵ هستند برای چه؟ برای اینکه در ولایات برودند در مدت مقرر تقاضا نکرده اند با توجه باینکه فعلاً بر حقوق آقایان اضافه نشده دست دولت بسته است بنده عرضی ندارم ولی در مورد قانون استدعا میکنم با توجه باین عرایض بنده باین تبصره رأی داده شود

نظر یک داد گاهی است تا آنجا که بنده اطلاع دارم من در آوردی است قانون آن را پیش بینی نکرده است بعضی اوقات داد گاه عالی تجدید نظر باید تشکیل شود از مجمع عمومی مستشاران دیوان عالی کشور (نیمه ا کبر - اینطور نیست) و اما داد گاه عالی انتظامی یک داد گاهی است که از مفایر قضات این مملکت تشکیل شده عالی ترین داد گاهی است که نهایت بی لطفی است که نسبت به اعضای شان و مستشاران شان اینجا گفته شود که داد گاه عالی انتظامی حتی از کسی تضاویع میکند از این گذشته پیشنهاد خرج است و بایستی موافقت وزارت دارائی هم در این مورد گرفته شود و روال کار وزارت داد گستری باین ترتیب اصلاً یک سیره قدیمی است و همه میشناختند و سابقه داشته و جدول کردن از این سیره قدیمی کار صحیحی نیست.

**رئیس -** آقای دکتر متین بفرمائید

**دکتر متین -** با توضیحاتی که آقای باقرزاده همکار عزیز ما که سالها سابقه قضائی در داد گستری ما داشتند یک توضیحات دیگر بنده بعرض نمایند کان محترم میرسانم و تقاضای تصویب این تبصره را دارم عرض کنم که نحوه دادن رتبه بیک قاضی همانظوری که تشریح فرمودند اول مرحله اداری است که خوشبختانه هم وزیر مربوطه و هم معاون دائمی وزارتخانه و هم مدیر کلش از مردمان صالح و وطن پرست و درست و وارد به تشکیلات اداری و قضائی وزارت داد گستری هستند چون مسلماً آقایان می دانند تشکیلات اداری و قضائی وزارت داد گستری بانایر تشکیلات ما فرق دارد و اینکه فرمودند قضات داد گاه عالی انتظامی از قضات شریف و پاکدامن ما هستند بنده هم تصدیق میکنم برای اینکه بنده ۲۰ سال در عدلیه کالت کرده ام و این آقایان را از نزدیک می شناسم ولی در دادن رتبه به آقایان قضات و آتیهائی که واقعاً استحقاق دارند، امکان این دارد که در این محکمه یک بیعدالتیهای بشود بنا بر این اگر محکمه بالاتری وجود داشته باشد و قانون هم پیش بینی کرده و اگر یک قاضی به حقش نرسیده به

آن محکمه شکایت بکند و در آن محکمه رسیدگی بشود. هم خود آن قاضی مجاب میشود که حق نداشته که ترتیبش بدهند و هم اینکه آن محکمه‌ای که رتبه آن قاضی را ده خودش را مستحق میدانسته نداده در پیشگاه مجلس و دولت مردم روسفید بیرون می‌آید و این نه خرجی ایجاد می‌کند و نه اینکه اشکال دیگری دارد ولی تمام قضات عدلیه می‌گویند که این محکمه‌ای است یک طرفه و آن قضاتی که در آنجا هستند به آنهایی که میل دارند رتبه میدهند و به آنهایی که میل ندارند رتبه نمی‌دهند و این موضوع در سرسرای عدلیه به شیاع رسیده که این دادگاه عالی رتبه را بمیل خودش به عده‌ای از قضات میدهد و به عده‌ای نمیدهد (چند نفر از نمایندگان - اینطور نیست آقا)

رئیس - پیشنهاد دوم رتبه قرائت می‌شود.

(پیشنهاد بشرح سابق مجدداً قرائت شد)

رئیس - آقایی که با این پیشنهاد موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت می‌شود

(پیشنهاد آقای افتخار هشترودی بشرح زیر قرائت

شد)

پیشنهاد میکنم تبصره‌های ۲۵ و ۲۹ و ۳۰ که غیر از جنبه بودجه به کمیسیونهای دیگر باید برود کمیسیونهای مربوطه ارجاع گردد و گزارش آن کمیسیونها به مجلس تقدیم شود. افتخار هشترودی

رئیس - تبصره‌های ۲۵ و ۲۹ و ۳۰ به کمیسیونهای مربوطه رفته فقط تبصره ۵۴ است که قرائت می‌شود ببینم که اگر به کمیسیون گمرکات رفته به کمیسیون گمرکات باید برود

(تبصره ۵۴ بودجه به شرح زیر قرائت شد)

تبصره ۵۴ - چنانچه انحصار دخانیات ایران و سازمان چای علاوه بر درآمد منظور در بودجه کل کشور اضافه در آمدی تحصیل نمایند میتواند تا میزان سی درصد از درآمد مزبور را برای توسعه و بهبود کشت چای - توتون و خرید مواد اولیه و افزایش عملیات بهره برداری و تولید اختصاص داده و وجه لازم را از وزارت دارائی دریافت نماید

افتخار هشترودی - این تبصره که عرض کردم بهمه کمیسیونها رفته  
رئیس - این تبصره به کمیسیونها رفته و تبصره ۵۴ را هم میگویم کمیسیون گمرکات نظر بدهد این را هم باید بمن بنویسد پیشنهاد در مجلس لازم ندارد. پیشنهاد دیگری قرائت می‌شود  
(پیشنهاد آقای افتخار هشترودی به شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد می‌کنم که تبصره ۳۰ بشرح زیر اصلاح گردد.

تبصره ۳۰ - پانصد ریالی که خدمتگزاران دادگستری و ثبت کل به استناد ماده ۴ قانون اصلاح قانون هزینه‌های دادگستری و ثبت مصوب سوم بهمن ۱۳۳۴ و آئین‌نامه آن بعنوان کمک دریافت میدارند از لحاظ کمک جنسی نیز جزء حقوق ثابت آنها نخواهد بود. افتخار هشترودی  
رئیس - آقای افتخار هشترودی بفرمائید

افتخار هشترودی - این قانون مصوب ۳۴

برای این تصویب شده که کارمندان و خدمتگزاران دادگستری بتوانند کمکهای بگیرند و خدماتشان را انجام بدهند و مخصوصاً این قانون از لحاظ اینکه بر بودجه دولت تحمیل نشود از درآمد ثبت از محل بخصوصی پیش‌بینی کرده است و حالا که دولت این نظر را دارد که این جزء کمک منظور بکنند مثل اینکه مقصودش اینست که این میزان را بحدی بزرساند که نتوانند این خدمتگزاران جزء از کمک جنسی استفاده بکنند بنا بر این انصاف نیست ما تمام تلاشمان این است که کارمندان راضی بکنیم آنها خدمتگزاران جزء دادگستری که ابزار کار دادگستری هستند و اگر بنا باشد یک مبلغ بسیار جزئی که بآنها میدهند جزء حقوق آنها منظور شود که از کمک جنسی محروم شوند عادلانه نیست و بنا بر این از آقایان همکاران محترم تمنی دارم این پیشنهاد بنده را تصویب بفرمائید.

رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید.

وزیر دارائی - بنده خیال میکنم بعکس آنچه که

**رئیس** - يك پیشنهاد مشابه هم دارد که قرائت میشود (پیشنهاد آقای دکتر موسوی شرح زیر قرائت شد)  
پیشنهاد می‌کنم در تبصره ۵۰ بعد از جمله (یا توسعه چاپخانه بکنند) بجای جمله بعدی جمله زیر قیید گردد ( دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا مدت شش ماه کلیه چاپخانه‌های وزارتخانه‌ها و بنگاهها و شرکتها و کلیه مؤسساتی که سرمایه آن متعلق بدولت است در يك جا بمنظور انجام کارهای اختصاصی دولت متمرکز نمایند ) دکتر موسوی

**رئیس** - این عملی نیست پیشنهاد آقای مهندس جعفرودی مطرح است آقای مهندس جعفرودی بفرمائید

**مهندس جعفرودی** - در کمیسیون بودجه از طرف عده‌ای از آقایان نمایندگان تبصره‌ای پیشنهاد شد بمنظور تأمین آزادی بیشتر در کارخانجات مقصود آقایان این بوده است که دولت همه امور را بصورت انحصار در نیارورد این قبیل پیشنهادات وقتی از نظر مجلس باید قابل قبول باشد که ایجاد اشکال در دستگاههای موجود نکند و من یقین دارم که پیشنهاد دهندگان هم همین نظر را دارند بنده دو تغییر در تبصره ۵۰ دادم و پیشنهاد کردم و این دو تغییر یکی اینست که دانشگاه در حال حاضر دارای چاپخانه هست بنده دانشگاههای مرکز استانها را از این مجودیت مستثنی کرده‌ام (صحیح است) باین علت که در این تأسیسات چاپخانه نوشته‌های فنی بطبع میرسد و باید عده‌ای کارگر ورزیده باشند و عادت کرده باشند که مطالب فنی را بتوانند بخوانند مثلاً مسائل ریاضی و فنی و اصطلاحات خاصی که در آنها بکار برده میشود عادت داشته باشند که اینها را بسهولت بچینند و یکی دیگر توسعه است اگر دستگاهی در حال حاضر تأسیسات چاپخانه داشته باشد باید اجازه داشته باشد که آنها را توسعه بدهد برای اینکه در همین تبصره پیشنهادی بنده نوشته شده که از قبول هر گونه سفارش غیر از کارهای اختصاصی خودش ممنوع میباشد ولی درباره کار خودش حق داشته باشد توسعه بدهد و الا این چاپخانه‌ها فلج خواهد شد این دو قسمت را بنده پیشنهاد کردم امیدوارم که آقایان نمایندگان محترم مورد تأیید قرار بدهند.

**رئیس** - دیروزيك پیشنهادی اینجا شده یعنی خود

فرمودند این تبصره بسیار عادلانه بود پیشخدمتها و مستخدمین جزء دادگستری و ثبت حقوقشان کم بود در حدود ۲۵۰ تومان بود فرار شد ۵۰ تومان هم از محل درآمد ثبت بآنها داده شود که بشود سیصد تومان و این سیصد تومان معادل با سایرین بشود. جاهای دیگری داریم که حقوقشان از سیصد تومان کمتر است ۵۰ تومان کمک جنسی داده میشود حالا اگر بناست که هم آن ۵۰ تومان را بگیرند که بشود سیصد تومان و هم ۵۰ تومان دیگر کمک جنسی بگیرند که بشود ۳۵۰ تومان تبعیضی است که نسبت به دیگران شده و این بیعدالتی است و ما خواستیم که این بیعدالتی برداشته شود بنابراین کمال عدالت شده گذشته از اینکه خود این تحصیل بر بودجه است و يك خرجی برای مملکت می‌شود (افتخار هشترودی - پیشنهاد خرج نیست) باید ۵۰ تومان بعنوان کمک جنسی داد (افتخار هشترودی - داده میشود) صحبت سر این است که حالا داده نشود برای اینکه با سایرین يك نواخت بشود صحبت سز این است که این ۵۰ تومان داده نشود چون ۵۰ تومان از جای دیگر میگیرند.

**رئیس** - پیشنهاد دوم مرتبه قرائت می‌شود که رای بگیریم.

(شرح سابق مجدداً قرائت شد)

**رئیس** - آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت می‌شود  
(پیشنهاد آقای مهندس جعفرودی بشرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم تبصره ۵۰ لایحه بودجه بشرح زیر اصلاح گردد •  
**تبصره ۵۰** - از تاریخ این تبصره هیچیک از مؤسسات و ادارات و بنگاههای مستقل دولتی اعم از اینکه بطریق بازرگانی یا غیر آن اداره شوند باستثنای دانشگاههای تهران و شهرستانها و مؤسسات مربوط بآنها و هیچیک از بانکهای سایر کتبهائی که بنحوی از بودجه دولت کمک میگیرند اجازه ندارند اقدام بتأسیس چاپخانه بکنند و از انجام هر گونه سفارشی غیر از کارهای اختصاصی و مربوط بخود ممنوع میباشد - مهندس کاظم جعفرودی

تبصره را که فرانت بکنید همان نظر آقایان پیشنهاد دهندگان تأمین شده آقای کشاورزبان هم دیشب يك پیشنهادی کردند که وزارتخانه‌ها علاوه شوند آن هم تصویب شده این فقط در این پیشنهاد اصلاح يك استثناء هست و آن چاپخانه دانشگاه تهران و شهرستانها و مؤسسات مربوط با آنها استثناء کرده آقای مخبر کمیسیون توضیحی دارید بفرمائید.

**مخبر کمیسیون بودجه** - بنده ناگزیر هستم با اجازه مقام ریاست محترم در اینجا سمت مخبری کمیسیون را کنار بگذارم و بعنوان يك وكيل كه يك مشکل اجتماعی را عرض سایر نمایندگان میرساند توضیحاتی عرض کنم جناب آقای مهندس جفرودی: مسلماً همه افراد بدانشگاه احترام میگذارند بنده هم از کسانی هستم که اگر موفقیتی در زندگی بدست آورده‌ام بعلت وجود دانشگاه تهران بوده بنابراین هر وقت و هر جا که احساس کنم میتوانم خدمتی بکنم بدون تردید در مقام ایفای این دین برخواهم آمد پس این مخالفت با دانشگاه نیست اصولاً یکی از گرفتاری‌هایی که در مملکت بوجود آمده این است که ما کار مردم را از دست مردم میگیریم و بعد يك مشکلاتی بوجود میآوریم که موجب شکایت و گرفتاری و ناراحتی است بنده در کمیسیون بودجه راجع باین مطلب مفصلاً عرض کردم و خوشبختانه این تبصره در کمیسیون بودجه پیشنهاد شد و در اطرافش بحث‌های زیادی شد و معذوم و متأسفم که این مطلب را عرض کنم باین دلیل که يك فعل و انفعالاتی در این چاپخانه‌ها میشود که اینها نه به مصلحت دولت است و متأسفانه در پشت این تریبون بایستی عرض کنم که بیشتر اینها نظرهای خصوصی است در مورد چاپخانه دانشگاه ناچار يك تاریخچه عرض میکنم موقعی که آقای امیرعلائی وزیر کشاورزی بودند يك چاپخانه کوچکی داشتند با يك ماشین سه ورقی این ماشین را بخشیدند بدانشگاه امروز همان ماشین سه ورقی تقریباً بیست و پنج ماشین دیگر در بغلش اضافه شده و يك تشکیلات عریض و طویل شده و اینها متأسفانه به بودجه دولت تحمیل است فرق نمیکند دانشگاه ما بودجه‌اش را کی میدهد؟ از بودجه عمومی مملکت باید اداره شود اینجا صحبت شد و استدلال

شد که باید بصورت بازز کانی اداره شود آنهم کار غلطی است برای اینکه وقتی ما کار مردم را از دستشان میگیریم دیگر چه لزومی دارد دولت را و ادا میکنیم با مردم رقابت بکنند این مصلحت نیست ملاحظه بفرمائید دولت باید يك چاپخانه داشته باشد اوراق بها دار و اسناد محرمانه و ورقه‌هایی که جنبه عمومی دارد مثل اوراق مالکیت اینها را چاپ کند حرفی نیست عرض کنم يك چاپخانه‌ای هم ارتش باید داشته باشد میگوئیم اسناد محرمانه دارد در این هم حرفی نیست بانظر صرفه جوئی که بنده میدانم در عموم آقایان نمایندگان محترم هست و واقعاً میل دارند که در بودجه صرفه جوئی بشود و جلو هزینه گرفته شود الان بنده میشنوم بانك کشاورزی چاپخانه دارد، نیروی هوایی چاپخانه دارد، ژاندارمری چاپخانه دارد، سازمان برنامه چاپخانه دارد، يك چاپخانه بزرگ دولتی داریم دادگستری چاپخانه دارد مجلس شورای ملی يك چاپخانه مجهزی داشت و اگذار کرد بدولت تازه در همان چاپخانه دولتی که مقدار زیادی سرمایه مملکت آنجا متمرکز شده حد اکثر استفاده را نمیشود کرد بنده استدعا میکنم توجه بشود که کار مردم بمردم داده بشود نه اینکه ما مرتباً بیائیم بودجه مملکت را اضافه کنیم تشکیلات درست بکنیم و کار مردم را از دستشان بگیریم.

**رئیس** - آقای دکتز تفضلی مخالفید؟ بفرمائید

**دکتز تفضلی** - اگر من با پیشنهاد همکار محترم آقای مهندس جفرودی مخالفت کردم علتش وضع فعلی چاپخانه دانشگاه و محصولی است که این چاپخانه بیرون میدهد باین معنی که ما از چاپخانه دانشگاه انتظار داریم که کتب و مقالات و مجلاتی چاپ بکنند که مورد استفاده دانشجویان و اهل علم و تحقیق و تتبع قرار بگیرد متأسفانه در وضع فعلی يك مجله‌ای میفرستند برای ما باسم اخبار دانشگاه و این وسیله‌ای شده مثل مطبوعات سایر وزارت خانه‌ها دائم عکس مدیر کل و عکس استادها و اسامی کتب آنها را چاپ میکنند و اگر ما بودجه‌ای اختصاص دادیم و چاپخانه‌ای تشکیل دادیم برای دانشگاه می‌خواهیم از چاپ کتب و مقالات علمی استفاده کنیم چاپ خانه دانشگاه برای چاپ کردن عکس استادان نیست



پیدا بکنند ولی میبایستی که با دانشگاههای ممالک همجواز و سایر دانشگاهها حتی در اروپا و آمریکا تبادل کتاب داشته باشیم اگر کتابهایی را که استادان ارجمند مآلیف میکنند چاپش را به سایر چاپخانهها واگذار کنیم مسلماً با توجهی که آقایان دارند آن کتابها آنطور که شاید و باید بدون غلط چاپ نمی شود و باید این کتابها تحت نظر خود استادان و در چاپخانه دانشگاه که زیر نظر خودشان است چاپ و توزیع بشود بنابراین بنده تمنا میکنم همانطور که جناب آقای جفرودی پیشنهاد کرده اند دانشگاه تهران و دانشگاههای شهرستانها را از نظر چاپخانه استثناء بفرمائید و سایر چاپخانههای وزارتخانهها اگر محدود باشد کاملاً من موافق هستم.

**رئیس** - پیشنهاد مجدداً قرائت میشود که رأی بگیریم. (به شرح سابق خوانده شد)

مؤسسات مربوطه با آنها خوب است برداریم و با این اصلاح رأی گرفته شود.

**مخبر کمیسیون** - تلمه توسعه قبلاً بوده باین ترتیب بنده موافقم چون يك كلمه توسعه دارد مربوط به سایر چاپخانهها است که هر روز توسعه پیدا کنند که يك ماشین بخردند بگذارند آنجا آقای مهندس جفرودی هم گمان میکنم باین نظر موافقتند.

**رئیس** - آقای مهندس جفرودی.

**مهندس جفرودی** - بنده بنا اصلاح پیشنهادی مخبر کمیسیون بودجه موافقت کردم که کلمه توسعه باشد.

**مهندس والا** - باین ترتیب اجازه تأسیس و توسعه ندارند ولی دانشگاه مستثنی باشد حرفی نیست.

**رئیس** - پیشنهاد مجدداً قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد می کنم تبصره ۵۰۰ لایحه بودجه بشرح زیر اصلاح گردد

**تبصره ۵۰۰** - از تاریخ تصویب این تبصره هیچیک از وزارتخانهها و مؤسسات و ادارات و بنگاههای مستقل دولتی اعم از اینکه بطریق بازار گانی یا غیر آن اداره شوند

استادان باید بوسیله این چاپخانه از علم خودشان از تخصص خودشان در موارد مختلف يك مقالات علمی و تبیی و مقالات تحقیقی و ترجمه های خوب چاپ بکنند و در اختیار ما بگذارند با نهایت تأسف مثلاً راجع بکتاب حقوقی که در حدود تخصص خودم هست اعتراف میکنم خدا رحمت کند پدر مرحوم آقای احمد علیخان بهرامی وزیر محترم کار را وقتی که در مونیخ تحصیل میکردند در رشته کنترای حقوق بمن نوشتند که هر چه کتب حقوقی است بخر و برای من بفرست من رفتم از دانشگاه و کتابخانه این سینا خواستم قبول کنید تعداد آن کتابها از تعداد انگشتان من تجاوز نمیکرد (دکتر رفعت - چه سالی بوده) چند سال قبل الان هم همینطور است جز حقوق مدنی و یکی دو ترجمه و رشته اختصاصی دیگر کتابی نداریم که قابل رجوع باشد. بنابراین اگر بنا است که دانشگاه ما چاپخانه اش بهمین صورت اداره بشود بنده مخالفم لکن اگر واقعی تووانیم امید وار باشیم که چاپخانه دانشگاه ما محلی باشد که از آنجا کتب علمی بیرون بیاید برای استفاده اهل علم و دانشجویان بنده موافق هستم (احسن)

**رئیس** - آقای دکتر دادفر موافقت؟

**دکتر دادفر** - موافق نیستم!

**رئیس** - آقای جعفری موافقت؟ بفرمائید

**جعفری** - از اینکه هیئت محترم دولت و کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در نظر گرفته است که چاپخانه وزارتخانهها و ادارات را محدود بکنند بسیار عمل صحیحی است و حقیقه موجب قدر دانی است و اما درین نیت خوب حق اینست که آقایان دانشگاه را با سایر وزارتخانهها تفاوت کلی بدهند و اختلاف بگذارند بین دانشگاهها و سایر وزارتخانهها و ادارات آقایان میدانید که دانشگاه تهران و سایر دانشگاههای شهرستانها بایستی که کتب و مقالات و رسالات علمی را که استادان ارجمند و دانشمندان تدوین میکنند چاپ بکنند و از طرفی تبادل کتاب با سایر دانشگاهها داشته باشد اگر ما دانشگاه را محدود بکار خودش بکنیم درست است باید گفت که چاپخانه دانشگاه هم یاناباید باشد و یا با آن توسعه ای که در نظر است نباید توسعه

(باستثنای دانشگاههای تهران و شهرستانها) و هیچیک از بانکها و شرکت‌هایی که به نحوی از بودجه دولت کمک میگیرند اجازه ندارند اقدام بتأسیس و توسعه چاپخانه بکنند و از قبول هر گونه سفارش غیر از کارهای اختصاصی و مربوط بخود ممنوع باشند - مهندس کاظم جفرودی

رامبد - بنده مخالفم

رئیس - در این قسمت موافق و مخالف صحبت کرده‌اند

رامبد - با این اصلاح بکلی مفهوم پیشنهاد تغییر کرد و بنده با پیشنهاد اول موافق بودم حالا مخالفم

رئیس - بفرمائید

رامبد - بنده ضمن تحسین اینکه کار مردم به مردم واگذار بشود فکر نمی‌کنم مصلحت مملکت باشد برای سوه عده معدود کار مملکت دستخوش اعمال نظریات قرار بگیرد دیروز بنده در روزنامه خواندم بدبختانه سعادت حضور در مجلس را نداشتم که بیک قبرستانی از لکوموتیوها درست شده و بعد هم با توضیحاتی که جناب آقای نجست - وزیر فرمودند در آن مورد شاید رفع شبهه شد ولی اینکه چاپخانه‌ای داشته باشند و اگر امروز یک پیچش شکست بعنوان آنکه حق توسعه ندارند و در این مورد دیناری هم خرج نباید بشود آن چاپخانه از کار بیفتد و آنرا به نصف قیمت بفرشند این صحیح نیست (احسن) در قسمت ثانی آنچه که فرمودند که کارهای خارج قبول نکنند چاپخانه‌ای آورده‌اند بحث در آن نمی‌کنم خوب بوده یا بد بوده آقایانی که وارد هستند بیشتر از من اطلاع دارند دست روی دست بگذارند و کار و ماشین را بخواه‌ایند و بایک عده‌ای که در آنجا کارگر هستند و از بنده مستحق تر به توجه هستند از کار بیکارشان بکنند، صحیح نیست اگر احداث جدیدی نباید بشود و خرید جدیدی نباید قبول بشود آن بحثی است علیحده ولی آنچه موجود است و آنچه که محتاج اصلاح و تعمیر است و آنچه که وجود دارد و هر چه خوردن کارش است باید باو داده بشود بنده غیر از این را مصلحت نمی‌دانم

رئیس - پیشنهاد دیگری است که آنهم قرائت میشود ممکن است از تلفیق این دو پیشنهاد پیشنهاد بهتری تهیه کرد (بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد می‌کنم در تبصره ۵۰ بعد از جمله (یا توسعه چاپخانه بکنند) بجای جمله بعدی جمله زیر قید گردد ( دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا مدت شش ماه کلیه چاپخانه‌های وزارتخانه‌ها و دستگاهها و شرکتها و کلیه مؤسساتی که سرمایه آن متعلق بدولت است در یک جا بمنظور انجام کارهای اختصاصی دولت متمرکز

نمایند) دکتر موسوی

دکتر موسوی - بنده توضیح بدهم

رئیس - این پیشنهاد زیاد مشابه نیست بعد مطرح میشود

مخبر کمیسیون بودجه - آقای مهندس جعفرودی حذف کلمه توسعه را پس گرفتند

رئیس - پس با اضافه کلمه توسعه رأی میگیریم آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند ( اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد آقای دکتر موسوی قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می‌کنم در تبصره ۵۰ بعد از جمله (یا توسعه چاپخانه بکنند) بجای جمله بعدی جمله زیر قید گردد (دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا مدت شش ماه کلیه چاپخانه‌های وزارتخانه‌ها و دستگاهها و شرکتها و کلیه مؤسساتی که سرمایه آن متعلق بدولت است در یک جا بمنظور انجام کارهای اختصاصی دولت متمرکز نماید) دکتر موسوی

رئیس - آقای دکتر موسوی

دکتر موسوی - دولت در این تبصره قید کرده است بعد از این مؤسسات دولتی چاپخانه جدیدی دایر نکنند و از طرفی باز هم قید شده است که چاپخانه‌های موجود دولتی هم کار خارج را قبول نکنند بسیار خوب نتیجه اینک این هیئت مدیره‌هایی که هر هر کدام از این چاپخانه‌هایی که هست این مدیر عامل‌هایی که هست یا مدیر کل‌هایی که هست باشند و این حقوق‌هایی بآنها داده می‌شود داده شود و اگر احتمال این داده بشود که با قبول کارهای خارجی یک مبلغی هم در مقابل

اگر میخواهیم کار مردم را بدست مردم بدهیم نباید بیائیم کاری که دست مردم است از دستشان بگیریم الان این مد شده همانطور که یکی از همکاران عزیز بنده در موقعی که يك تبصره ای مطرح بود فرمودند مد شده در هر قسمتی نگاه کنید می بینیم مثلاً يك وزارتخانه ای اگر پیشقدم شده بلاژ ساخته ما هم میسازیم الان هم مد شده هر وزارتخانه ای يك محله ای چاپ میکند و بعد يك چاپخانه ای درست میکند و هر روز هم توسعه میدهد الان می بینیم که در اداره آمار آمده اند يك چاپخانه بسیار مجهزی تشکیل داده اند از باب اقسا دارند درست میکنند وقتی این کار را در دستگیره ای دولتی کردند يك چاپخانه ملی مثل چاپ رنگین که سه سال است سابقه دارد و همه جور وسایل چاپ دارد این را از بین میبرد یعنی وقتی که غذای یکی را از دستش را گرفتند و باو غذا ندادند از بین میروند و برای اینکه يك عده ای از بین نروند در حال حاضر دیگر چاپخانه های دولتی را توسعه ندهیم تا اینجا هر چه شده خوب باشد ولی فردا دیگر کسی هوس نکند که بیاید برای وزارتخانه ای یا اداره ای چاپخانه بیاورد.

رئیس - آقای فرامرزی موافقت بفرمائید

فرامرزی - آقایانیکه سابقه دارند بزنگی من در مجلس از قدیم من اساساً مخالف این هستم وقتی که دولت يك لایحه ای می آورد بمجلس اینقدر پیشنهاد در اطرافش بدهید و اینقدر تویش ریخته بکنید که بعد يك چیزی بشود بکلی غیر از آن چیزی که دولت آورده برای اینکه دولت وقتی يك لایحه ای تهیه میکند احتیاجات او را ادا میکند که این لایحه را تهیه کند و بعد مطالعه میکند عیش را نقصش را تمام اینها را در نظر میگیرد ولی وقتی ماهر کدام يك پیشنهادی دادیم يك چیزی از آن کم میکنیم یا زیاد میکنیم دیگر آن چیزی که مورد حاجت مملکت بوده و دولت بمجلس آورده نیست و يك چیز دیگری است (صحیح است) و راجع به چاپخانه ها البته من هم معتقدم دولت کاری که کارش نیست نکند هی مجله بدهد هی مطبعه بخرد ولی در عین حال من مخالفم که دست دولت را با این ترتیب ببندیم مادر تمام چیزها تکلیف معلوم کنیم بگوئیم که دولت از این کوچه برو و از این کوچه نرو نباید اینکار را بکنیم من

این هزینه هایی که دولت میکند برای دولت راه عایدی باز بشود جلو آن را هم ما می گیریم در این مدت کمی که این مجلس افتتاح شده همکاران من هم شاید عموماً شاهد و ناظر هستند که کمتر روزی هست که وقتی ما میخواهیم بیرون برویم مجلات و نشریات مؤسسات دولتی را نشر و توزیع نکنند و حتی من متوجه این مطلب شدم که هر کدام از آنها را نگاه کردم در یکی از چاپخانه های دولتی چاپ شده است برای هر يك از این چاپخانه ها سرمایه هنگفتی بکار رفته و بطوریکه الان دوست و همکار عزیزم آقای رامبد هم گفتند اگر اجازه ندهیم که توسعه هم پیدا بکنند اجازه ندهیم که کار خارج راهم با اشکالاتی که اینها دارند قبول کنند که جبران خسارتشان بشود نتیجه این است که چاپخانه ها را ا کد بگذارند بماند و حقوق گزافی هم به هیئت مدیره های مختلف بدهیم بنده برای اینکه دست دولت را بازتر بکنم و علاوه هزینه ها هم کمتر بشود پیشنهاد کردم که باین تبصره اضافه بشود که دولت تا شش ماه مکلف است که کلیه چاپخانه های دولتی را در یکجا متمرکز کند و هر قدر هم مقتضی باشد بقدر کفاف برای احتیاجاتی که دارد توسعه بدهید یکجا متمرکز باشد کارهای دولتی را هم با آنجا بدهند هر چه احتیاج دارد مخارجش ده میلیون تومان بیست میلیون تومان میخواهد باشد و دیگر احتیاجی نداشته باشد باینکه کار خارج را قبول میکند چون آن چاپخانه متمرکز شده را بقدر احتیاج دولت ممکن است توسعه بدهد و ممکن است دولت خودش محدودتر هم بکند و اما مدتش هم اگر کم است و برای عملی کردن این کار کافی نیست شش ماه را یکسال بکنید

دکتر مرتین - بنده مخالفم

رئیس آقای کاظم مسعودی

دکتر مرتین - اول بنده اجازه خواستم

رئیس - آقایان منشی ها اینطور یادداشت کرده اند

دکتر مرتین - آقایان توجه نمی فرمایند

کاظم مسعودی - بنده حاضر من نوبتم را به جنابعالی

بدهم

بنده از لحاظ اینکه روزنامه نویسم و صلاحیت دارم با این تبصره مخالفم همانطوریکه رفیق عزیز من جناب آقای مهندس والا فرمودند

با اساس این پیشنهاد اینکه تصویب شد مخالف بود البته خودم رأی ندادم درست است شاید مصلحت مادر این است که این کار بشود دولت خودش بیاید بکند ولی من مخالفم که ما در همه چیز دست دولت را ببندیم حالا که اینکار را کردیم ورأی هم داد مجلس لااقل همانطور که آقای دکتر موسوی فرمودند دولت حق داشته باشد که در حدود احتیاجات خودش چاپخانه داشته باشد (صحیح است - احسنت)

**رئیس - آقای وزیر دارائی**

**وزیر دارائی -** خیلی صحبت شد راجع باین موضوع بقدری که يك مقداری مطلب مخلوط شد راجع به مسئله چاپخانه نه دولت نظری داشت و نه لایحه ای آورد این در کمیسیون بود چه بوجود آمد و بعد هم با استدلال اینکه کار مردم را از دست مردم نباید گرفت و دلایلی که اینجا ذکر شد فرمودند که چاپخانه های موجود از گرفتن کارهای خارج خودداری نکنند و علاوه بر آنچه موجود است چیز تازه ای هم بوجود نیاید این چیزی بود که در کمیسیون بود چه بصورت تبصره درآمد و اضافه شد دولت هم نظری نداشت منظور این نبود که از این راه کاسبی بکند و کار مردم را از دستشان بگیرد و مزاحمتی ایجاد بکند و این تبصره باین صورت قبول شد در اینجا که صحبت شد بنده اینجور فهمیدم که جناب آقای دکتر موسوی میفرمایند آنها هم که هست همه را جمع کنید يك جا اصل صحبت ایشان این بود بنظر من این پیشنهاد درستی نیست اولاً محل نیست يك جای بسیار وسیعی میخواهد يك ساختمان خاصی میخواهد ثانیاً از لحاظ عمل چاپخانه وزارت جنگ را از اینجا بردارند بپردازند پیش چاپخانه دخانیات بعد هر دوی آنها را هم بسردارند بپردازند در پشت اداره برق بگذارند این عملی نیست منظور از چاپخانه برای رفع احتیاج آن مؤسسه است حالا می فرمایند بپردازند يك جا بگذارند بعقیده بنده عملی نیست که در یکجا متمرکز بشود اینکه فرمودند هیئت های مدیره تا آنجا که بنده اطلاع دارم هیئت مدیره ای نیست فقط يك نفر در یکجا متصدی چاپخانه است بنابراین اگر پیشنهادتان را پس بگیرید بهتر است.

**رئیس - آقای دکتر موسوی**

**دکتر موسوی -** بنده غرضم این بود که دست دولت

باز باشد چاپخانه ها از بین نرود حالا که خود آقایان می فرمایند این پیشنهاد عملی نیست و پس بگیرم بنده پس می گیرم (احسنت)

**۴- تقدیم لایحه ترمیم حقوق معلمین بوسیله آقای وزیر فرهنگ رئیس - آقای وزیر فرهنگ**

**وزیر فرهنگ (دکتر صالح) -** بطوریکه خاطر محترم نمایندگان مجلس مستحضر است از بدو شروع دولت جدید حسب الامر جناب آقای نخست وزیر و پیشنهاد اغلب نمایندگان مجلس بخصوص فرهنگیان مجلس دولت در نظر داشت درباره تأمین زندگی و رفاه حال معلمین (احسنت) قدم بردارد و مواجه بود با عدم مقدورات ما که خود آقایان بهتر متوجه هستند که امروز مقدورات ما زیاد نیست و بودجه اجازه نمیدهد که بتوانیم آنطوری که مایل بودیم اقدام بکنیم با مطالبات زیادیکه در اطراف این موضوع سه سال گذشته در اواخر سال اضافه بر حقوق و مزایایی که به معلمین پرداخت میشد يك مبلغ مقطوعی بآنها داده شد و گفته شد که این مبلغ در سال آتی هم ادامه خواهد داشت البته این يك اقدام بزرگی بوده از طرف دولت در آخر سال بعد دولت آمد آن حد نصابی که برای ترفیع قرار داده بود که در اغلب وزارتخانه ها يك حد نصابی هست و بمیزانی داده میشود برای رتبه يك و دو و سه تا ۳ تا چهار و فلان این حد نصابها در باره معلمین شکست بطوری که يك دفعه عده زیادی از معلمین توانستند ترفیعات خودشان را بگیرند تصور میکنم اینهم يك قدم بسیار بزرگی بوده از طرف دولت با وجود چنین بودجه ای که داشت امروز هم به اجازه آقایان نمایندگان محترم يك لایحه ای تقدیم میشود که کمکی که در باره معلمین از سال گذشته منظور شده برای معلمین بصورت ثابت در بیاید (احسنت) یعنی در حقیقت جزء حقوق آنها قرار بگیرد باین معنی که اشل حقوق معلمین تغییر بکند در این تغییر بیشتر توجه این بود که طبقه پائین بیشتر توجه بشود (صحیح است) یعنی اشخاصی که حقوقشان کمتر از پانصد تومان است ماستأسفانه داشته ایم اشخاصی که ۲۷۰ تومان ۳۰۰ تومان ۳۲۰ تومان و ۳۵۰ تومان بیشتر نمیکرفتند تصدیق میفرمائید به این وضع زندگی گاهی مشکلی بود آمدیم تزیینی فرادادیم

که حقوق هیچکس کمتر از پانصد تومان نشود (احسن است) هم چنین خیلی مایل بودیم که بطبقات بالا هم کمک بشود متأسفانه کمتر توانستیم کمک کنیم مثلاً تبه‌دهد بیری به نسیبی که دریافت میکند کمتر است تاز تبه‌های پائین تر و تصور میکنم این نارعدالت باشد (صحیح است) امسال هم تصمیم گرفتیم طبقه‌ای که کمتر از پانصد تومان میگیرند بهم‌شان بپردازیم و طبقات بالا هم پس از تأمین اعتبار. بنده امیدوارم آقایان آموزگاران و دبیران ما با توجه به اینکه دولت لایحه بودجه خودش را بر اساس بودجه ۱۳۳۹ نوشته و با اشکالاتی که خود آقایان نمایندگان بیش از همه در امر بودجه مطلع هستند از این اقدام دولت سپاسگزار باشند و آنطوریکه باید و شاید به تربیت نونهالان ما کوشا باشند و دولت هم همیشه در فکر آنها خواهد بود و بیش از این هم فعلاً بهیچوجه برای دولت مقدور نیست که کمکی بشود (احسن است) بقید یک فوریت این لایحه را با دو تبصره حضور مقام محترم ریاست مجلس تقدیم میکنم.

رئیس - وقتی بودجه در دستور قرار میگیرد هیچ طرح و لایحه‌ای غیر از بودجه مطرح نمیشود این را با کمال میل قبول میکنیم و آقایان هم با اصل لایحه و فوریتش موافقت (صحیح است)

۵- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۰ کل کشور

رئیس - آقای بهمن یار هم پیشنهادی کرده اند فرائت میشود بعد دنباله پیشنهادات میماند برای عصر (پیشنهاد بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم تبصره زیر به لایحه بودجه سال ۱۳۴۰ کل کشور علاوه شود:

تبصره - جمعیت شیروخورشید سرخ ایران از پرداخت حق الثبت و مالیات معاملات املاک معاف می باشد بهمن یار

رئیس - آقای بهمن یار  
بهمن یار - اجازه بفرمائید بنده توضیحی خدمت آقای نخست وزیر عرض کنم آقایان تصدیق میفرمایند یکی از مؤسسات فوق العاده مفید همین کشور شیروخورشید

سرخ است (صحیح است) در سنوات اخیر کم کم کمپانی که این مؤسسه ب مردم شهرستانها کرده بسیار مفید بوده است و قابل تقدیر است (صحیح است) تقاضای بنده این بود که در مورد املاک غیر منقول و معاملاتی که شیروخورشید سرخ میکند از حق الثبت و مالیات معاف باشد (صحیح است) اگر فردی آمده ملکی را واگذار کرد بشیروخورشید سرخ دیگر نیایستی حق الثبت و مالیات هم بدهد بنابراین استدعا میکنم جناب آقای نخست وزیر و جناب آقای وزیر دارائی با این پیشنهاد موافقت بفرمایند فوق العاده پیشنهاد مفیدی است (صحیح است) و بنده با اتکاء بنوشته آقای بنوی این پیشنهاد را تقدیم کردم چون صراحة به آقای عماد تربتی نوشتند که با جناب آقای نخست وزیر مذاکره کردم موافقت فرمودند.

رئیس - آقای وزیر مشاور

وزیر مشاور (اشرف احمدی) - عرض کنم که قریب یکسال است که این موضوع در دولت مطرح است و رویش مطالعه می شود تمام دستگاههای امدادی این تقاضا دارند یعنی سازمان خدمات اجتماعی مریضخانه های بیمارستانها تمام دستگاههایی که از لحاظ عمومی یک خدماتی انجام می دهند این تقاضا دارند و این برای دولت تولید اشکال می کند بعلاوه (بهمن یار - اشکالی ندارد) تولید اشکال از این جهت که اگر بخواهید تمام دستگاهها را بگوئید از حق الثبت و تبرع دعاوی معاف است اشکالی هم برای مردم تولید میکند باین معنی که دعاوی واهی را می برند در دستگاهها طرح میکنند بدون دادن حق الثبت و هزینه (همیشه نمایندگان) (زنك رئیس - بگذارید صحبت کنند) بنابراین اگر آقای بهمن یار اجازه بدهید همانطوری که دولت خودش این موضوع را مطالعه میکند نسبت به تمام دستگاهها یک تصمیمی بگیرد جناب عالی پیشنهادتان را پس بگیرد.

رئیس - آقای وثوق

وثوق - بنده میخواستم بگویم از مالیات معاف باشند.

رئیس - با این پیشنهاد موافقت یا مخالف؟

وثوق - با این پیشنهاد موافق مشروطم

رئیس - آقای سالار بهزادی

سالار بهزادی - بنده موافقم

رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر - دولت همیشه نظر داشت که باین

مؤسسات خبریه هر چه کهک میتواند بکند، بکند و لی

باین پیشنهاد هم مثل اینکه جناب آقای نبوی قبلاً موافقت

کرده بودند ولی متأسفانه ملاحظه میفرمائید که الان

برخورد بیک اشکالی میکند که محتاج بیک مطالعه است

بنده قول میدهم که نظر آقای بهمن یار را بیک صورتی تأمین

بکنم و خواهش میکنم پیشنهادشان را پس بگیرند و اینکار

را در یک وقت دیگری انجام خواهیم داد

رئیس - آقای بهمن یار

بهمن یار - بنده مطابق قول صریحی که جناب

آقای نخست وزیر دادند پیشنهادم را پس میگیرم

رئیس - جلسه را بعنوان تنفس ختم میکنم جلسه

ساعت پنج بعد از ظهر تشکیل خواهد شد پیشنهادات دیگر

لایحه بودجه رسیدگی میشود \*

( جلسه در ساعت یک و ربع بعد از ظهر بعنوان

تنفس تعطیل و ساعت پنج و نیم بعد از ظهر بریاست آقای

دکتر عمید تشکیل گردید )

نایب رئیس - دنباله لایحه بودجه مطرح است  
پیشنهادات فراتر می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل بماده واجده بودجه سال  
۱۳۴۰ اضافه شود.

تبصره - هیچیک از وزارتخانه‌ها و ادارت و بنگاهها  
و مؤسسات دولتی اجازه ندارند در سال جاری اتومبیل  
جدید خریداری نمایند (ماشین‌های کوچک و باری که  
مورد استفاده عمران باشد در شهرها مورد استفاده نباشد  
مستثنی است) و اقلام خرج که برای این منظور در بودجه  
تفصیلی ذکر شده حذف می‌شود امید سالار

نایب رئیس - آقای امید سالار

امید سالار - سال گذشته در روز پنجم اردیبهشت

بودجه سال ۱۳۳۹ مطرح بود بنده عین این تبصره را تقدیم  
کردم (پورسرتیپ همان موقع هم رد شد) نخیر جناب عالی  
تشریف نداشتید (پورسرتیپ - متأسفانه) واقعاً متأسفانه  
بنده عقیده‌ام این است (پورسرتیپ - متشکر) تیمسار سرلشگر  
ضرغام در اینجا فرمودند این حرف صحیح است و با ترتیب  
دیگری قرار تأمین نظر شما را می‌دهیم یعنی می‌خواستند  
اتومبیل‌ها را واگذار کنند بر وسای ادارات یا بمعاونین  
نمیدانم بهر حال بچه‌ترتیبی بود بهر صورت بنظر بنده از  
آنچه که در ظرف چند روز همکاران عزیز بعنوان تذکر  
راجع به بودجه بر نامه دولت صحبت کردند گو اینکه يك  
مقداری از این ایرادات بدولت فعلی وارد نیست برای اینکه  
تازه شروع بکار کرده‌اند و جناب آقای نخست‌وزیر هم  
واقعاً با کمال حسن نیت وسعه صدر اینها را گوش کردند و  
حتی قول دادند باین تذکرات همکاران عزیز توجه بکنند  
و دقت بفرمایند لکن بنظر بنده ریشه این نارضایتی‌ها بیشتر  
در اثر تبعیضات و عدم عدالت اجتماعی است و یکی از این  
تبعیضات که همه روز مثل خار بچشم میرود دیدن  
این اتومبیل‌های ۶۰ و ۶۱ دولتی است آقایان  
ملاحظه فرمودند که یکی از همکاران عزیز نمیدانم کدام  
بودند که فرمودند که درسوس یکی دوتا اتومبیل سرویس  
دارد دولت (یکی از نمایندگان - در سوئد) متشکرم از این  
ذقتی که فرمودید گفتند فقط چندتا اتومبیل برای سرویس  
هست که آقایان وزراء و کارمندان عالی‌رتبه استفاده می‌کنند

در انگلستان خود بنده دیدم هنوز وزیرایش سوار اتومبیل -  
مدل‌های مدل خیلی قدیمی می‌شوند و می‌توانم قول بدهم که در  
کمتر مملکتی مثل اینجا وزراء سوار اتومبیل‌های متنوع  
و سیستم‌های جدید می‌شوند

خوشبختانه خود آقایان وزراء و خود آقای نخست  
وزیر هم متوجه بودند و تصور می‌کنم که در این خصوص  
بخشنامه‌ای صادر فرمودند چه مانعی دارد که آقایان  
وزراء سوار اتومبیل ۵۹ بشوند و به اداره‌شان بروند و یا آن  
آقایان معاونین یا مدیر کل‌ها مگر با اتومبیل ۵۹ و ۵۸ و  
۵۷ نمیتوانند کار بکنند و حتماً باید مدل ۶۰ و ۶۱  
بخرند؟

آقایان يك کاری بکنید که ریشه این نارضایتی‌ها و  
بهبانه از دست آن اشخاصی که میخواهند مملکت و دولت  
ایران را هوی بکنند گرفته بشود منظور بنده این است و  
بهیچ‌جا هم بر نمی‌خورم برای اینکه گفتم اتومبیل‌هایی که  
بدرد عمران و بهداشتی می‌خورند و اتومبیل‌های کوچک  
عینی ندارند بخرند ولی اتومبیل‌های لوکس و اعیانی را بخرند  
(صحیح است)

نایب رئیس - آقای نعیمی اکبر مخالفید؟ بفرمائید

نعیمی اکبر - عرض کنم همانطوریکه آقای امید  
سالار تذکر دادند خرید ماشین‌های لوکس موجبات غم  
رضایت مردم را فراهم میکند ولی بعضی از دستگاه‌های  
دولتی و بنگاهها بيك نوع از ماشین‌ها احتیاج دارند مثلاً  
ادارات کشاورزی و یافرض کنید بعضی از راه‌گسری‌های  
ولایات برای احتیاجات خودشان به جیب و وانت احتیاج  
دارند (امید سالار - استثناء شده) اگر استثناء شده بنده مخالفت  
خودم را پس می‌گیرم و موافقم

رئیس - آقای نخست‌وزیر

نخست‌وزیر - بنده بسیار متأسفم که باید پیشنهاد آقای

امید سالار مخالفت می‌کنم بایشان عرض کردم قبل از این  
که ایشان باین فکر بیفتند دولت خودش دستور داده است  
باین که امسال هیچ کس اتومبیل نباید بخرد ولی دولت  
نمیتواند خودش را محدود بکند اگر يك جائی احتیاج  
باشد که برای خودش اتومبیل بخرد این تشریفات بیچ در بیچ را  
در پیش داشته باشد اگر واقعاً دولت مسئول است و نایستی  
باجر اثبات بپردازد خوب باید اختیار هم داشته باشد بيك دولتی

برای تأسیسات جدید وزارت فرهنگ در نظر گرفته نشده است در لایحه بودجه دو تبصره پیش بینی شده یکی تبصره ۲۸ و یکی تبصره ۳۲ در تبصره ۲۸ به شورای فرهنگ شهرستانها اجازه داده اند که با تصویب انجمن شهر وضع عوارض بکنند برای تأسیسات جدید و مدارس همینطور در تبصره ۳۲ وزارت فرهنگ اجازه داده شد که از محصلین مدارس متوسطه و عالی شهریه بگیرند که در مقابل مدرسه دایر بکنند و این دو تبصره بسیار تبصره های خوبی است ولی تاموقفی که وزارت فرهنگ بخواهد از این دو ممر اعتباراتی تحصیل بکند مسلمان مدتی که کمتر از یکسال نخواهد بود طول خواهد کشید و در شهر یورما که سیصد هزار نفر برای ثبت نام مراجعه میکنند برای تأسیس مدارس جدید محلی ندارند بنده پیشنهاد کردم از اعتبار دولت ردیف ۱۱۱ که ۹ میلیون تومان برای هزینه های پیش بینی شده در نظر گرفته شده و بیم آن می رود که از این محل مخارج هائی بکنند که بمنفعت مملکت نباشد شصت میلیون ریال از این اعتبار را در اختیار وزارت فرهنگ بگذارند که از این محل تأسیسات جدید را دایر کنند البته این اعتبار کافی نیست ولی باز یک راه چاره ای هست که یک چند دبستان و یک چند کلاس دایر کنند که بتوانند عده ای را در کلاس اول ابتدائی بپذیرند بنده استدعا دارم که هیئت محترم دولت موافقت بفرمایند و هم آقایان نمایندگان کمک بکنند برای تصویب این پیشنهاد

**نایب رئیس** - آقای کاظم مسعودی مخالفید؟

بفرمائید

**کاظم مسعودی** - بنده با اظهار تأسف از اینکه با پیشنهاد جناب آقای جعفری همکار محترم مخالفت میکنیم یک موضوعی را میخواستم بعرض همکاران عزیزم برسانم که ما اینجا نظیر داشتیم که دولت ها آمدند و وقتی لایحه بودجه آوردند گفتند اگر یک واوش کم بشود قبول نداریم حال دولتی آمده اینجا باخشن نیت بیشتر پیشنهادات آقایان را قبول کرده باید دستش را باز بگذاریم بروندگان برسد از لحاظ اینکه الان این پیشنهادی که داده میشود از ردیف فلان بردارند برای فلان جا بگذارند این صحیح نیست که دست دولت را مابیندیم و با این پیشنهادها بخواهیم

که قبل از پیشنهاد شامه دستور میدهند خرید اتومبیل ممنوع باشد دیگر چه اصراری دارید این را بصورت تبصره در بیاورید؟

**نایب رئیس** - آقای امیدسالار

**امید سالار** - بنده با احترام قولی که آقای نخست وزیر دادند پیشنهاد مرا پس گرفتیم (احسن)

**نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل بمداه واحد بودجه سال ۱۳۴۰ کشور اضافه شود

**تبصره** - لیسانس های مامائی نیز از سال ۱۳۴۰ مشمول دریافت دوهزار ریال حق لیسانس ماهیانه مندرجه در تبصره ۳۲ بودجه سال ۱۳۳۹ کشور خواهند بود امیدسالار - سالار بهزادی

**نایب رئیس** - این پیشنهاد خرج است جناب آقای

نخست وزیر این پیشنهاد را قبول دارید؟

**نخست وزیر** - خیر

**نایب رئیس** - پس مطرح نمیشود پیشنهاد دیگری

قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد مینمایم که شصت میلیون ریال از نود میلیون ریال اعتبار ردیف ۱۱۱ لایحه بودجه تحت عنوان اعتبار هزینه های پیش بینی نشده فقط برای تأسیس دبستان در اختیار وزارت فرهنگ گذاشته شود جعفری

**نایب رئیس** - آقای جعفری

**جعفری** - آقایان نمایندگان محترم

در لایحه بودجه ملاحظه فرمودند که برای تأسیس دبستان دیناری اعتبار در اختیار وزارت فرهنگ گذاشته نشده همانطور که در جلسه گذشته حضور آقایان عرض کردم هر سال در شهر یورما فریب سیصد و چند هزار نفر برای ثبت نام در مدارس ابتدائی وزارت فرهنگ و مدارس مراجعه میکنند اطفال که روی رغبت بتحصیل بمدارس مراجعه میکنند وزارت فرهنگ باید کلاس و دبستان برای آنها در نظر بگیرد هر سال وزارت فرهنگ برای تأسیسات جدید اعتباراتی داده می شود ولی چون لایحه بودجه امسال روی اعتبارات سال ۳۹ نوشته شده بهمین جهت اضافه اعتباری



است قوانین زیادی راجع به بازنشستگی سابقاً گذشته چون ممکن است تعارض بین این تبصره و قوانین دیگر باشد بنده فکر کردم این پیشنهاد بنده تصویب بشود و آخر ماده اضافه بشود اگر تعارضی هست این تبصره ناسخ آنها باشد.

**نایب رئیس** - آقای وزیر دارائی

**وزیر دارائی** - این پیشنهاد جناب آقای پورسرتیب کاملاً صحیح بود و لازم است باین تبصره اضافه بشود ولی يك اشکال عبارتی که چکی دارد یعنی نوشته شود این تبصره ناسخ قانون مربوط به ۲۵ و ۲۰ سال خدمت اخیر خواهد بود (پورسرتیب - قبول دارم)

**نایب رئیس** - آقای فخر طباطبائی

**فخر طباطبائی** - این پیشنهاد کاملاً صحیح است ولی به این کیفیت که اصلاحاتی در آن لازم است نوشته شود درموردی که معارض با قانون سابق باشد چون اگر بطور کلی نوشته شود این ناسخ قوانین سابق است ممکن است در قوانین سابق يك موارد دیگری هم پیش بینی شده باشد که در این جا پیش بینی نشده باشد این است که همان طوریکه پیش بینی کردند در آنجائی که تعارض داشته باشد ناسخ آنها باشد

**نایب رئیس** - آقای تفضلی

**دکتر آفضلی** - امیدوارم اثر بدی روی آقایانیکه بسن بازنشستگی رسیده اند و میخواهند از این تبصره استفاده نکنند این مخالفت بنده نداشته باشد چون بنده هنوز خیلی مانده است که بسن بازنشستگی برسم و کارمند دولت هم نیستم اما مخالفت اصولی از نظر طرز قانون نویسی است جنابعالی پیشنهاد میفرمائید که قوانین سابق نسخ میشود و یا جناب آقای فخر طباطبائی دوست عزیز من پیشنهاد میفرمایند در آنجائی که مخالفت دارد با قوانین سابق نسخ میشود از نظر قانون نویسی و از نظر اصول راهش این است که یکی از دو دوستان من ویسایر کسانی که علاقمندند بویا منتفع میشوند از این ماده بخودشان زحمت بدهند سایر قوانین بازنشستگی را که تأیید گذشته و تصویب شده بخوانند و بگوئید که این ماده و این ماده و فلان ماده تعارض دارد و نسخ میشود و این را تصویب بکنید

يك مشکلاتی برای دولت ایجاد بکنیم آقایان ما چندروز است که اینجا نشسته ایم و دولت باحسن نیت آمده اکثر این پیشنهادات را قبول کرده آقایان باید توجه بکنند یک قدری گذشت کنند ما چهار سال وقت داریم سه دفعه دیگر بودجه میآید در آنها هم میتوانیم پیشنهاد بدهیم.

**نایب رئیس** - آقای نخست وزیر

**نخست وزیر** - بنده تعجب میکنم از آقای جعفری که خودشان سالهای سال در کارهای اجرائی بودند و خوب واقف هستند باینکه چه مشکلاتی در کار هست و چه مشکلاتی ممکن است در کار دولت ایجاد بکند و بایستی محلی، اعتباری در اختیار دولت باشد که چیزهایی که پیش بینی نشده و پیش آمده هائی که میکند دولت بتواند بموقع خود از آن محل اقدام لازم را بعمل بیاورد و این پیشنهادی که ایشان کرده اند مطلقاً قابل قبول برای دولت نیست برای اینکه دولت باید بتواند اگر خدای نکرده پیش آمدی کرد سیلی آمد زلزله ای آمد خرابی شد حادثه ای پیش آمد بتواند اقداماتی انجام بدهد همه سال این رقم در بودجه دولت بوده و ارقامش را کمیسیون بودجه می بیند این است که بنده متأسفانه نمی توانم با این پیشنهاد موافقت بکنم و استدعا میکنم که پیشنهادشان را مسترد بدارند.

**نایب رئیس** - آقای جعفری

**جعفری** - بنده همانطور که فرمودند به مشکلات کار دولت واقف هستم چون مدتی در کار اجرائی بودم ولی از نظر وزارت فرهنگ این مطلب را گفتم و پیشنهاد کردم حالا که مشکلاتی برای دولت هست بنده با احترام جناب آقای نخست وزیر بس میگیرم (احسنت)

**نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت می شود.

( بشرح زیر خوانده شد )

پیشنهاد میکنم با آخر تبصره ۵۶ اضافه شود که این قانون ناسخ قوانین سابق است.

پورسرتیب

**نایب رئیس** - آقای پورسرتیب

**پورسرتیب** - خوشبختانه پیشنهاد بنده پیشنهادی است که هیچ باعث ناراحتی دولت نمیشود و اوقات کسی هم تلف نمیشود چون این تبصره مال بازنشستگان

مخالفت من از این نظر است اما اگر وقت و فرصت و حوصله ای نیست برای اینکه معطل نشویم البته بهمین صورتی که آقای فخر طباطبائی فرمودند تصویب بشود باز بهتر از پیشنهاد جنابعالی خواهد بود امیدوارم آنرا تصویب بفرمائید

**نایب رئیس** - پیشنهاد اصلاح شده و قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

این تبصره ناسخ مواردی است که در قوانین باز نشستگی معاین این تبصره میباشد:

**نایب رئیس** - اصلاً این پیشنهاد چه باشد و چه نباشد خود بخود همینطور هست و نظر آقایان را تأمین میکند و البته اگر اینطور نوشته بشود بهتر است « این تبصره در مواردیکه با قوانین سابق تعارض داشته باشد ناسخ قوانین سابق است (پورسرتیپ چه لزومی دارد) این پیشنهادی است که آقا داده اند

**پورسرتیپ** - باینصورت بنده پیشنهادی نداده ام  
**نایب رئیس** - باید توضیحاً عرض کنم که خواه نوشته بشود خواه نوشته نشود قانون لاحق وقتی معارض با قوانین سابق شد مسلماً قانون سابق را نسخ میکند  
**پورسرتیپ** - اگر مجلس این را کافی میدانند برای این که این قانون اگر تعارض داشت با قوانین سابق این قانون حکومت میکند بنده حرفی ندارم.

**نایب رئیس** - همانطوریکه عرض کردم این اصل مسلم است که اگر قانون لاحق تعارض داشته باشد با قوانین سابق در آن قسمت که معارض است ناسخ است

**پورسرتیپ** - بنده پس گرفتم  
**نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم که تبصره ذیل بتبصره های بودجه سال جاری اضافه شود  
**ملک زاده** -

**تبصره** : دولت مجاز است از محل صرفه جوئی های سال ۱۳۳۹ تفاوت حقوق قانون مهندسين و تکنیسین ها را (که بموجب ماده ۴ قانون مصوبه دیماه سال ۱۳۳۸ از اول سال ۱۳۳۹ مکلف به پرداخت آن بود و در اجرای آن بنام فقدان اعتبار تبعیض شده است) در سال جاری

بپردازد

(بعضی از نمایندگان - پیشنهاد خرج است)

**ملک زاده** - اجازه بفرمائید

**نایب رئیس** - اگر دولت موافق نباشد توضیح هم ندارد چون پیشنهاد خرج است (دکتر سجادی - دولت موافق نیست) و چون دولت موافق نیست پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

**تبصره** - پیشنهاد مینمایم اعتبارات ساختمانی سال ۳۹ وزارت فرهنگ که بعللی مورد استفاده واقع نشده و بجز آنه بر گشت داده شده تا پایان سال ۴۰ قابل استفاده باشد - دکتر کیان

**وزیر دارائی** - پیشنهاد خرج است اعتبار مال گذشته است الان نیست

**نایب رئیس** - اگر این پول باقی باشد پیشنهاد خرج نیست ولی اگر باقی نباشد و شما پیشنهاد میکنید خرج است و باید دولت قبول کند

**وزیر دارائی** - باقی نیست

**نایب رئیس** - پس توضیح ندارد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می نمایم که تبصره ۳۲ بودجه پیشنهادی سال ۱۳۴۰ بشرح زیر تغییر یابد:

**تبصره ۳۲** - شوراهای فرهنگی شهرستانها و شوراهای دانشگاهها میتوانند بمنظور تأمین کسر حقوق دبیران حق التدریس - کرایه خانه - حقوق خدمتگزار - تهیه اثاثیه و آزمایشگاه - تعمیرات خانه و سایر هزینه های دبیرستانها و ایجاد مدارس حرفه ای حداقل شهریه بشرح زیر برقرار و اخذ نمایند:

دوره اول دبیرستان ماهیانه یکصد ریال دوره دوم دبیرستان ماهیانه یکصد و پنجاه ریال دوره عالی و دانشگاه ها چهار صد ریال آئین نامه طرز دریافت و میزان شهریه و اجرای آن از طرف شوراهای مزبور تهیه و تصویب خواهد شد. دانش آموزان یا دانشجویان با استعداد بسی

هیئت دولت با این موافقت حداقل محرومیت ما را توجه  
بکنند تأمین بشود

**نخست وزیر** - موافقم

**دکتر معدل** - خیلی تشکر میکنم

**نایب رئیس** - مخالفی نیست

**نمایندگان** - اصل تبصره را بخوانند (تبصره ۲۰)

لایحه بودجه بشرح زیر فرائت شد)

**تبصره ۲۱** - بوزارت راه اجازه داده میشود مانده  
عوارض بنزین و گازوئیل که تا آخر سال ۱۳۳۹ وصول شده  
بصرف اسفالت شهرستانها برسد

**نایب رئیس** - اعلام رأی شد آقایانیکه با پیشنهاد  
تبصره ۲۱ موافقت قیام فرمایند (عده قلیلی برخاستند)  
تصویب نشد

**نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری فرائت میشود

بشرح زیر فرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم که ماده ۱۲۹ مربوط به کمات  
بنگاههای خیریه بمبلغ ۱۳۲۸۲۰۰ ریال از بودجه هزینه کل  
کل کشور حذف گردد - گر کانی

**نایب رئیس** - این پیشنهاد حذف است میماند  
برای موقع رأی نهائی، پیشنهاد بعد فرائت میشود (بشرح  
زیر خوانده شد)

در تبصره ۳۹ پیشنهاد میکنم بعد از کلمه (ووجه  
مذکور را) بشرح زیر اصلاح شود:

(بدراآمد عمومی کشور منظور شود) دکتر موسوی

**نایب رئیس** - آقای دکتر موسوی

**دکتر موسوی** - متن تبصره اینطور است (شهربانی

کل کشور مجاز است در برابر تعویض و صدور هن بر که  
گواهینامه رانندگی جدید پلاستیکی (اعم از شخصی و  
غیره) مبلغ سی ریال از صاحبان آن اخذ و وجه مذکور را  
بحساب مخصوصی در خزانه داری کل کشور متمرکز نماید  
بنده نفهمیدم منظور از اینکه میگوید در خزانه داری کل  
متمرکز نماید چیست و چرا می خواهند از بودجه عمومی  
سوا کنند و یک جای دیگری بگذارند فکر میکنم اشتباه  
شده و بقیه ماده ذکر نشده و بهمین جهت پیشنهاد کردم

بضاعت طبق تشخیص شورای فرهنگی هر شهرستان و شورای  
دانشگاه و همچنین هنرآموز مدارس حرفه‌ای از پرداخت  
شهریه معاف خواهند بود، از این تاریخ که اعتبار دبیرستان  
ها منحصر از محل اخذ ماهیانه از دانش آموزان تأمین  
خواهد شد - دکتر معدل

**نایب رئیس آقای دکتر معدل**

**دکتر معدل** - نظر بنده از این پیشنهاد این است  
که دولت تمام همتش را از این ببعد مصروف کند که هر  
اعتباری که دازه و در آتیه خواهد داشت برای دبستانها  
باشد و برای دبیرستانها حد اکثر استفاده را از محل  
کمک های مردم و وسائل مختلف که یکی شریه ای  
است که باید گرفته شود بکند چون بنده معتمد هیچوقت  
نمیشود از دولت انتظار داشت که تمام کارها را دولت  
بکند مثلاً تا بحال دانشگاه مجانی بود آنچه که ما اطلاع  
داریم در هیچ کجای دنیا دانشگاه مجانی نیست و همچنین  
برای مدارس متوسطه و در اکثر دبیرستانها شریه می  
گیرند چون ما الان تعلیمات اجباری را نتوانسته ایم تعیم  
بدهیم دولت و فرهنگ هر چه اعتبار دارد و برای توسعه  
مدارس ابتدائی باید بکار بزن توسعه دبیرستانها و هر گونه  
هزینه هائی که دارد برای کسرت آنها از محل شریه باشد  
پیشنهاد بنده از این نظر است با آقای وزیر فرهنگ  
هم صحبت کردم موافقت دارند حالا اگر هیئت محترم دولت  
نظر موافق دارند مطرح بشود و اگر موافق نیستند پس می  
گیرم

**نخست وزیر** - موافق نیستم

**نایب رئیس** - دولت موافقت ندارد پس میگیرید؟

**دکتر معدل** - پس گرفتم

**نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری فرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد مینمایم که در  
آخر تبصره ۲۱ جمله زیر اضافه شود... حتی تقدم با استانهای  
است که هنوز در آنجا راه آهن ساخته نشده است - دکتر  
معدل

**نایب رئیس** - آقای دکتر معدل

**دکتر معدل** - نظر بنده در این است که شهرستان

هائی که راه آهن از آنها عبور نکرده مقدم باشد حالا اگر

این جمله برای يك مرتبه در همین تبصره اضافه بشود که در سال دوسه مرتبه نتواند پاداش بگیرند چون امکان دارد که از همین تبصره استفاده بشود و مثلاً دو مرتبه در سال داده بشود

**دکتر سجادی** - مسلم است که يك مرتبه در سال است.

**ملکزاده** - اگر منظور همین باشد که برای يك مرتبه در سال است بنده پیشنهاد می‌گیرم  
**وزیر دارائی** - منظور همین است در خود تبصره در سال نوشته شده.

**نایب رئیس** - پیشنهاد بعد قرائت می‌شود (بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می -  
نمایم که جمله ذیل با آخر تبصره ۳۲ اضافه شود  
ضمناً منظور تشویق محصلین - دانش آموزان و دانشجویانی که در دلاس مربوطه در آزمون آخر سال تحصیلی رتبه یکم - دوم و سوم را حائز شوند در سال تحصیلی بعد از پرداخت شهریه معاف خواهند بود. **ملکزاده**  
**نایب رئیس** - آقای ملکزاده

**ملکزاده** - به پیروی از منویات اعلیحضرت همایون شاهنشاه که همیشه تا کید میفرمایند شاگردان اول دانشکده ها و دوره دوم متوسطه بخرج دولت بممالک خارجه برای تحصیل اعزام بشوند بنده استدعا میکنم که بمنظور تشویق محصلین ، دانش آموزان و دانشجویانی که در کلاس مربوطه در آخر سال تحصیلی رتبه يك و دو و سه را حائز میشوند در سال تحصیلی بعد از پرداخت شهریه معاف باشند یعنی آن شاگردی که اول و دوم و سوم می‌شود و برای سال بعد میرود از پرداخت شهریه معاف بشوند در واقع تشویق شاگردان اول و دوم سوم است بنده به نظر آقایان است  
**نایب رئیس** - آقای وزیر فرهنگ

**وزیر فرهنگ** - بدین پیشنهاد احتیاجی نیست برای اینکه آئین نامه‌ای برای گرفتن شهریه نوشته خواهد شد آنرا شورای عالی فرهنگ می‌نویسد وقتی که این آئین نامه نوشته می‌شود این را هم مینویسند که چه اشخاصی باید شهریه بدهند و چه کسانی معاف میشوند این موضوع هم در

اضافه شود که بحساب درآمد عمومی منظور بشود  
**نایب رئیس** - مخالفی نیست؟ مجدداً قرائت می‌شود (بشرح سابق خوانده شد)

رای گرفته میشود به این پیشنهاد آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (عده قلیلی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت میشود  
(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر بماده واحده بودجه سال ۱۳۴۰ علاوه شود

تبصره - بمنظور آشنا ساختن به اصول کشاورزی جدید و افزایش تولید دولت مکلف است در هر محل از حوزه استان پنجم که شرایط را مساعدتر بدانند يك دانشسرای کشاورزی تاسیس نماید دکتر قمری - حسین یوسفی  
**نایب رئیس** - این پیشنهاد خرج است آقای وزیر دارائی موافقت؟

**وزیر دارائی** - تخیر علاوه بر آنچه که در بودجه هست هیچ کاری نمیتوانیم بکنیم  
**نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد مینمایم که جمله برای يك مرتبه به سطر چهارم تبصره ۴۷ بعد از کلمه در سال اضافه شود - حبیب الله ملکزاده  
**نایب رئیس** - آقای ملکزاده

**ملکزاده** - بنده از همکاران محترم که در کمیسیون بودجه انجام وظیفه میکنند همچنین از هیئت محترم دولت تشکر میکنم که برای جلوگیری از پرداخت پاداشهای بی‌مورد این تبصره را به لایحه بودجه اضافه کرده اند فقط برای اینکه باز راهی برای پرداخت بی‌مورد پاداش چند مرتبه در يك سال تکرار نشود بنده پیشنهاد میکنم برای يك مرتبه بعد از کلمه در سال اضافه شود که تبصره باین صورت درمی آید به کلیه کارمندان و مأمورین دولت و بنکاهها و شرکتهایی که با سازمان دولت اداره میشوند علاوه بر حقوق و مزایائی که ماهانه دریافت میدارند نمیتوان معادل بیش از يك ماه حقوق و مزایا در سال برای يك مرتبه پاداش و حق الزحمه وجهی پرداخت نمود مگر در مورد استثنائی با تصویب هیئت دولت

طبق آئین نامه‌ای که بوسیله وزارت کشاورزی تدوین می‌شود تقسیم نمایند - مهندس اردبیلی

نایب رئیس - آقای مهندس اردبیلی بفرمائید

مهندس اردبیلی - بنده تصور می‌کنم این تبصره‌ای که بنده پیشنهاد کردم علاوه بر اینکه در دستگاه دولتی ضیعی حاصل نمی‌کند کار بسیار مفیدی هم هست برای اینکه این عده محصلینی که هر سال سر بار دولت می‌شوند و ندرمغان مشغول فلاحت می‌شوند و کل از دولت نمی‌خواهند علاوه بر اینکه آنجا آباد میکنند که متأسفانه بشکل خرابه افتاده است یک اشخاص مفید و مالیات بده دولت میشوند و بنده متأسفم که عده‌ای از آقایان دشت مغان را ندیده‌اند آنجا یک سرزمین زرخیزی است که خداوند بماند این سرزمین متأسفانه آنطور که باید و شاید نتوانسته‌اند از این سرزمین باین وسعت استفاده کنند، من عقیده دارم مهندسين و کمک مهندسين کشاورزی که از دستگاه‌های دولتی کار نخواهند این زمین‌ها را طبق آئین نامه که وزارت کشاورزی تنظیم خواهد کرد بین آنها تقسیم کند که این سرزمین را آباد کنند.

نایب رئیس - آقای وزیر کشاورزی بفرمائید.

وزیر کشاورزی - (مهندس مهدوی) در قوانین موجود منظور آقای مهندس اردبیلی تأمین شده و در اطراف تهران مقداری زمین به مهندسين کشاورزی واگذار کردیم و مجوز برای این کار هست و مغان هم چون جزو اراضی خالصه است مانعی نخواهد داشت بعد از اینکه نقشه برداری شد و زمین مورد احتیاج زارعین محل تأمین گردید مابقی به مهندسين کشاورزی مطابق قانون داده شود.

نایب رئیس - آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - با توضیحی که آقای وزیر کشاورزی دادند که این زمین‌ها تقسیم می‌شود بنده پیشنهاد مرا پس می‌گیرم.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می‌شود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می‌کنم تبصره ۲۳ لایحه بودجه بشرح زیر اصلاح گردد:

نظر گرفته خواهد شد و نظر آقا تأمین می‌شود پیشنهادتان را پس بگیرد خیلی متشکر می‌شوم.

ملکزاده - در صورتی که منظور بنده تأمین شود پس می‌گیرم.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می‌شود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می‌کنم که تبصره ذیل بلايحه بودجه اضافه شود

دولت مجاز است کارمندان را که قبل از رسیدن بسن قانونی بدرخواست خود بازنشسته شده‌اند در صورت تمایل خودشان مجدداً بکار دعوت نماید. فلسفی

نایب رئیس - آقای فلسفی بفرمائید.

فلسفی - اعتقاد بنده اینست که این پیشنهادات زیاد آقایان و کلاً لایحه دولت را غالباً منقلب می‌کند و باصطلاح مثل گوشت قرمزی می‌شود، بهمن جهت بنده پیشنهادی تا بحال نداده‌ام جز این پیشنهاد و اگر این پیشنهاد هم بنظر دولت مفید نیست مسترد می‌دارم زیرا معتقدم که ممکن است کارمندان باشند که بدرخواست خودشان بازنشسته شده باشند و البته چون این اشخاص تجربیاتی دارند اطلاعاتی دارند و دولت می‌خواهد از آن تجربیات و اطلاعات آنها استفاده کند اگر ضرور بدانید و مفید بدانید آنها را دعوت کنید بکار و اگر واقعاً بنظر دولت مفید نیست بنده این پیشنهاد را پس می‌گیرم.

دکتر سجادی - تقاضا می‌کنم که این پیشنهاد را پس بگیرد.

فلسفی - بسیار خوب پس گرفتم.

نایب رئیس - پس گرفتند، پیشنهاد بعدی قرائت می‌شود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می‌نمایم تبصره ذیل بلايحه بودجه سال ۱۳۴۰ اضافه شود.

تبصره - دولت مکلف است زمین‌های دشت مغان را بین مهندسين و کمک مهندسين کشاورزی که شغل دولت را خواهند و شخصاً مشغول امر کشاورزی باشند مجاناً

تبصره ۲۳ - دولت مکلف است از تاریخ تصویب این تبصره منتهی تا شش ماه ترتیب سریع و صحیحی برای وصول مطالبات شرکت سهامی معاملات خارجی بدهد و سپس اقدام بانحلال آن کند و گزارش وصول مطالبات و جریان انحلال شرکت را به کمیسیونهای بازرگانی و بودجه مجلس تسلیم دارد. کلیه هزینههای شرکت تا تاریخ انحلال از محل درآمد شرکت قابل پرداخت میباشد. مهندس جفرودی - محمودی نایب رئیس - آقای مهندس جفرودی بفرمائید (چند نفر از نمایندگان مدت را یکسال کنید)

مهندس جفرودی - تبصره ۲۳ در کمیسیون بودجه از طرف آقایان نمایندگان پیشنهاد شده و دولت با حسن نیت این پیشنهاد را پذیرفت از تاریخی که این تبصره باینصورت در جراید منتشر شد شایعات زیادی در اطراف متن این تبصره در افواه جاری شده است گمان میکنم اسپنسر باشد که در کتاب فلسفه ادیان این عبارت را ذکر کرده است که من باعذر خواهی از آقایان از اینکه ناچارم بچنین عبارت بزبان فرانسه تکرار کنم میگوید:

**Dans les Choses les plus fausses il y a une parcelle de vérité.**

یعنی تا نباشد چیز کمی مردم نگویند چیزها، این اطلاعاتی که در اختیار بنده گذاشته شده است قاعدتاً در اختیار بسیاری از اشخاص هم ممکن است گذاشته شده باشد اینطور شایع است که عده ای به شرکت معاملات خارجی بصورت ریزمدیون هستند، بنده اسامی اشخاص را نمیبرم برای اینکه معتقدم وکیل مجلس حق ندارد و نباید از مصونیت پارلمانیش در غیاب مردم استفاده کند و بیاید اینجا مطالبی بگوید و حق دفاع برای اشخاصیکه مورد اتهام واقع میشوند نباشد بنابراین اسامی را ذکر نمیکنم و الزامی هم ندارم فقط ارقام را میخوانم. يك شرکت ۵۷ میلیون ریال يك شخص با شرکتش ۴۰ میلیون ریال يك آقای ۱۲۵ میلیون ریال این آقای در ۵ سال پیش ۲۶ میلیون تومان بشرکت معاملات خارجی مدیون بوده است از محل شمش های طلا قرض باو داده شد جنس از روسیه شوروی وارد کرد و بندهیش را خیلی دیر پرداخت بسیاری اینکه از ماهه التفاوت نزول از بازار استفاده کند يك شرکت ۱۵ میلیون ریال يك شرکت دیگر ۱۰ میلیون ریال این دو تایی دیگر را ذکر میکنم مانعی ندارد غسروشکاه

فردوسی يك قلم ۹۰۹ میلیون ریال، يك قلم دیگر ۷۵ میلیون ریال يك آقای ۶ میلیون ریال مجموع بدهی این آقای ۲۰ میلیون ریال بوده است که جنسی گرفت و برده فروخت و زمین در قیصریه خرید و هنوز ۶ میلیون ریال بدهکار است متفرقه ۵۳ میلیون ریال ملاحظه میفرمائید هم مجلس این پیشنهاد را با حسن نیت قبول کرد و هم دولت با حسن نیت پذیرفت اما نباید تبصره را بصورتی در بیاوریم که مردم ایران نسبت به عمل هر دو بدبین باشند باین جهت است که بنده تبصره را بصورتی در آورده ام که از نظر مردم قابل قبول و تحمل باشد و آن اینست دولت مکلف است از تاریخ تصویب این تبصره منتهی تا یکسال ترتیب سریع و صحیحی برای وصول مطالبات شرکت سهامی معاملات خارجی بدهد و سپس اقدام بانحلال آن کند. الی آخر.

نایب رئیس - آقای دکتر الموتی مخالفید (دکتر الموتی موافقم) پس مخالف صحبت میکند آقای دکتر متین مخالفید بفرمائید آقای دکتر الموتی چون جنابعالی موافقید و آقای مخالفند بنابراین اول مخالف صحبت میکنند بعد جنابعالی.

دکتر متین - بنده يك توضیح مختصری میدهم بعنوان مخالف اما اصولاً پیشنهاد آقای مهندس جفرودی موافقم ولی مدت ۶ ماه که دولت میتواند برای وصول این مطالباتی را که مبالغش را آقای مهندس جفرودی از پشت این تریبون اعلام فرمودند ترتیبی برای تصفیه آنها بدهد کافی نیست و امکان نخواهد داشت بنابراین اگر این تبصره تصویب بشود و در مدت ۶ ماه دولت نتواند ترتیبی برای وصول آنها بدهد خواه ناخواه این شرکت منحل میشود وقتی که شرکت منحل شد مشمول مقررات تصفیه میشود والا محاله این پولها میافتد توی تصفیه و از بین خواهد رفت يك دلیل دیگری هم هست و آن اینست که این آقایانی که بشرکت بدهکار هستند قدر متیقن یاسند داده اند یا وثیقه ملک یا اسناد دیگری که مدت دارد قبل از آنکه آن مدت اجلاس برسد دولت هر تصمیمی بگیرد در مقابل اسناد کان لهن یکن خواهد بود بنابراین مدت ۶ ماه که آقای مهندس جفرودی پیشنهاد فرمودند برای ترتیب وصول مطالبات کافی نیست و بعقیده من بزبان عبارت از اینست

که این شرکت را منحل کنند و وبال آنرا بکریین مجلسی بیندازند و بگویند مجلس شورای ملی شرکت هیاملات خارجی را منحل کرده و همین مجلس شورای ملی بوده که پنجاه میلیون تومان بایسد میلیون تومان بیلت ایران ضرر زده و ما می بینیم که از ابتدای طرح لایحه بودجه تا حالا این شرکت معاملات خارجی همینطور بین زمین و آسمان انحلال و عدم انحلالش معلق است و نتیجه می خواهند آن را منحل کنند و این پولی که دولت طلبکار است بیک دست انداز هائی بیندارند که آخرش هم وصول نشود، من تقاضا میکنم بک توجهی بفرمائید که وبال انحلال شرکت معاملات خارجی کردن مجلس را نگیرد.

نایب رئیس - آقای مخبر بفرمائید

مخبر کمیسیون بودجه - بنده اصل تبصره ۲۳ را میخوانم بعد توضیح عرض میکنم از این تاریخ تا دو ماه دولت مکلف است شرکت سهامی معاملات خارجی را منحل نماید و وزارت بازرگانی موظف است در طرف ۶ ماه پس از انحلال گزارش تصفیه آنرا بکمیسیون های بازرگانی و بودجه مجلس شورای ملی برساند ضمناً کلیه هزینه های جاری شرکت تا تاریخ انحلال از محل درآمد شرکت قابل پرداخت است، بنده ناگزیرم بک توضیحی عرض کنم برای اینکه این تبصره در کمیسیون بودجه پیشنهاد شد و مورد بحث قرار گرفت و شاید بک مدتی هم از وقت کمیسیون را گرفت و بالاخره باین صورت تصویب شد و دولت هم موافقت کرد و بمجلس تقدیم شد اولاً بنده استدعا میکنم از مقام ریاست چون در این باره چندین پیشنهاد متفاوت رسیده اگر قرار باشد برای هر کدام بک موافق و بک مخالف صحبت کند ممکن است وقت زیادی از مجلس را بگیرد تمام این پیشنهادات در بک جا متمرکز بشود و مورد بحث قرار گیرد و آنکه اصلح است مورد تصویب واقع شود (صحیح است) و اگر هم واقعا آقایان چنین سوهم و چنین تمیزی را میکنند که ممکن است با تصویب این تبصره بک وبالی بنام اینکه همانطور که جناب آقای دکتر متین فرمودند استنباط این بشود یا خدای نکرده توهم این بشود که مجلس خواسته حقی از دولت تشییع شود آنهم تصمیم عادلانه اش بامجلس شورای ملی است

که چنین توهم و شایعاتی بوجود نیاید، ملاحظه بفرمائید چرا اصلاً چنین تبصره ای پیشنهاد شده و چرا چنین تبصره ای تصویب شد، خوشبختانه برای تمام آقایان نمایندگان این مطلب روشن شده که دولت در بک موقع خاص از نظر مصلحت مملکت که تجار ما مستقیماً خودشان بابعضی از کشور هائیکه صلاح و مصلحت نیست وارد معامله نشوند دولت آمد بک شرکت معاملات خارجی تأسیس کرد و قرار شد که این شرکت بنام بک واسطه باشد بین کسانی که معامله میکنند و آن معاملات از طریق این شرکت انجام بشود امثال عمل مشاهده شد این شرکتی که در بودجه در حدود بک میلیون و هفتصد هزار تومان بودجه پرسنلیش بیشتر نیست واسطه قرض گرفتن و قرض دادن و شایعاتی که امروز پیش آمده شده و همین شایعات سبب شد که در کمیسیون بودجه نسبت باین موضوع رسیدگی بشود و از دولت خواهش بشود که رسیدگی کند اگر دولت طلبی دارد آنرا وصول کند اگر ترتیباتی شده جلو گیری بشود و مسئولین تحت تعقیب قرار بگیرند و اصولاً ملاحظه بفرمائید در پناه بک الفاظ بسیار روشن و واضح کار هائی انجام داده که متأسفانه موجبات چنین تعابیری میشود، بک شرکتی که صراحت دارد باسم شرکت معاملات خارجی مصرح است کارش تصریح شده این شرکت کارش اینست چرا باید پول وام بدهد مثلاً بخاری درست کنند یا بیاید نمیدانم در فروشگاه فردوسی سهم بپردازد یا کمک کند، دولت خوشبختانه با حسن نیت با اینکه میدانست مشکلاتی در این کار وجود دارد پیشنهادی که در کمیسیون بودجه شد مورد توجه قرار داد و مورد تصویب قرار گرفت بنده استدعا دارم پیشنهاداتی که کشیده در بک جامت متمرکز بشود که روشن بشود تا در افکار عمومی به هیچ وجه من الوجوه استنباط نامطلوبی در موردی که مجلس خواسته واقعا بک کار اصلاحی که بوجود نیاید و شاید این استدعای بنده مورد موافقت قرار بگیرد که بیش از آنچه که آئین نامه در این باره اجازه داده توضیحاتی داده بشود موافق و مخالف صحبت کنند و راجع باین مطلب هر طور که نظر آقایان هست اتخاذ تصمیم بشود.

نایب رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید

**دکتر المونی** - بنده خیال میکنم اگر کمیسیون برده مجلس شورای ملی يك تصمیم بسیار خوبی گرفته باشد همین انحلال شرکت معاملات خارجی است (صحیح است) بنده بعنوان يك عضو هیأت مدیره ای که سه ماه در این شرکت کار کرده ام عرض میکنم که این شرکت جز اینکه وبال گردن باشد هیچ فائده دیگری ندارد در این مدتی که این شرکت کار کرده بنده يك بیلان مختصری بعرض آقایان میسرانم اگر آقایان بایندن چنین بیلانی تأیید فرمودند بنده حرف آقایان را قبول دارم، اولاً در مورد این بدهی ها همین صورتی که جناب آقای مهندس جفروی بیان فرمودند بعقیده بنده بهترین سند محکومیت این شرکت است شرکت چکاره است که ۶۰ میلیون پول دولت را گرفته بافرا د و دستگاههای مختلف بخشیده شرکت معاملات خارجی مگر نجاری ساز است؛ مگر حلبی ساز است؛ که ۲۲ میلیون تومان پول این مملکت را داده بیک شرکت آلمانی و پانصد خریدار است از يك قرار دادی است بین شرکت معاملات خارجی و آقای هاینه که این شخص ۸ میلیون پول گرفته و ۱۴ میلیون تومان دیگر هم طلبکار است؛ و يك مشت بخاری ساخته اند برای دستگاههای دولتی میخواستند بعد از این بفروشتند این بخاری ها قابل استفاده نبود این ۲۲ میلیون پول کیست؛ این معاملات خارجی است بخاری را کجا ساخته اند؛ در تسلیحات ارتش شرکت معاملات خارجی آمده بیک کار دیگری کرده ۳۹ دستگاه انبار فلزی خریده این ۳۹ دستگاه را از انگلستان از محل وام از محل بان ده میلیون لیر دوام، ۳۹ دستگاه انبار فلزی خریده اند اگر این شرکت آمد و گفت یکی از این دستگاهها مورد استفاده است حرف آنها صحیح است اینها اترنیت خریده از انگلستان و بیمه نکرده اند و خورد شده و از یکیش استفاده نکرده اند (دکتر متین پرونده اش در دیوان کیفر است) این شرکت باز فایده نشده در زمانی که معامله شیشه خیلی رواج بود از اختیارات دولت استفاده کرد شیشه وارد کرد شیشه را آورده اینجا در بازار نکند داشته وقتی قیمت بالا رفت شیشه را بیک تاجر فروخته بقیمت ارزان همان تاجری که ایشان اسم بردند خانه اش در قیطره است شیشه ها را برده در بازار فروخته

و پولش را هنوز نداده چرا؛ دلش اینست که شرکت اجازه دانه عملیات بازار گانی انجام دهد و این سفته هادربانک ملی هست و همه اش تضمین دارد و سر هر سه ماه میانند و سفته انند و بند میکنند تا این شرکت هست و این سفته ها را اصول نمیکنند شرکت از روسها قماش خریده ۱۵ میلیون تومان قماش را آورده به يك تاجری فروخته و پولش را سفته گرفته و آن تاجر رفته در بازار نقد فروخته بلی آقای د کتر متین ۵۸ میلیون تومان پول این دولت از طرف شرکت از بین رفته است يك کار مفیدی میشد و آن این بود که کمک میکند بکار خانات این را قبول دارم و خیال میکنم بعضی از آقایان که دفاع از آن شرکت میکنند بواسطه همان کار خانات است این شرکت معاملات خارجی مربوط نیست تصویب نامه ای از طرف هیئت دولت گذشته وزارت صنایع و معادن وزارت بازرگانی، سازمانهای ارتش ژاندارمری و نماینده کار خانات کمیسیون تشکیل میدهند که فلان کارخانه اصفهان اینقدر بتو بدهد و در مقابل اینقدر پول بان کمک کند، این وظیفه را وزارت صنایع و معادن بهتر میتواند انجام بدهد هیچ مانعی ندارد، باز این شرکت سه هزار تن کسافت خریده و آورده اینجا با انواع و اقسام وسایل از کی خریده البته ظاهر امر نشان میدهد که از خارج خریده است تحقیق کردیم دیدیم از سلیم انگور که یکی از بزرگترین بدهکاران شما است که در این مملکت بدهی داشته و مالیاتی هم نداده کلاهبرداری کرده و سوئد خریده است ولی عواملش در تهران کار میکنند و بدولت این جنسها را بفروشتند بنده مطالب زیادی دارم راجع بان شرکت اگر فرصت میشد بعرض آقایان میسرانم بنده بعنوان يك فرد ایرانی عرض میکنم آن قدمی که کمیسیون برداشته و مورد تأیید هیئت دولت هم فرار گرفته با تصویب آن از طرف مجلس يك قدم بزرگی در راه مبارزه با فساد برداشته است از همه آقایان خواهش میکنم باین پیشنهادی بدهند در مورد تصفیه اش اشکالی نیست برای اینکه گفته نشود ۶ ماه ۷ ماه هر چند ماه این طلب بانک ملی است همه وثیقه دارد همه سفته دارد از آن حیث نگرانی نیست

**نایب رئیس** - آقای کیهان یغمائی



(بشرح زیر خوانده شد)

مقام ریاست مجلس شورای ملی بنده پیشنهاد میکنم که تبصره مربوط به معاملات خارجی مسکوت بماند  
پوز سر تیب

**نایب رئیس** - آقای پورسرتیب

**پورسرتیب** - عرض کنیم بنده هیچ منکر خلافکاری و خرابکاری در این شرکت معاملات خارجی نیستم زیرا خیلی از اینها بیشتر تخلف کرده اند و تعجب من است که چطور تا بحال متصدیان امر بخصوص در گذشته تسلیم محکمه دیوان کیفر نشده اند و در زندان نیستند بحث بنده در این است که مگر دولت لایحه آورد که شرکت معاملات خارجی بوجود بیاید، هیأت دولت نشسته تصویب نامه صادر کردند ولی شرکت خارجی بوجود آوردند حالا هم معلوم شده که وجودش مفید نیست مضر است باینکه تصویب نامه برش دارند دیگر چرا ما بشینیم بحث کنیم و وقت خودمان و مملکت و دولت را صرف شرکت معاملات خارجی بکنیم، دولت خودش آورده و خودش هم ببرد، بجاچه مربوط است ما از دولت میخواهیم که جداً و قویاً تعقیب بکنند متخلفین و آنهایی را که این خسارت هنگفت را باین مملکت وارد کرده اند همه را ببندازند زندان ولی بما چه مربوط است که بیائیم قانون بگذرانیم چیزی که اصلاً مسئولیتش با ما نیست حالا مسئولیت انحلالش را بگیرند بگیریم

**نایب رئیس** - طبق ماده ۳۲ یک نفر میتواند بعنوان

مخالف صحبت کند، آقایان دکتر تفضلی و مهندس اردبیلی و دکتر متین و آقای مسعودی تقاضای صحبت کرده اند

اول آقای دکتر تفضلی هستند مخالفید بفرمائید

**دکتر تفضلی** - بنده بطور مختصر عرض میکنم

حال که موضوعی چنین با اهمیت در مجلس مطرح شده و مخالف و موافق صحبت کردند من که از هیچ طرف نبودم و بگویم رسید به حرفهایی در اطراف این شرکت اینجا زده شده و جناب آقای پورسرتیب فرمودند هیأت محترم دولت میتواند با تصویب نامه این را منحل کند ولی برای این که دست دولت و باستاند فرمایشاتی که جناب آقای نخست

**کیهان یغمائی** - بنده از مقام ریاست استدعا دارم که اجازه بفرمائید جناب آقای وزیر دارائی که مسئول این امر هستند توضیح بدهند که ما روشن بشویم و با وجدان آرام دای بدیم در هر صورت خیلی بفرنج شده است

**نایب رئیس** - آقای وزیر دارائی بفرمائید

**وزیر دارائی** - شرکت معاملات خارجی همانطور

که آقایان اطلاع دارند و مکرر صحبت شده است در ۱۲ سال پیش تأسیس شد برای اینکه واسطه معاملات ایرانیان با خارجیها باشد البته یک مدتی هم این معاملات انجام شد بنده از ایران میخریدند و تحویل میدادند و توتون میخریدند و باینها میفرودختند و قماش میگردند و چه میگردند و کار هم خوب بود بعد معلوم شد که واردات معاملات دیگری شده و معاملات خارجی بتأخیر افتاده و معوق مانده که آن هم بطوری که آقای دکتر الموتی فرمودند علی الظاهر از بین رفتنی نیست مسئله انحلال این شرکت در کمیسیون بودجه بوجود آمد دولت نظری نداشت پیشنهادی هم نداده بودند آنجا این موضوع پیش آمد دولت هم همان طوری که گفته شد که چون بیشتر میل داشت که نظر آقایان را رعایت کند و خودش انانحدی موظف، دید که نظریات نمایندگان

محترم را مورد قبول قرار دهد این پیشنهاد را قبول کرد حالا اگر قرار باشد که تصفیه اش کنند چه جور تصفیه اش نکنند، بنظر بنده هر تصفیه ای همانطوریکه آقای فرمودند مثل بانک صنعتی میشود و تصفیه یک عملی نیست که بشود در یک مدت محدودی، در یک زمان موقتی بشود قول داد که انجام بشود، چون امور یک شرکت مهم تابع وضع زمان و مکان مشخص و ترتیب وصول است بنظر بنده محدود کردن این مسأله اساساً صحیح نیست حالا که گفته شد شرکت معاملات خارجی منحل بشود بنظر بنده تصفیه اش را باید در اختیار دولت گذاشت که بهتر ترتیبی که صلاح مقتضی میدانند این کار را انجام بدهد و بنده استدعا میکنم که پیشنهادهایی که مخالف این نظری است که بنده عرض کردم مسترد بفرمائید که وقت هم دارد منقضی میشود

**نایب رئیس** - یک پیشنهاد سکوت رسیده که

فرائت میشود

یکسال رأی گرفته میشود آقایانی که با این پیشنهاد باصلاح  
شش ماه بیکسال، (چند نفر از نمایندگان) اجازه بفرمائید  
که متن تبصره و پیشنهاد هم قرائت شود (مجدداً بشرح  
سابق خوانده شد)

حالا باین پیشنهاد با اصلاحی که شد رأی گرفته  
میشود آقایانی که موافقت قیام بفرمائید (اغلب برخاستند)  
تصویب شد. پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر  
خوانده شد)

مقام ریاست مجلس شورای ملی- پیشنهاد منی نمایم  
تبصره ۲۹ ماده واحده بشرح زیر اصلاح گردد:

**تبصره ۲۹-** کسانی که متجاوز از سی سال در خدمت  
دولتی باشد از پرداخت حقوق بازنشستگی معاف هستند.  
رخ افتخار هشتروندی- فلسفی

**نایب رئیس-** آقای افتخار هشتروندی

**افتخار هشتروندی-** باز صحبت بنده راجع بحقوق  
بازنشستگی است آقایانی که خدمت می کنند سی سال خدمت  
برای گرفتن حقوق در موقع بازنشستگی پرمی کنید. کسانی  
که بیش از سی سال خدمت می کنند اگر در آن مدت هم حقوق  
بازنشستگی بدهند باید حقوق بیشتری دریافت کنند در  
صورتی که حقوق بازنشستگی که با هر میزان خدمت دریافت  
میدارند همان آخرین حقوق و حقوق سی سال است  
و یا سی سال میتوان آن حقوق را پر کرد دیگر دلیلی  
ندارد ما بیائیم از کسانی که بیشتر از ۳۰ سال  
خدمت میکنند حقوق تقاعد بگیریم برای اینکه هر چه بگیریم  
دوباره بخودش پس نمیدهیم، اگر سی سال خدمت کرد  
بالاخره حقوقش میرسد بآن میزانی که در موقع بازنشستگی  
بالاخره آخرین حقوق را دریافت میکند و از سی سال که  
گذشت دیگر با چیزی پس نمیدهیم و هر حقوق که دارد  
همان را دریافت میکند بنابراین من معتقدم که این یک پول  
اضافی است که از مستخدم دولت گرفته میشود بالخصوص  
که مال خودش است و مال دولت نیست بنا بر این فکر  
میکم اگر آقایان پیشنهاد را تصویب بفرمائید که کارمندان  
دولت که بیش از ۳۰ سال خدمت کرده اند از پرداخت حقوق

وزیر فرمودند که مجلس از دولت جدا نیست بگذارید  
این بحث ادامه پیدا نکند و رأی بگیرند و تصمیمش را  
بعده مجلس قرار بدهم و هیچ هم ترسیم از اینکه  
و با کردن ما بشود یا نشود، البته این ارقام شوخی نیست  
جائی که پیشنهاد آقای جعفری برای یک دبستان و یک  
معلم برای یک اضافه حقوق پنج تومان مورد بحث قرار  
میکرد اینجا صحبت از پنجاه میلیون تومان است این را  
نمیشود بسکوت بر گذار کرد این است که بنده تقاضای  
کنم که اجازه بفرمائید که مورد بحث قرار گرفته بشود  
و ادامه پیدا نکند و تکلیفش در مجلس روشن شود و  
جنابعالی پیشنهاد سکوت را پس بگیرند

**پورسرتیپ -** من پس گرفتم

**دکتر دهافر -** قابل استرداد نیست بهتر کیفیت باید  
رأی گرفته شود

**نایب رئیس -** بنا بر این رأی گرفته میشود به سکوت  
ماندن این تبصره، آقایانی که موافقت قیام فرمائید (عده  
قلیلی برخاستند) تصویب نشد

بنا بر این پیشنهاد اول مطرح است و حالا قرائت  
می شود

(مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

در باره این پیشنهاد یک مخالف و یک موافق صحبت  
کرده حالا رأی میگیریم، (چند نفر از نمایندگان) مدت را  
بردارید (مهندس جعفرودی من موافقم با یکسال) آقای  
دکتر تفضلی با اصلاح مخالفید بفرمائید

**دکتر تفضلی -** خود تبصره بسیار مفید است،  
منظور از این که ترتیبی برای این کار داده شود  
چيست؟

ترتیب گرفتن طلبش کتب یعنی وکیل داد گستری  
مثل بنده البته قبل از وکالت مجلس بمن وکالتی بدهند که  
بروم وصول کنم غیر از این چه ترتیبی میشود داد، سندی  
داریم، وثیقه ای هم داریم، این باید بوسیله یک وکیل  
داد گستری در محاکم داد گستری وصول بشود بنابراین  
بنده خیالی کنم خود متن تبصره اگر تصویب بشود منظور  
حاصل است

**نایب رئیس -** این پیشنهاد با اصلاحی که شد بمدت

تقاعد بیجا معاف خواهند بود (یکی از نمایندگان بیجا چراغ) بی جا است فرض کنید و پس از سیصد تومان حقوقش است به این سیصد تومان حقوق تقاعد میدهد اگر مدت خدمتش بیشتر شد بیشتر خواهد داد ولی همان سیصد تومان را خواهد گرفت. (رامبد - من مخالفم)

**نایب رئیس** آقای رامبد مخالفید بفرمائید

**رامبد** - مخالفت بنده اصولاً با طرح و مخالفت و موافقت این گونه تبصره هاست برای اینکه صبح جناب آقای فرامرزی مطلب بسیار صحیحی را یاد آوری فرمودند یک لواجی را روی یک مطالعات و احتیاجاتی دولت تقدیم مجلس میکند نمایندگان محترم مجلس هم موظفند که در پیرامون آن لایحه آنچه ممکن است تحقیق بکنند و نظریاتی بدهند و صرفاً بعنوان اینکه در لایحه بودجه درباره هر مطلبی میشود صحبت کرد از دشت مغان و معاملات خارجی و چاپخانه مجلس و بودجه باز نشستگی همه اینها را یک سالاد خوشمزهای درست کنیم بنده خیال میکنم که عواقب خوشی این حسن نیت های فوق العاده مرا کم شده در همکاران عزیزند از آنکه آنچه در عرض سی و چهار سال آرزوی اصلاحات داشته اند از طرف سه چهار ساعت بخواهیم مملکت درست بکنیم و من از این میترسم که این تبصره های ضد و نقیض که اصلاً با امکاناتی که در قوانین قبلی پیش بینی شده و وقتی بمرحله اجرا در بیاید خود آقایان ملاحظه می فرمایند که ما آمدیم بمصدق آن مثل معروف آمدیم از ویش را درست کنیم چشمش را هم کور کردیم پس استدعای کلی من از حضور همکاران محترم این است که مادر پیرامون لایحه بودجه و آنچه مستقیماً با بودجه سال ۱۳۴۰ مربوط است بپردازیم لواجی باز نشستگی، لواجی وزارت بهداشتی و معارف و سایرین بنوبه خود می آید و انشاء آقایان محترم تا چهار سال دیگر وقت دارند با این رویه ای که ملاحظه میکنیم تاده دوره دیگر هم وقت خواهند داشت.

**نایب رئیس** - آقای دکتر متین موافقید بفرمائید  
**دکتر متین** - آقای رامبد مطالب بسیار اساسی را از پشت این تریبون بیان فرمودند که بایستی ما واقفاً رعایت کنیم اما یک تبصره ای را که آقای افتخار هشترودی همکار عزیزم پیشنهاد کردند این بوده است که اگر یک

مستخدومی بیشتر از سی سال خدمت کرده دیگر حقوق باز نشستگی ندهد جناب عالی آقای افتخار هشترودی و بنده اهل قضا و قانون هستیم باز نشستگی عملی که قانونی دارد همینطور نمیشود بایک تبصره ای بگوئیم آقا بعد از اینکه ۳۶ سال شد اگر این آقا هوس کرده ده سال دیگر خدمت کند بگوئیم دیگر حقوق باز نشستگی ندهد این صحیح نیست.

**نایب رئیس** - آقا شما موافقید یا مخالف؟

**دکتر متین** - میخوام عرض کنم که اصولاً ممکن است من با فرمایشات ایشان موافق باشم ولی میخوام عرض کنم این در قالب قانونی نمیگنجد و الا از نظر منطق بنده با ایشان موافقم، حرف حساب میزنند ولی چون از نظر قانون درست در نمی آید میخوام عرض کنم که پس بگیرند و الا اصولاً موافقم با جناب عالی.

**نایب رئیس** - آقای وزیر دارائی مخالفید؟ (چند نفر از نمایندگان - پس گرفتند) بفرمائید آقای وزیر دارائی

**وزیر دارائی** - بنده متأسفم که جناب آقای افتخار هشترودی توجه باصل مطلب نفرمودید اولاً قانون تقاعد یکسان نیست بعضی در ۳۰ سال بعضی در ۶۰ سال، بعضی در ۷۰ سال متقاعد میشوند این ادوارش فرق میکند بنابراین طبیعتاً دوره خدمتش فرق می کند اینکه فرمودید حق تقاعد نپردازند و جناب عالی فرمودید این پول را برای خودش نمی دهد این اشتباهی است، این پولی که خودش میدهد یک چیزی نیست که قابل توجه باشد عرض کردم در همین مورد یا مورد دیگری بود خاطر من نیست آنچه که یک نفر در تمام دوره خدمتش میدهد باندازه آن در شش، هفت ماه پس می گیرد باقی را که انشالله تا ۲۰ سال باید از کجا بیاورد این مطلبی که فرمودید برای خودش ندهد صحیح نیست مطلب دیگر این است که به سی سال که رسید این بسا هست کم قدرت خدمت دارد، بسا هست که ترقی می کند، ترفیع میگیرد اضافه حقوق میگیرد. این چیزی نیست که بگوئیم خدمتش باخر رسیده است و حالا چسبیده اند میگویند بیا محض رضای خدا خدمت بکن اینطور نیست این شخص خدمت می کند و حقوق میگیرد، باید تقاعد

باشد درباره عده زیادی از قبیل مهندسين وغيره کومک هائی شده است و باينها داده نشده است، بنا بر اين بنده اين پيشنهاده را کردم مخصوصاً تلگرافچيهاي که مشمول قانون استخدام مهندسين و کومک مهندسين نيستند در صورت وجود اعتبار ۲۵۰۰ ريال بايشان داده شود اميدوارم دولت هم با اين پيشنهاده موافقت کند

**نایب رئیس** - آقای کيهان يغمائی مخالفيد؟ کيهان يغمائی - موافقم (مخالفی وجود ندارد بنا بر این میگذاریم برائی آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخواستند) تصویب شد.

پيشنهاده ديگري قرائت ميشود  
(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی استدعا دارد امر فرمائید این تمبره را به لایحه بودجه اضافه نمایند

کلیه کارمندان غیر رسمی که در حین خدمت باخذ ليسانس موفق شده اند از تاریخ دریافت گواهی نامه پایان تحصیل دوره عالی بر رسمی تبدیل میگرددند. کاظم پزشکی  
**نایب رئیس** - آقای پزشکی

**پزشکی** - يك عده انگشت شمار از مستخدمين دولت هستند که اينها در حین خدمت تحصیل کرده اند و ليسانس شده اند اگر در آنوقت دولت ميخواست آنها را استخدام کند مطابق قانون استخدام با رتبه سه استخدام ميشدند و رسمی ميشدند و الان اينها خدمت میکنند و رتبه حقوقی میگیرند اگر دولت از آن وقتی که ليسانس شده است بهشان رتبه بدهد نه بیشتر از آنچه که حقوق میگیرند بهشان حقوق میدهد نه ببودجه دولت تحمیل میشود و نه زيانی دارد بلکه اينها هم با اینده شان امیدوار تر میشوند با این مناسبت بنده این پيشنهاده را کرد

**نایب رئیس** - آقای دکتر صاحب فم مخالفيد بفرمائيد

**دکتر صاحب فم** - این مطلب در کمیسیون دارائی و استخدام مورد بحث واقع شد و بنظر بنده احتیاج بقانون نداره برای اینکه کارمندی که دون پایه هستند یا روز مره هستند وقتی ليسانس شدند دولت میتواند رتبه آنها را

هم بدهد و مختصری باین صندوق تقاعد کمک بکند، صندوق تقاعد مال خودشان است، این را باید بهر صورت که ممکن است تقویت کنند بنظر بنده تضعیف این صندوق صحیح نیست.

**نایب رئیس** - آقای افتخار هشرودی

**افتخار هشرودی** - با توضیحاتی که آقای وزیر دارائی دادند این مطلب را نگه میدارم برای بعد، حالا پس میگیرم.

**نایب رئیس** - پيشنهاده ديگري قرائت ميشود.  
(بشرح زیر خوانده شد)

پيشنهاده مي نمايد تبصره ذيل به لايحه بودجه اضافه شود.

بوزارت پست و تلگراف اجازه داده می شود تلگرافچيهاي که مشمول قانون استخدام مهندسين نيستند و تا تاريخ تصويب اين قانون لااقل ده سال سابقه خدمت تلگرافچي گری دارند در صورت وجود اعتبار او اول سال ۱۳۴۰ ماهیانه از یک هزار تا دوهزار و پانصد ريال اضافه حقوق پرداخت نماید.

ترتیب پرداخت این اضافه طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پيشنهاده وزارت پست و تلگراف و تلفن بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید. موسوی

**نایب رئیس** - این پيشنهاده خرج است بیاید دید آقای وزیر دارائی موافقت میکنند یا خیر.

**وزیر دارائی** - موافقت میشود

**نایب رئیس** - آقای موسوی توضیحی دارید بفرمائید:

**موسوی** - اگر مقام ریاست بهمین پيشنهاده بنده دقت فرموده بودند توجه میکردند که بنده پيشنهاده جدیدی نکرده ام، در پيشنهاده نوشته شده در صورت وجود اعتبار بنا بر این خرج تازه ای نیست هلت اینکه این پيشنهاده را بنده هدییم کردم اینست که بنظر بنده يك دسته از خدمتگزاران صدیق مملکت در وزارت پست و تلگراف هستند که کارشان را با کمال صمیمیت انجام میدهند مخصوصاً تلگرافچيهايشان، و در این سنوات و دفعات عدیده که حقوق مستخدمين دولت ترمیم شده بنده یادم نیست که به حقوق آنها توجهی شده

تبدیل کند به پایه سه و هیچ احتیاجی نیست که برای آنها ما قانونی وضع بکنیم البته اشخاصی هستند فرض کنیم دیپلمه هستند میروند بطور روزمرد و دون پایه استخدام میشوند البته بعد از اینکه استخدام شدند میروند دانشکده حقوق لیسانس میروند و بعد لیسانس خود را نشان میدهند و دولت میتواند آنها را پایه سه بدهد و بنا بر این بنظر من هیچ احتیاج بقانون خاصی نیست

**نایب رئیس** - آقای وزیر دارائی.

**وزیر دارائی** - تبصره هائی که اینطور پیشنهاد میشود اینها مسائلی است که متحاج برسیدگی است، باید دید وضع اینها و طرز تبدیل اینها چه خواهد شد باید توجه کرد یک ترتیبی داده شود که با مقررات وفق بدهد و الا همینطور بدون مطالعه غفله تصمیم گرفتن صحیح نیست چون قانون استخدام در دست تنظیم و تحریر است اجازه بفرمائید که همه این مسائل در آنجا در نظر گرفته بشود و آقای پزشکی هم استدعا میکنم پیشنهادشان را پس بگیرند (پزشکی - پس گرفتیم)

**نایب رئیس** - پیشنهاد بعدی قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - تبصره ذیل را پیشنهاد مینمایم که ضمیمه بودجه سال جاری شود. ۵۰ درصد عوائد حاصله از اضافه پنجاه دینار بهر لیتر بنزین اتومبیل موضوع تبصره ۴۱ قانون بودجه سال ۱۳۳۹ فقط بمنظور توسعه و تکمیل دانشگاههای شهرستانها بالنسبه بین آنها تقسیم میشود - دانیال همدان

**نایب رئیس** - این پیشنهاد خرج است، آقای نخست وزیر موافقید؟ (نخست وزیر - بخیر، موافق نیستم)

**دکتر معذل** - الان وصول میشود ولی بدانشگاههای شهرستانها پارسان نداده اند اگر دولت قبول میکند که امسال بدهد بنده پس میگیرم

**فراهرزی** - این کجایش خرج است؟ از یک جائی گرفته میشود و بجای دیگر داده میشود.

**نایب رئیس** - باز هم خرج میشود، پیشنهاد خرج تشخیصش بارتیس مجلس است طبق آئین نامه ولی مطلب

این است که میگویند این بالنسبه خرج شود.  
**دکتر معذل** - پارسان در بودجه یک همچو تبصره ای خود دولت پیشنهاد کرده اجازه بفرمائید بنده توضیح بدهم

**نایب رئیس** - آقای دکتر معذل بفرمائید.

**دکتر معذل** - پارسان در بودجه ۳۹ گویا خود دولت چنین تبصره ای پیشنهاد کرد که ده شاهی از هر لیتر بنزین و گازوئیل بگیرند و بدانشکده های شهرستانها بدهند البته ۵۰ درصد را بدهند سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و ۵۰ درصد دیگرش را بدهند بدانشگاه های شهرستانها، بعد این ۵۰ درصدی را که قرار بوده است بدهند بدانشگاه های شهرستانها خرج شده و نداده اند این یک چیزی است که در خود قانون ذکر شده ولی همایش بمصرف این کار نرسیده چنانچه بدانشگاه شیراز یک میلیون داده اند آقای یوسفی تشریف ندارند، پارسان خزانه دار بودند گفتند که این ۵۰ درصدی که قرار شده بدهند بدانشگاه های شهرستانها خرج شده و بدانشگاه شیراز یک میلیون دادند و بدانشگاه تبریز کمتر و چون وزارت دارائی کسر اعتبار داشته خرج دیگر کرده و بحساب دانشکده های شهرستانها گذاشته است.

مثلا بخرج ساختمان که داشته در حالی ده خرج ساختمان از این محل پیش بینی نکرده بودند حالا بنده نقاسیم این است (چون این بنا تصویب ده از این پولی (ده) وصول می شود ۵۰ درصدش را بدهند بدانشکده های شهرستانها

(وزیر دارائی - تبصره ۴۱ بودجه ۳۹ این است، چنین چیزی نیست) چرا هست، اجازه بفرمائید، نوشته «به بهای بنزین اتومبیل از اول فروردین ۳۹ هر لیتر ۵۰ دینار علاوه و وزارت دارائی اجازه داده میشود ۵۰ درصد وصولی از این باب را در اختیار سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی بگذارد تا بمصرف امور درمانی و فرهنگی برساند و ۵۰ درصد دیگر بمصرف توسعه و تکمیل دانشگاهها و دانشسراهای عالی برساند»

(وزیر دارائی - اینطور که شما میفرمائید نیست، پولهایی که برای هر مصرف دانشگاهها داده میشود همه

سال ۱۳۴۰ علاوه شود.  
تبصره - دولت مکلف است تکمیل بنای دبستان ها و بیمارستانهای کوچک ( ۲۰ تختخوابی ) و درمانگاه های واقعه در بحث ۲ که نیمی از آنها انجام شده مقدم بر هر گونه عملیات ساختمانی دیگر دانسته و در آماده ساختن این نوع ساختمانها برای استفاده اهتمام نماید - د کتر دفتری .

نایب رئیس - آقای د کتر دفتری

د کتر دفتری - استدعا میکنم بفرمائید یکبار دیگر این پیشنهاد قرائت شود .

( تبصره پیشنهادی مجدداً بشرح سابق قرائت شد )

نخست وزیر - موافقم

نایب رئیس - آقای مصطفوی

مصطفوی - موافقم

نایب رئیس - رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت می نمایند ( اکثر آبرخواستند ) تصویب شد ، پیشنهاد دیگری قرائت شود .

( بشرح زیر قرائت شد )

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می

نماید تبصره زیر بماده واحده بودجه سال ۱۳۴۰ علاوه شود .

تبصره - منظور لک موضوع شهر هائی که فاقد نیازمندیهای اولیه از قبیل آب آشامیدنی - برق - اسفالت - کشتار گاه و گورستان و غیره میباشد و همچنین تأمین ضدی پنجاه بهمی آنان ، بسازمان برنامه بابت برنامه های عمرانی بوزارت کشور اجازه داده میشود نیمی از صدی دو دریاقتی اداره کل شهرداریها را بانضمام سه در صد از درآمد شهرداریهائی که درآمد سالیانه آنها بیش از ۵ میلیون ریال بحساب مخصوص جمع آوری نموده و طبق برنامه ای که همه ساله از طرف وزارت کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید بمصرف عمران شهرهای کم درآمد برساند - د کتر دفتری

نایب رئیس - آقای د کتر دفتری

د کتر دفتری - بنده با اجازه آقایان یکبار دیگر پیشنهاد مرا قرائت میکنم ( ناطق پیشنهاد خود را مجدداً

از این محل است ) نداده اند ، چون دانشکاه شیراز شکایت کرده است که این وجوهی که وزارت دارائی وصول کرده آقای یوسفی خزاندار بودند گفتند یک میلیون بدانکگاه شیراز داده اند ، و این را بمصرف ساختمانهای دیگر رسانده اند .

بنده مقصودم این است که به این تبصره ای که سال گذشته تصویب شده عمل بترود اگر چنانچه وزارت دارائی واقعاً میدهد این ۵۰ درصد را بدانکسکده های شهرستانها بنده نظری ندارم اگر نمیدهند اجازه بفرمایند که تصویب بشود .

نایب رئیس - آقای مخیر کمیسیون بودجه

مخیر کمیسیون بودجه - وقتی قانون هست احتیاج

به تجدید آن ندارد ، بنده تصور میکنم اگر يك قانونی گذشته باشد بخواهند برای اجرائش يك تأییدیه دیگری درست کنیم بعد بخواهیم برای محکم کردنش يك قانون دیگری بگذاریم این وضع قانونگذاری نمیشود و همه چیز بهم میخورد اگر قانونی وجود دارد و اجرا نمیشود مسلماً باید تذکر بدهند اجرا بشود و الا برای اجرائش بقانون دیگر احتیاج ندارد ، در اینجا مقرر شده که ۵۰ درصد از عوارض بنزین اتومبیل بسازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی داده بشود و ۵۰ درصد هم برای توسعه و تکمیل و تجهیز دانشکده های شهرستانها از دجا میآید آن شیفری که در قسمت بودجه وزارت فرهنگ هست و دانشکده ها هست و دانشسراها هست يك مجلس از همین ممر است قانون داریم ما برای اجرائی قانون که نباید قانون دیگری بگذاریم ( صحیح است ) .

نایب رئیس - آقای د کتر معذل پیشنهادتان را پس

میگیرید یا بگذاریم برآی؟

د کتر معذل - اگر جناب آقای وزیر دارائی بفرمائید که بدانکسکده های شهرستانها این پول را می دهند پس می گیرم .

نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود .

( بشرح زیر خوانده شد )

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نماید تبصره زیر بماده واحده بودجه

بشرح سابق قرائت کردند ( همه آقایان مسافرت کرده‌اند و بشهرستانها تشریف برده‌اند.

بنده هم این سعادت را داشتم که ۲۲ سال خدمتی که بدولت کردم ۱۶ سال را در شهرستانها بگذرانم و با غالب محرومیت هائی که مردم دارند مواجه بودم و بانهایت تلاشی که مأمورین دولت کرده‌اند دیده‌ام که اکثر انوفیقی پیدا نکرده‌اند و نیازمندی های اولیه را همان طوری که به عرض رسید نتوانسته‌اند تأمین کنند امروز که در دنیا مردم از بسیاری از مزایای تمدن برخوردارند بسیار نارواست اگر ما در قدرتمان باشد و باز اقدامی نکنیم که مردم حتی آب آشامیدنی داشته باشند بسیاری از بخشهای دور افتاده بنادر و مرزها و حتی نقاطی در کشور ما هست که مردم آبشان را از نقاط بسیار دوری می‌آورند که آن هم آب آلوده است و مطلقاً صلاحیت شرب ندارد در عصری که آدم بقضا می‌فرستند مردمی هستند که حتی چراغ نفتی ندارند و بسیاری از مصائب دیگر دامنگیرشان است که چون رفقای دیگر و مجلسیان در اینجا بعرض دولت رسانیده‌اند بنده لازم نمی‌دانم تکرار کنم از طرفی اصل اولیه عدالت است که اگر ما بنا بگذاریم که مردم خودشان نسبت بهم رعایت کنند شاید رفته رفته این اصل توسعه پیدا کند و در همه دستگامهای ما اصل عدالت یا لا اقل ظلم بالسویه را رعایت کرده باشیم در حال حاضر در کشور ما ۳۲۲ شهرداری وجود دارد که از ۳۲۲ شهرداری ۲۱۶ شهرداری در آمدشان ۵ میلیون کمتر است و ۱۰۶ شهرداری در آمدشان اضافه است مجموع کل در آمدی که شهرداریهای کم در آمد دارند یعنی ۲۱۶ شهرداری جمع در آمدشان ۲۵ میلیون تومان است ، توجه بفرمائید جناب آقای نخست وزیر چطور ممکن است ۲۱۶ شهر با ۲۵ میلیون تومان در آمد وجود همه نوع احتیاجات اولیه ، نیازمندیهای ضروری خودشان را تأمین کنند ، دولت هم در مضیقه است و بودجه ندارد و سازمان برنامه هم که از اعتبارات عمومی استفاده میکند حاضر شده که ۵۰ درصد از بعضی هزینه‌های عمومی را بدهد ولی عملاً دیده شده است که بسیاری از شهرها قدرت و توانائی آنها را ندارند که این ۵۰ درصد را بدهند و در نتیجه ...

نایب رئیس - آقای دکتر دفترتری وقت شما تمام

شده است

دکتر دفترتری - يك دقیقه دیگر اجازه بفرمائید ، در نتیجه این عمران و آبادی نشان موقوف مانده و مردم از مظاهر اولیه تمدن محرومند ، تمنی میکنم که آقایان نمایندگان شهرستانها که عموماً با این مشکلات مواجه هستند و هیئت محترم دولت که پیوسته همشان مصروف تأمین حوائج اولیه شهرستانهای دور افتاده است به این تبصره عنایت خاصی بفرمایند و با دادن رای موافق موجبات بهبود ۲۱۶ شهر دور افتاده را فراهم سازند

نایب رئیس - جناب آقای نخست وزیر

نخست وزیر - مطالبی که آقای دکتر فرمودند بسیار قابل توجه است ولی به عقیده بنده این پیشنهاد به این صورت معایبی دارد زیرا صحیح نیست که ما استقلال شهرداریها را از شان بگیریم و موجب خواهد شد که اینها عوارضی که میتوانند وصول کنند درش اهمال کنند ، به عقیده بنده چون قانون شهرداری الان در مجلس شورای ملی است و دولت هم تقاضا کرده که در دستور قرار بگیرد این مطلب را با مطالعه بیشتر و با دقت زیادتری ممکن است آنجا تأمین بفرمایند و البته از محل دو درصد مسلماً میشود به آن شهرداریها کمک کرد استدعا میکنم حضرتعالی پیشنهادتان را پس بگیرید دولت باین پیشنهاد در موقع مطلع شدن قانون شهرداریها توجه خواهد کرد آن قانون هم به تصویب مجلس رسیده و در اینجاست دستور است

دکتر دفترتری - چون بنده سراپا جناب آقای نخست وزیر را حسن نیت میدانم امیدوارم این مطلب را هم مثل سایر مواردی که فرموده‌اند عملاً اجرا کنند . بنا بر این بنده با احترام فرمایش ایشان و قولی که دادند پس میگیرم

نایب رئیس - پیشنهاد بعد قرائت شود

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس - تبصره ۴۵ مقدار مازاد

آنها بترتیب از مشمولین عادی متولدین سنوات ۱۳۱۲ الی تا ۱۸ بدون قرعه کشی با پرداخت ۱۰۰۰ ریال و ویدیو

**وزیر دارائی** - این پیشنهاد صحیح نیست برای اینکه جناب آقای مبارکی موضوع نظام وظیفه يك چیزی نیست که بگوئیم بدون قرعه کشی آن آقا را بگوئیم تو، و رد نیال کارت و دیگری را بیاوریم که تو خدمت کن نظام يك خدمت عامی است و برای همه وظیفه است منتهی اگر احتیاجی بر آن تعداد مازان نیست باید بگوئیم که ما بموجب قرعه زبان نفهم و قرعه بی چشم و گوش کی هابیاست خدمت دینا آزاد باشند اینک بگوئیم پیش از قرعه عده ای را از خدمت معاف کنیم بنظر بنده صحیح نیست راجع به معافیت کسانی که زن و بچه دارند قانون اصلاً متاهل را معاف کرده مگر آن متاهلی که برای فرار از خدمت در موقع خودش نیاید بخدمت نیامده و رفته زن گرفته این برای فرار از خدمت است نه تاهل در این مورد خیلی صحبت شد در کمیسیون، در کمیسیون بودجه هم صحبت شد در کمیسیون نظام هم صحبت شد و وزارت جنگ هم در دستگاههای خودش مطالعه کرده رسید باین نتیجه که قرعه بکشند آنها را که باید بیایند بخدمت بیایند و آنها را که باید آزاد شوند یکمتر تدارک شوند و بروند دنبال کار و کاسبی خودشان و این وجه مختصر هم داده شود استعدا میکنم که پیشنهاد را پس بگیرد.

**علی مبارکی** - بنده خودم سر باز هستم من رفتم و خدمت را دیده ام خدمت زیر پرچم بزرگترین افتخار ما ایرانیهاست. بنده افتخار میکنم که در خدمت دولت خودم باشم عملاً هم امتحان داده ام و برای اینکه جناب آقای نخست وزیر و جناب آقای وزیر میفرمایند بنده هم پس می گیرم (احسنت)

**نایب رئیس** - بسیار خوب پس گرفتند پیشنهاد دیگر قرائت شود

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

تبصره ذیل را پیشنهاد می نمایم

**تبصره** - وزارت فرهنگ موظف است اراضی خالصه و موقوفه واقع در داخل شهرها که منسوب المنفعه یا در حکم منسوب المنفعه میباشد بنظر دادستان محل از طریق مزایده تبدیل باحسن نماید و از محل فروش آنها مدرسه بسازد و

بیلا در سنوات مذکور در فوق بدون قرعه کشی با ۲۰۰۰ ریال از خدمت زیر پرچم معاف نمایند مشمولین بعد از سال ۱۳۱۸ مطابق پیشنهاد تبصره پیشنهادی دولت عمل نمایند عیسی مبارکی - علی وثوق - منوچهر افشار

**مبارکی** - پیشنهادی که به محضر محترم آقایان میکنم (نمایندگان - بلندتر بفرمائید) اگر توجه بفرمائید به این موضوع اولاً که متولدین ۱۲ تا ۱۸ اینها نشان بعضی ها تقریباً منقضی شده مشمول بوده اند بعضی ها زن گرفته اند بچه دارند اینها اگر قرعه کشی شود و قرعه بنام کسی بیفتد که زن و بچه دارند دولت تعهد نکرده که زن و بچه این را نان بدهد البته این وقتی بخدمت نظام وظیفه رفت زن و بچه اش هم ویلان و سرگردان میمانند و باعث بدبختی و بیچارگی آنها میشود پس از دو سال که این شخص از خدمت زیر پرچم معاف شد و بعداً میآید زن و بچه اش گرفتار هستند و خودشان ویلان و سرگردان میمانند تمنا دارم این پیشنهاد را نمایندگان محترم و هیئت محترم دولت قبول بفرمایند و استعدا میکنم که توجه بفرمایند (صحیح است)

**نایب رئیس** - کسی در مورد این پیشنهاد اجازه صحبت نخواسته است. آقای وزیر دارائی توضیحی دارید بفرمائید.

**وزیر دارائی** - پیشنهادی که فرمودید این است تبصره ۴۵ میگوید... بخشید بنده عینکم عوضی است ممکن است خودتان بخوانید.

(تبصره ۴۵: گزارش کمیسیون بشرح زیر توسط منشی قرائت شد)

**تبصره ۴۵** - از مشمولین خدمت سربازی که طبق قوانین مربوطه سرباز بلا مانع تشخیص داده شوند چنانچه مازاد بر احتیاج ارتش وجود داشته باشند باقرعه کشی تعداد مازاد آنرا تعیین و در قبال صدور برگ معافیت از خدمت دوره زیر پرچم از مازاد مشمولین دیپلمه بیلا مبلغ دو هزار ریال و از مازاد مشمولین عادی مبلغ یک هزار ریال اخذ و بذراآمد عمومی منظور خواهد شد و نحوه اجرا طبق آئین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت جنگ تنظیم و بتصویب هیئت دولت خواهد رسید



بابهای نازلی بفرهنگ اجازه بدهد. د کتر معدل

نایب رئیس - آقای د کتر معدل

د کتر معدل - بنده معتقدم که باید اول برای دولت وسیله پیدا کرد و بعد از اون تقاضا کرد که برای مافرهنگ را توسعه بدهد و دبستان و دبیرستان بسازد با این عوائد قلیلی که ما داریم این است که نمیشود از دولت انتظار داشت که تمام کارها را بکند.

بنده باین برخوردیم که الان برای نمونه در شهر شیراز سالی ۴۷۵ هزار تومان طبق آماري که به بنده داده اند کرایه دبستان و دبیرستان می دهند و اکثر اینها هم عمارات مخروبه است که روی سر محصلین دارد خراب می شود در عین حال در خود شهر شیراز ۲ میلیون متر مربع اراضی موقوفه داریم که مخصوص امور خیریه است من باب مثال قسمتی است که جزء اراضی موقوفه است و خود بنده هم تولیتش را داریم

این اراضی قبلاً زراعتی بوده ولی الان در داخل شهر است و مسلوب المنفعه است یعنی زراعت نمیشود و قیمتی پیدا کرده چنانچه متری ۱۰ تومان تا ۳۰۰ تومان قیمت پیدا کرده برای این که هم منفعت موقوفه تأمین شود و سرمایه از بین نرود و هم امکانی به وزارت فرهنگ شود بنده پیشنهاد میکنم این اراضی را وزارت فرهنگ حتی از اوقاف هم پیشنهاد شده آنها را تبدیل باحسن کنند و از محل قیمت آنها دبستان و دبیرستان بسازند که جزء موقوفه نباشد توجه فرمودید اینها از موقوفه خارج نمیشود در عین حال آن خانه ها را با یک اجازه بهائی نازلی به وزارت فرهنگ اجازه بدهند که ما هم بتوانیم از وزارت فرهنگ تقاضا کنیم روز بروز دبستانها و دبیرستانها را توسعه بدهد بنده گمان میکنم به منفعت اکثر شهرستانهاست چون در شهرستانها اگر دولت بخواهد در داخل شهر اراضی بخرد و بسازد بقدری قیمت بالاست که این قدرت و توانائی را ندارد و در عین حال اراضی موقوفه هم هست که مسلوب المنفعه است یا در حکم مسلوب المنفعه است بنابراین بنده تقاضا دارم مخصوصاً نمایندگان شهرستانها که هر روز تقاضا دارند که در آنجا ها دبستان و دبیرستان جدیدی ساخته شود بتعداد دانش آموزان اضافه شود هیئت دولت

موافقت بفرمایند که از طریق قانون یعنی از طریق تبدیل باحسن این اراضی فروخته شود و در عین حال این دبستانها موقوفه باشند و از موقوفه خارج نشود منتهی به یک بهای نازلی اجازه بدهند که از مسلوب المنفعه بودن خارج شود.

نایب رئیس - آقای مسعودی

مسعودی - موافقم

نایب رئیس - آقای د کتر موسوی

د کتر موسوی - موافقم

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - من تصور میکنم این پیشنهاد آقای حیلی مفید باشد البته همانطوری که حضورشان عرض کردم بایستی نظر و اوقف را دید با اصطلاح معروف که مافره الواقف و یا کما هو مقرر للوقف در نظر گرفته شود و نظر و اوقف تأمین شود.

اگر در حدود مقررات وقف باشد کاملاً موافقم که ما بتوانیم از این پول مدرسه بسازیم و بعد هم از اجازتاش اوقاف استفاده کند.

نایب رئیس - آقای دشتی (دشتی - مخالفم) بفرمائید.

دشتی - بنده باین عقیده بودم که در لایحه بودجه نفی یا اثباتاً عرضی نکنم و مزاحم نشوم، در دوره گذشته خودم عضو کمیسیون بودجه بودم و بمشکلات دولت پی بردم ولی يك وضع نامتناسبی پیش آمده که خود دولت هم بنیان گذارش بوده بعضی وقتها احتیاجاتی داشته آمده است که در بعضی موارد در لایحه گذاشته و کم کم سنگ انداختن را نشان همه داده و بقدری پیشنهادها در لایحه افزوده شده که دیگر دارد از صورت قانون بودجه تجاوز میکند عرض کنم با این پیشنهادی که جناب آقای د کتر داده اند هم شهری عزیز بنده متأسفم که مخالفت میکنم چرا ما از بعضی موقوفه ها که در بعضی جاها است بفروشیم و تبدیل به احسن کنیم و بدهیم بفرهنگ آنوقت جاهای دیگر زمین های موقوفه را باشخاص اجازه بدهیم الان در قلهک، الهیه میلیونها متر زمین خالمة و موقوفه بوده آمده اند تبدیل یا حسن کرده اند و اجازه داده اند بمشال بنده، يك مدرسه آنجا دائر شد که ۳۰ متر زمین

ندارد که بجهت در آنجا بگردند چرا ما این کارها را  
 میکنیم اگر نظر خیری دارید جناب آقای دکتر بفرومائید  
 که این اراضی را صرفاً تحویل فرهنگ بدهند که برود  
 برای دستگاه فرهنگی مدرسه دایر کند نه اینکه ما بیائیم  
 تبدیل به احسن کنیم زمین‌ها را بیائید اجازه بدهید متری  
 سه شاهی به امثال بنده آنوقت جاهای دیگر یک متر زمین  
 برای فرهنگ هم نداشته باشیم این اراضی مهمی که فرمودید در  
 شهر شیراز است.

الان همان اراضی متری ۳۰۰ تا ۴۰۰ تومان ارزش دارد  
 (دکتر معدل چه بکنند؟) تحویل بدهند بفرهنگ، آقای  
 وزیر فرهنگ فرمودند که نظریات واقف هم شرط است  
 اولاً اگر خالصه است دولت موافقت کند عیناً تحویل فرهنگ  
 بشود راجع بوقف هم من نمیتوانم نظری بدهم چون خودم  
 یک پامشتر عم

**نایب رئیس** - آقای مسعودی

**مسعودی** - بنده در کمیسیون بودجه که در خدمت  
 آقایان وزرا و رقبا بودم راجع به اداره اوقاف و زمین‌های  
 مسلوب‌المنفعه داخل شهر و کنار شهر صحبت کردم بنده  
 عرض کردم ۱۵ سال است که بنده مجلس هستم ۱۵ سال پیش  
 بودجه اوقاف ششصد هزار تومان جمعاً و خرجاً بود حالا  
 یکصد هزار تومان اضافه شده و این واقعاً اسباب تعجب و  
 تأسف است که اینهمه املاک موقوفه است و در ظرف ۱۶ سال  
 با ترقی وضع محصولات زراعی و چیزهایی دیگر ببینید در  
 ظرف ۱۵ سال ۱۰۰ هزار تومان جمعاً و خرجاً علاوه شده حالا  
 بنده امیدوارم که این موقوفات بجای خودش هم مصرف شود  
 و نظر واقف هم رعایت شود، بنده آنجا خدمت آقای رئیس -  
 الوزرا و آقای وزیر فرهنگ عرض کردم که یک مقداری  
 از موقوفات مجهول‌المصرف است و یک مقداری هم هست  
 که امروز نمیشود به آن مصرف مورد نظر واقف رساند،  
 اینرا اینجا عرض میکنم شاید هم خیلی زننده باشد ولی  
 باید بگویم یک موقوفاتی است در مشهد که وقف عزاب‌عرب  
 است یعنی عرب‌هایی که میآیند بزیرت مشهد اگر احتیاج  
 پیدا کردند که صیغه پیدا کند مخارجشان از آن محل تأمین  
 شود آخر زمان و مکان راهم باید در نظر گرفت آقای نخست  
 وزیر شما بیائید باین آقای وزیر فرهنگ این اوقاف را یک

سرو صورتی بدهید ملاحظه بفرمائید آموزگاران شما دبیران  
 شما خدمتگزاران دستگاه شما خانه ندارند در همین اطراف  
 تهران متجاوز از پنج شش میلیون متر زمین وقف موجود  
 است اینها را بیائید بفریزی ۱۵۰ متر یا اجازه دادن بهمان  
 سیستمی که به متنفذین و یا اشخاص دیگری که فرض کنید  
 چیزی نداشتند دادید و آقای دشتی فرمودند یک کوچهای  
 هست در تجریش متجاوز از ۱۵۰ هزار متر زمین‌های موقوفه  
 در آنجا هست و اشخاص متنفذ آمده‌اند هر کدام هزار متر  
 رسالی ۹۵ تومان اجازه گرفتند این به چه درد میخورد خوب  
 اینرا بدهید به من معلمین و سالی ۱۵۰ تومان از او بگیرید  
 بنده با این پیشنهاد آقای معدل به این صورت موافقم که واقعاً  
 بیایند یک اساس صحیحی برای همه زمین‌های وقف بسا  
 طرز صحیحی بیاورند - یک قانونی بیاورید  
 برای این کار ترس هم ندارد هیچ وحشتی ندارد این کار  
 شما یک کار خیری است یک زمانی ۱۸۰ سال ۲۸۰ سال پیش  
 آمده‌اند وقف یک مصارفی کرده‌اند که آن مصارف امروز  
 اصلاً عملی نیست خوب این زمینها را بدهند بفرهنگی‌ها و  
 خدمتگزاران خودتان، از لحاظ مسکن همه کارمندان  
 دولت تمام افراد خدمتگزار در مضیقه هستند بایک صورت  
 صحیحی این کار را بکنید و وحشت هم نداشته باشید من  
 خیال نمیکنم هیچ عالم روحانی واقعاً صدیق و پاک و مسلمان  
 با این نظر مخالف باشد، وحشتی هم ندارد کار خیر است  
 اینرا آقای معدل هم موافقت بفرمایند این پیشنهاد این  
 نظر بایک صورت صحیح حل شود بهر حال من با این نظر  
 شما موافقم ولی مضافات را هم عرض کردم یعنی تمام  
 این اراضی موقوفه که مسلوب‌المنفعه است برای ساختن  
 مدرسه و خانه ساختن برای معلمین و کارمندان بی‌خانه بدهند  
**نایب رئیس** - مطلبی که آقای مسعودی فرمود  
 بسیار صحیح است و دولت اگر توجه کند از این محل میتواند  
 خانه‌هایی به آقایان معلمین بدهد، این بهترین راه حل  
 است آقای زامنبد شما مخالفید؟ (راه‌اند) بله مخالف صحبت کرده  
 که آقای مسعودی هم موافق بودند (راهنمید بنده با صلاح  
 آقای مسعودی مخالفم) اجازه بفرمائید که آقای مسعودی اصلاح  
 بکنند بعد فعلاً تا آن اصلاح شود پیشنهاد دیگر فراتمی

شود .

(شرح زیر قرائت شد)

**ریاست معظم مجلس شورای ملی**

پیشنهاد مینماید تبصره ۳۵ بشرح زیر اصلاح گردد  
**تبصره ۳۵** - از اول خرداد ماه ۱۳۳۹ بکلیه فارغ  
 التحصیلان دو ساله و سه ساله دانشکده افسری اعم از  
 داخله و خارجه که در خدمت لشگری و کشوری باشند  
 ماهیانه دوهزار ریال بعنوان حق لیسانس تأدیه خواهد شد  
 - رامید .

**نایب رئیس** - آقای رامید این پیشنهاد خرج است و  
 توضیح ندارد مگر این که اول موافقت دولت را بخواهید  
**دکتر مجادی** - دولت موافقت ندارد.

**نایب رئیس** - پیشنهاد دیگر قرائت میشود (بشرح  
 زیر قرائت شد).

ریاست محترم مجلس شورای ملی  
 بمنظور شرکت دادن سرمایه داران مملکت در بر نامه  
 های عمرانی و اصلاحی کشور پیشنهاد میشود  
**تبصره** - دولت میتواند در امور عمرانی و اصلاحی  
 از قبیل راه سازی و پل سازی و شهر سازی و مؤسسات فرهنگی  
 و امثال آن بهر کت ها و اشخاصی که ملیت ایرانی داشته  
 باشند امتیاز بمدت معین بدهند محسن فریور  
**نایب رئیس** - محسن فریور .

**فریور** - البته خاطر آقایان مستحضر است  
 توقعات و اشکالات مردم از دستگاه های دولت بسیار زیاد  
 است و ما هم مسئولیت اینگونه امور را همگی به دولت  
 محول کرده ایم بطوریکه همه آقایان نمایندگان تذکر  
 داده اند دولت مسئولیتش زیاد است و شاید در این مورد تقصیر خود  
 دولت باشد که دست مردم را برای امور عمرانی بسته اند در این مورد

برای اینکه مردم اگر بخواهند در امور عمرانی بدولت ها  
 کمک کنند، بنده این پیشنهاد را تنظیم کردم تا اینکه  
 سرمایه داران این مملکت خودشان مثل ممالک متصرفی  
 دنیا که در امور عمرانی خودشان شریک هستند سرمایه های  
 خودشان را در این راه مصرف کنند زیرا مملکت ما هم اگر  
 سرمایه داران خواستند در این راه به مملکتشان خدمت  
 کنند برای آنها هم مجوزی باشد.

**نایب رئیس** - آقای نخست وزیر بفرمائید

**نخست وزیر** - اصل فکر البته بسیار خوب است  
 اگر قابل عمل باشد یعنی کسی پیدا شود و حاضر باشد که  
 پیشنهادی بدهد بدولت برای ساختمان فلان راه تحت  
 شرایطی و امتیازی بگیرد و آن را بسازد البته آقایان مستحضرند  
 که تفویض هر نوع امتیازی طبق قانون اساسی با تصویب  
 مجلس شورای ملی است و هیچ تفویض امتیازی بدون قانون  
 خاص مقدور نیست ثانیاً چون نظر این است که سرمایه داران  
 داخلی این کار را بکنند بنده اینجا اعلام میکنم که هم وطنان  
 عزیز بدانند که هر پیشنهادی از طرف عمرانی برسد که برای  
 یک کار عمرانی، شهر سازی یا آبیاری باشد دولت کمال  
 مساعدت را خواهد کرد اگر امتیاز هم بخواهد البته مطالعه  
 خواهد شد و تقدیم مجلس خواهیم کرد این است که استدعا  
 میکنم پیشنهادشان را پس بگیرند و این نظر کاملاً تأمین  
 است.

۶- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

**نایب رئیس** - آقایان اجازه بفرمائید جلسه را ختم  
 کنیم، در مورد پیشنهاد آقایان دکتر معدل و مسعودی هم  
 اعلام رأی شده تکلیف آن هم بعد معلوم میشود جلسه را  
 ختم میکنیم جلسه آینده روز سه شنبه ساعت ۹ صبح  
 (مجلس ساعت هفت و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

**رئیس مجلس شورای ملی** - رضا حکمت